

SPRAWOZDANIE O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ 2018

WTUŻiR CONCORDIA CAPITAL SA

CONCORDIA

UBEZPIECZENIA

GRUPA GENERALI

na dzień 31 grudnia 2018 r. i za rok obrotowy zakończony tego dnia

Poznań, dnia 15 kwietnia 2019 roku

SPIS TREŚCI

SŁOWNIK POJĘĆ	4
WPROWADZENIE	5
PODSUMOWANIE	6
ROZDZIAŁ I DZIAŁALNOŚĆ I WYNIKI OPERACYJNE	10
I.1 DZIAŁALNOŚĆ.....	11
I.2 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	14
I.3 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (INWESTYCYJNEJ).....	17
I.4 WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI	19
I.5 WSZELKIE INNE INFORMACJE	20
ROZDZIAŁ II SYSTEM ZARZĄDZANIA	21
II.1 INFORMACJE OGÓLNE O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA.....	22
II.2 WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI	31
II.3 SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM, W TYM WŁASNA OCENA RYZYKA I WYPŁACALNOŚCI	34
II.4 SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	40
II.5 FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO.....	41
II.6 FUNKCJA AKTUARIALNA.....	44
II.7 OUTSOURCING	45
II.8 WSZELKIE INNE INFORMACJE	45
ROZDZIAŁ III PROFIL RYZYKA	46
III.1 RYZYKO AKTUARIALNE	50
III.2 RYZYKO RYNKOWE	52
III.3 RYZYKO KREDYTOWE	54
III.4 RYZYKO PŁYNNOŚCI	55
III.5 RYZYKO OPERACYJNE.....	57
III.6 POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA	59
III.7 WSZELKIE INNE INFORMACJE	59
ROZDZIAŁ IV WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI	60
IV.1 AKTYWA.....	62
IV.2 REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE.....	70
IV.3 INNE ZOBOWIĄZANIA.....	77
IV.4 ALTERNATYWNE METODY WYCENY	82
IV.5 WSZELKIE INNE INFORMACJE	85
ROZDZIAŁ V ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	86
V.1 ŚRODKI WŁASNE	87
V.2 KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI I MINIMALNY WYMÓG KAPITAŁOWY	88
V.3 ZASTOSOWANIE PODMODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI DO OBLICZENIA KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI	90
V.4 RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A MODELEM WEWNĘTRZNYM	91

V.5	NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM WYPŁACALNOŚCI.....	91
V.6	WSZELKIE INNE INFORMACJE	91
	ZAŁĄCZNIKI.....	92
	SPIS TABEL.....	114

Słownik pojęć

- 1) **Dyrektywa** – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłąalność II);
- 2) **EIOPA** – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. *European Insurance and Occupational Pensions Authority*);
- 3) **Formuła standardowa** – podstawowa metoda obliczania kapitałowego wymogu wyląalności określona przez Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłąalność II);
- 4) **MCR** – minimalny wymóg kapitałowy (ang. *Minimum Capital Requirement*);
- 5) **ORSA** – własna ocena ryzyka i wyląalności (ang. *Own Risk and Solvency Assessment*);
- 6) **PSR** – Polskie Standardy Rachunkowości, określone w ustawie o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r., poz. 351 z późniejszymi zmianami) oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, w szczególności Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 r., poz. 562), Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 277);
- 7) **Rozporządzenie delegowane** – Rozporządzenie Delegowane Komisji UE 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłąalność II);
- 8) **SCR** – kapitałowy wymóg wyląalności (ang. *Solvency Capital Requirement*);
- 9) **Sprawozdanie statutowe** – sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz sporządzone zgodnie ze szczególnymi zasadami rachunkowości określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji;
- 10) **Ustawa** – ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 999);
- 11) **Wskaźnik pokrycia MCR** – stosunek środków własnych do minimalnego wymogu kapitałowego MCR;
- 12) **Wskaźnik pokrycia SCR** – stosunek środków własnych do kapitałowego wymogu wyląalności SCR.

Wprowadzenie

Spółka sporządza Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie:

- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 999) („Ustawa”) oraz
- tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12 z dnia 17 stycznia 2015 r., s.1 z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie delegowane”)

zwanych dalej łącznie „Podstawą sporządzenia”. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Wycena aktywów i zobowiązań przeprowadzona została przy założeniu kontynuacji działalności (zgodnie z art.7 Rozporządzenia delegowanego) w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. przez okres co najmniej 12 miesięcy, w oparciu o przepisy Ustawy, Rozporządzenia delegowanego oraz wytyczne EIOPA w sprawie ujmowania i wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dokonano w oparciu o przepisy Ustawy, Rozporządzenia delegowanego oraz wytycznych EIOPA dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Sprawozdanie niniejsze przedstawia informacje pozwalające odbiorcy na zrozumienie prowadzonej przez Towarzystwo działalności, poprzez przedstawienie systemu zarządzania funkcjonującego w Towarzystwie oraz jego pozycji kapitałowej, obejmujących metody i założenia użyte do jej wyliczenia, przedstawienie wyników Towarzystwa oraz profilu ryzyka. Obrazuje także przyjęte zasady wyceny na potrzeby Wypłacalności II oraz zarządzania kapitałem.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną i prezentacji jest polski złoty. Wszystkie przedstawiane kwoty w niniejszym sprawozdaniu wykazywane są w tysiącach złotych, o ile nie wskazano inaczej.

**Alina
Niedzielska**

Główny Księgowy

**Stanisław
Gryboś**

Główny Aktuariusz

Maciej Fedyna

p.o. Prezes Zarządu

**Jakub
Jacewicz**

Członek Zarządu

Grzegorz Kukła

Członek Zarządu

**Magdalena
Kurpiewska**

Członek Zarządu

Rajmund Rusiecki

Członek Zarządu

**Arkadiusz
Wiśniewski**

Członek Zarządu

Podsumowanie

Działalność i wyniki operacyjne

Wielkopolskie Towarzystwo Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital SA (dalej „Concordia Capital SA, „Towarzystwo”, „Zakład”, „Spółka”) prowadzi działalność ubezpieczeniową na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 9 sierpnia 2000 r na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Towarzystwo od wielu lat zapewnia ochronę ubezpieczeniową we wszystkich najważniejszych dziedzinach. W portfelu Concordii Capital SA dominują indywidualne ubezpieczenia na życie dla kredytobiorców oferowane przede wszystkim w bankach spółdzielczych na terenie całej Polski.

Na dzień 31 grudnia 2018r. Concordia Capital SA współpracowała z 1132 agentami (w tym 160 pośrednikami na wyłączność), 449 bankami spółdzielczymi (w tym około 60% na wyłączność) oraz dwoma bankami komercyjnymi Credit Agricole i ING Bank Śląski. W 2018 r. ofertę Concordii Capital wybrało także 89 Brokerów.

WSPÓŁPRACA

1132 agentów

(w tym 160 pośredników na wyłączność)

449 banków spółdzielczych

(60% na wyłączność)

2 banki komercyjne

(Credit Agricole, ING Bank Śląski)

Priorytetem Zarządu na rok 2018 było utrzymanie rentowności działalności ubezpieczeniowej. Cel ten został osiągnięty, do czego przyczyniły się w pierwszej kolejności bardzo dobre wyniki ubezpieczeń indywidualnych. Spółka kolejny rok z rzędu osiągnęła dodatni wynik netto (3,0 mln zł), stosując jednocześnie ostrożnościowe podejście do wyceny zobowiązań z umów ubezpieczeniowych.

Niewątpliwie najważniejszym wydarzeniem w działalności Towarzystwa w 2018 roku było podpisanie w dniu 29 listopada 2018 roku umowy, zgodnie z którą Generali Życie TU SA nabyło od Concordia Versicherung Holding AG 96,3% akcji w Concordii Capital SA, stając się większościowym udziałowcem Spółki. Po dacie bilansowej, w dniu 21 lutego 2019 roku Generali Życie TU SA nabyło od SGB-Banku SA pozostałe 3,7% akcji Concordii Capital S.A., stając się wyłącznym akcjonariuszem Spółki.

W dniu 22 lutego 2019r. Zarząd Spółki zatwierdził Plan Połączenia Generali Życie TU SA oraz Concordii Capital SA. Połączenie ma nastąpić w sposób przewidziany w art. 492 par. 1 pkt. 1 k.s.h. (łączenie przez przejęcie) poprzez przeniesienie całego majątku Spółki na Generali Życie TU SA. Zgodnie z art. 494 par. 1 k.s.h. w dniu połączenia Generali Życie TU SA wstąpi we wszelkie prawa i obowiązki Concordii Capital SA. Zgodnie z postanowieniami Ustawy dokonanie połączenia uzależnione jest od niewyrażenia sprzeciwu przez organ nadzoru wobec planowanego połączenia oraz zatwierdzenia połączenia przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy obydwu podmiotów. W wyniku połączenia działalność operacyjna Spółki będzie kontynuowana w niezmienionym istotnie zakresie przez podmiot przejmujący, tj. Generali Życie TU SA.

Wszystkie produkty oferowane przez Concordię Capital są zgodne, m. in., z obowiązującą od 1 kwietnia 2015 r. Rekomendacją U Komisji Nadzoru Finansowego dla banków, dotyczącą dobrych praktyk w zakresie bancassurance, która miała bezpośredni wpływ nie tylko na banki, ale również na zakłady ubezpieczeń. W 2019 r. oczekujemy kontynuacji zmian w strukturze portfela, polegających na coraz większym udziale ubezpieczeń indywidualnych kosztem ubezpieczeń grupowych.

Informacje szczegółowe dotyczące działalności oraz wyniki przedstawiono w sekcji I. niniejszego sprawozdania.

System zarządzania

Wśród istotnych zmian w systemie zarządzania w 2018 r. należy wymienić zmiany dokonane w składzie organów Spółki. W przypadku Rady Nadzorczej pierwsza zmiana miała miejsce 16 lutego 2018, kiedy to do składu Rady został powołany Pan Jürgen Seja. Z dniem 30 listopada 2018 roku rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej złożyli: Henning Mettler (Przewodniczący), Johannes Grale, Lothar See, Walter Sailer, Jürgen Seja, a z dniem 19 grudnia 2018 roku w skład Rady Nadzorczej Spółki zostali powołani Andrea Simoncelli (Przewodniczący), Krystyna Matysiak (Wiceprzewodnicząca), Piotr Bułka, Arkadiusz Wiśniewski, Włodzimierz Komorowski. Na koniec 2018 roku Rada Nadzorcza Spółki pracowała w składzie:

- Andrea Simoncelli – Przewodniczący
- Alicja Huczyńska – Wiceprzewodnicząca
- Krystyna Matysiak – Wiceprzewodnicząca
- Piotr Bułka
- Arkadiusz Wiśniewski
- Włodzimierz Komorowski

W dniu 1 kwietnia 2019 roku do Rady Nadzorczej powołana została Beata Baluta oraz Agnieszka Lewandowska, natomiast rezygnację złożył Arkadiusz Wiśniewski.

Jeśli chodzi o Zarząd Spółki to dnia 30 listopada 2018 roku rezygnację złożył Jacek Smolarek, a Paweł Zawisza w dniu 19 grudnia 2018 roku. Z dniem 30 listopada 2018 roku w skład Zarządu zostali powołani: Maciej Fedyna, Rajmund Rusiecki oraz Jakub Jacewicz. Na koniec 2018 roku Zarząd Spółki pracował w składzie:

- Maciej Fedyna – Członek Zarządu (p.o. Prezes)
- Rajmund Rusiecki – Członek Zarządu
- Jakub Jacewicz – Członek Zarządu
- Grzegorz Kukła – Członek Zarządu

Po dacie bilansowej, w dniu 2 kwietnia 2019 roku do składu Zarządu dołączyli Arkadiusz Wiśniewski oraz Magdalena Kurpiewska.

W ocenie Spółki, jej organizacja oraz system zarządzania są adekwatne do skali działalności, zakresu realizowanych funkcji, skali i złożoności ryzyk i wspiera skutecznie realizację celów strategicznych oraz bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

Informacje szczegółowe dotyczące systemu zarządzania przedstawiono w sekcji II. niniejszego sprawozdania.

Profil ryzyka

Identyfikację ryzyka oraz określanie profilu ryzyka Concordia Capital SA postrzega jako jedno z głównych celów zarządzania ryzykiem. Ryzyka, na jakie Towarzystwo jest narażone w ramach prowadzonej działalności poddawane są przeglądowi co najmniej raz w roku. Wykorzystuje się w tym celu ryzyka zdefiniowane w ramach formuły standardowej oraz ryzyka zidentyfikowane w procesie samooceny ryzyka. Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) wg formuły standardowej wyznaczony na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 28,1 mln zł. W 2018 r. nie zaszły istotne zmiany w zakresie ważnych ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo. Najistotniejszym ryzykiem w ramach formuły standardowej pozostaje ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie. W stosunku do istotnych ryzyk Towarzystwo przeprowadziło analizy wrażliwości

na ryzyko oraz testy warunków skrajnych (w tym odwrotny test). Otrzymane wyniki świadczą o wysokiej odporności kapitałowej Towarzystwa na realizację niekorzystnych scenariuszy.

Informacje szczegółowe dotyczące profilu ryzyka przedstawiono w sekcji III. niniejszego sprawozdania.

Wycena do celów wypłacalności

Wycena aktywów i zobowiązań na potrzeby Wypłacalności II dokonywana jest zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie i Rozporządzeniu delegowanym:

- Aktywa ujmuje się i wycenia zgodnie z art. 223 ust.1 Ustawy i rozdziałem II tytułu I Rozporządzenia delegowanego;
- Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ujmuje się i wycenia zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II tytułu I Rozporządzenia delegowanego;
- Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe szacuje się zgodnie z art. 224-235 Ustawy i rozdziałem III tytułu I Rozporządzenia delegowanego.

Podstawową metodą stosowaną do wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe jest wycena rynkowa według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań. W przypadku braku takiego rynku zastosowanie mają alternatywne metody wyceny.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, które stanowią sumę najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, wyceniane są w oparciu o przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne wynikające z umów ubezpieczenia zawartych przez Towarzystwo.

W wyniku korekt zidentyfikowanych podczas badania audytowego 2018 roku zmianie uległ bilans otwarcia 2018 roku sprawozdania statutowego. Najważniejsze zmiany w bilansie dotyczą:

- aktualizacji metod wyceny instrumentów finansowych,
- ujawnienia błędu związanego z brakiem ujęcia aktywów odroczonej oraz rezerw związanych z odroczonej kosztami akwizycji oraz prowizjami reasekuracyjnymi,
- zmian prezentacyjnych polegających na nieprawidłowym ujęciu w wartościach niematerialnych i prawnych wydatków związanych z zakupem środków trwałych,
- obniżenia wyniku z lat ubiegłych w wyniku zwiększenia zobowiązań wobec pośredników z tytułu należnych prowizji.

Konsekwencją zmian w bilansie otwarcia 2018 roku były zmiany w bilansie dla celów wypłacalności na dzień 31.12.2017 roku. Wszelkie dane prezentowane w sekcji IV. niniejszego sprawozdania uwzględniają wymienione wyżej korekty. Porównanie najważniejszych wartości bilansowych przed i po korekcie zostało zaprezentowane w podsekcji IV.5. Wszelkie inne informacje.

Szczegółowe informacje dotyczące metod wyceny oraz różnic w stosunku do sprawozdania statutowego zostały zawarte w sekcji IV. niniejszego sprawozdania.

Zarządzanie kapitałem

W każdym z kwartałów oraz na koniec 2018 r. Towarzystwo posiadało wystarczające dopuszczone środki własne na pokrycie zarówno minimalnego wymogu kapitałowego, jak i kapitałowego wymogu wypłacalności.

Wysokość kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) wynosi na 31 grudnia 2018 r. 28,1 mln zł, co oznacza niewielki spadek o 0,1 mln zł w stosunku do wartości 28,2 mln zł z dnia 31 grudnia 2017 roku. Natomiast wysokość minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) na koniec grudnia 2018 r. wynosi 16,0 mln zł – o 0,3 mln zł więcej w porównaniu do wartości z ostatniego dnia poprzedniego okresu sprawozdawczego. Wartość dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR i MCR to 77,8 mln zł (o 4,6 mln więcej niż w roku poprzednim). Są to środki w całości zaklasyfikowane do podstawowych środków własnych Kategorii 1 – nieograniczone, co oznacza, że są to środki najwyższej jakości i nie podlegają żadnym ograniczeniom.

Wskaźnik pokrycia dopuszczonymi środkami własnymi kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniósł 276,5% (wobec 259,2% na dzień 31.12.2017 r.), zaś wskaźnik pokrycia dopuszczonymi środkami własnymi minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) 485,3% (wobec 465,3% na dzień 31.12.2017 r.). Wymienione wskaźniki świadczą o pełnej zdolności Spółki do realizacji zobowiązań w stosunku do Klientów oraz potwierdzają, że Spółka jest wiarygodnym partnerem w biznesie.

Dodatkowo, wskaźnik pokrycia dopuszczonymi środkami własnymi kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) wyliczony na dzień 31 grudnia 2018 r. jest nie tylko powyżej przyjętego poziomu alarmowego (200%), ale również zgodnie z oczekiwaniami Spółki co do jego wartości, które zostało ustalone na poziomie co najmniej 225%.

W 2018 r. nie zaszły istotne zmiany w zakresie zarządzania kapitałem w Towarzystwie.

Szczegółowe informacje dotyczące zarządzania kapitałem zostały zawarte w sekcji V. niniejszego sprawozdania.

Rozdział I

Działalność

i wyniki operacyjne

I.1 Działalność

I.1.1 Informacje ogólne

Nazwa i forma prawna zakładu

Wielkopolskie Towarzystwo Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital SA (dalej także: Spółka) z siedzibą w Poznaniu przy ul. St. Małachowskiego 10 prowadzi działalność ubezpieczeniową w formie spółki akcyjnej. Towarzystwo zostało zarejestrowane przez Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 20536.

W lutym 2019 r. Zarząd Spółki zatwierdził Plan Połączenia Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA oraz WTUŻiR Concordia Capital SA. Połączenie ma nastąpić w sposób przewidziany w art. 492 par 1 pkt. 1 k.s.h. (łączenie przez przejęcie) poprzez przeniesienie całego majątku Spółki na Generali Życie TU SA. Zgodnie z art. 494 par. 1 k.s.h. w dniu połączenia Generali Życie TU SA wstąpi we wszelkie prawa i obowiązki Concordii Capital SA. Zgodnie z postanowieniami Ustawy dokonanie połączenia uzależnione jest od niewyrażenia sprzeciwu przez KNF wobec planowanego połączenia oraz zatwierdzenia połączenia przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy obydwu podmiotów. W wyniku połączenia działalność operacyjna Spółki będzie kontynuowana przez podmiot przejmujący, tj. Generali Życie TU SA.

Nazwa i dane kontaktowe organu odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad zakładem

Organem sprawującym nadzór finansowy nad Towarzystwem jest Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie przy ul. Pięknej 20.

Imię i nazwisko oraz dane kontaktowe do biegłego rewidenta zakładu

Biegłym rewidentem odpowiedzialnym za przeprowadzenie badania niniejszego sprawozdania jest Maja Mandela (nr ewidencyjny 11942), działający w imieniu Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa ul. Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa.

Informacje dotyczące udziałowców posiadających znaczną liczbę udziałów

W dniu 29 listopada 2018 r. podpisano umowę, zgodnie z którą Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA nabyło od Concordia Versicherung Holding AG 96,3% akcji WTUŻiR Concordia Capital SA, stając się większościowym akcjonariuszem Spółki. Na dzień 31 grudnia 2018 r. jednostką dominującą posiadającą 96,3% w kapitale zakładowym wynoszącym 27,0 mln zł jest Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA z siedzibą przy ul. Postępu 15B, Warszawa, Polska.

Tabela 1. Struktura własności kapitału na dzień 31 grudnia 2018 r.

Nazwa akcjonariusza	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba subskrybowanych akcji	Wartość subskrybowanych akcji	Udział w kapitale	Procent głosów na WZA
Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	Akcje zwykłe	260	26 000 000	96,3%	83,9%
SGB-Bank SA	Akcje uprzywilejowane	10	1 000 000	3,7%	16,1%
Suma		270	27 000 000	100%	100%

Tabela 2. Struktura własności kapitału na dzień 31 grudnia 2017 r.

Nazwa akcjonariusza	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba subskrybowanych akcji	Wartość subskrybowanych akcji	Udział w kapitale	Procent głosów na WZA
Concordia Versicherung Holding AG	Akcje uprzywilejowane	140	14 000 000	51,85%	94,3%
	Akcje zwykłe	120	12 000 000	44,45%	
SGB- Bank SA	Akcje uprzywilejowane	10	1 000 000	3,7%	5,7%
Suma		270	27 000 000	100%	100%

Szczegółowe informacje na temat pozycji zakładu w prawnej strukturze grupy

Towarzystwo konsolidowane jest w ramach Generali CEE Holding B.V., które jest w posiadaniu 100% akcji Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA. Generali CEE Holding B.V. konsolidowane jest bezpośrednio w ramach Assicurazioni Generali S.p.A., który jest najwyższym szczeblem w prawnej strukturze grupy.

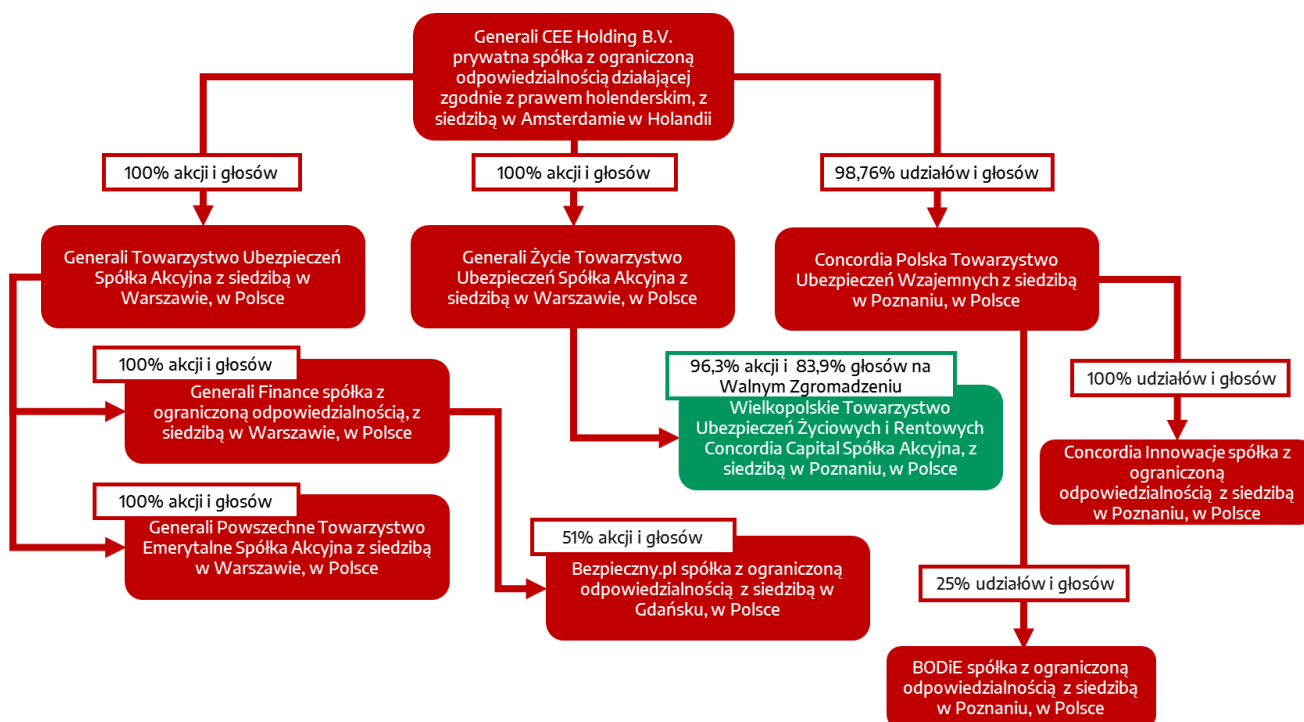
Nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad Grupą Generali

IVASS, Institute for the Supervision of Insurance, via del Quirinale 21, 00187 Rome.

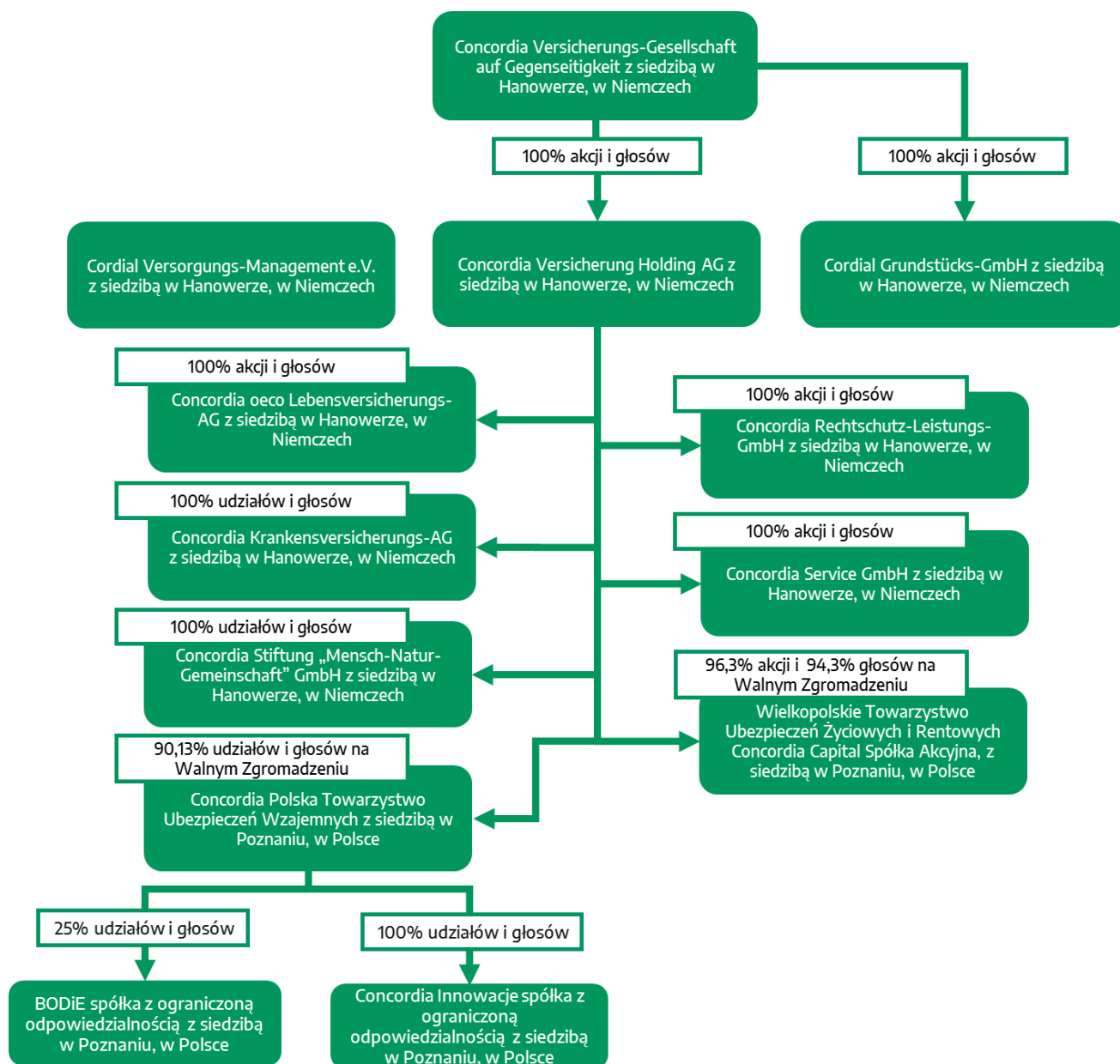
Struktura organizacyjna

Poniższe grafy przedstawiają uproszczoną strukturę organizacyjną grupy kapitałowej, do której należy Towarzystwo na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz strukturę organizacyjną grupy kapitałowej, do której należało Towarzystwo na dzień 31 grudnia 2017 r.

Na dzień 31 grudnia 2018 r.

Na dzień 31 grudnia 2017 r.

I.1.2 Prowadzona działalność

Zakład ubezpieczeń prowadzi działalność ubezpieczeniową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w następujących liniach biznesowych:

Tabela 3. Działalność prowadzona przez Towarzystwo

Numer linii biznesowej	Nazwa
2.	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów
30.	Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach
31.	Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym
32.	Pozostałe ubezpieczenia na życie

Największy portfel ubezpieczeń Towarzystwa stanowią ubezpieczenia z linii 32, czyli pozostałe ubezpieczenia na życie, a wśród nich dominują ubezpieczenia na życie dla kredytobiorców oferowane przede wszystkim w bankach spółdzielczych na terenie całej Polski.

W 2018 roku nie wystąpiły istotne zdarzenia, które miałyby istotny wpływ na profil prowadzonej przez Spółkę działalności.

I.1.3 Zdarzenia po dacie bilansowej

- W dniu 28 marca 2019 roku została podpisana przez Prezydenta RP ustawa z dnia 15 marca 2019 r. o zasadach prowadzenia działalności przez niektóre podmioty rynku finansowego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej. W art. 7 ustawa ta mówi o prawie do wykonywania działalności reasekuracyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji z siedzibą w Wielkiej Brytanii, który przed dniem wejścia w życie ustawy wykonywał działalność reasekuracyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na zasadach dotyczących państw członkowskich Unii Europejskiej, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy. Ustawa wejdzie w życie z dniem wystąpienia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 ust. 2 zdanie drugie Traktatu o Unii Europejskiej. W ocenie Towarzystwa podjęte działania skutecznie zabezpieczą sytuację finansową oraz kapitałową Towarzystwa, tak że potencjalne zajście scenariusza „twardego Brexitu” nie będzie stanowić zagrożenia dla kontynuacji działalności Towarzystwa.

I.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

I.2.1 Wyniki z działalności ubezpieczeniowej

Nadrzędnym celem w procesie tworzenia produktów Concordii jest dbałość o ich rentowność oraz atrakcyjność z punktu widzenia Klienta, tj. prostotę i przejrzystość konstrukcji, przy jednoczesnej optymalizacji sprzedażowo-usługowej, dostosowanej do różnych kanałów sprzedaży. Realizacji założenia służy powołanie Komitetu Produktowego oraz systematyczny przegląd produktów. Dodatkowo, w ramach zadań Biura Aktuariaty Produktowego, monitorowane są stosowane taryfy składek ubezpieczeniowych oraz porównywane z poziomami rynkowymi, a także monitorowany jest proces tworzenia nowych produktów zgodnych ze strategią Towarzystwa.

W 2018 roku Spółka konsekwentnie realizowała strategię rozwoju ubezpieczeń ochronnych, zwłaszcza w bankach spółdzielczych, utrzymania istniejącego portfela oraz zamykania produktów nierentownych:

- Celem zwiększenia atrakcyjności oferty dla klientów bankowości spółdzielczej pilotażowo wdrożono w kilkunastu bankach nową taryfę indywidualnego produktu na życie kredytobiorców Życie Komfort.
- Produkt Życie Komfort został zaimplementowany w systemie bankowym CasePro, ułatwiając dystrybucję tego ubezpieczenia w bankach spółdzielczych korzystających z tego systemu.
- Nawiązano współpracę z największym bankiem spółdzielczym w Polsce, który rozpoczął aktywną dystrybucję ubezpieczeń oferowanych przez WTUŻIR Concordia Capital SA.
- W grudniu 2018r. wygaszono portfel ubezpieczeń z UFK.

Korekta bilansu otwarcia 2018 roku

W wyniku korekt zidentyfikowanych podczas badania audytowego 2018 roku zmianie uległ bilans otwarcia 2018 roku sprawozdania statutowego. Najważniejsze zmiany w bilansie dotyczą:

- aktualizacji metod wyceny instrumentów finansowych,

- ujawnienia błędu związanego z brakiem ujęcia aktywów odroczonej oraz rezerw związanych z odroczonej kosztami akwizycji oraz prowizjami reasekuracyjnymi,
- zmian prezentacyjnych polegających na nieprawidłowym ujęciu w wartościach niematerialnych i prawnych wydatków związanych z zakupem środków trwałych,
- obniżenia wyniku z lat ubiegłych w wyniku zwiększenia zobowiązań wobec pośredników z tytułu należnych prowizji.

Wszelkie dane prezentowane w niniejszym sprawozdaniu, a dotyczące okresu porównawczego (31.12.2017) uwzględniają wymienione wyżej korekty.

W porównaniu do końca roku ubiegłego w 2018 roku Spółka odnotowała wzrost sumy bilansowej o 8,6 mln zł do poziomu 116,8 mln zł. W wyniku stałego, systematycznego wzrostu portfela ubezpieczeń po stronie aktywów wzrosła wartość bilansowa lokat – o 9,1 mln zł, do 108,6 mln zł.

Po stronie pasywnej zwiększenie portfela znajduje swoje odzwierciedlenie we wzroście rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, głównie rezerwy ubezpieczeń na życie oraz rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia. Rezerwy rosły o 4,6 mln zł, do 62,2 mln zł. Drugą największą pozycją po stronie pasywów, która dynamicznie rosła w 2018r., były zobowiązania wobec pośredników i ubezpieczających. Te dwie pozycje łącznie zwiększyły się o 1,3 mln zł.

Przypis składki brutto

Dzięki wzrostowi portfela indywidualnych ubezpieczeń na życie, zarówno kredytobiorców, jak i pozostałych grup klientów, składka przypisana brutto w 2018r. wzrosła o 6%. Rosnący wolumen indywidualnych umów ubezpieczeń na życie skompensował zawiązką spadku przychodu z umów indywidualnych na dożycie oraz z ubezpieczeń grupowych. W składce przypisanej brutto za 2018 rok dominującą rolę odgrywały ubezpieczenia ze składką regularną, których udział wyniósł 70%. Pozostałe 30% przypada na ubezpieczenia ze składką jednorazową. Jeśli chodzi o sposób dotarcia do klienta, to dominującą rolę zachował kanał bankowy, na który przypada 54% składki. Drugim istotnym kanałem dystrybucji są agenci, którzy odpowiadali za 44% składki przypisanej brutto w 2018 roku.

Wpływ reasekuracji na wynik Spółki

Spółka nie prowadzi działalności w zakresie reasekuracji czynnej. Posiadany portfel ubezpieczeń jest chroniony przez proporcjonalne umowy reasekuracji. W 2018 roku wynik na reasekuracji wyniósł -0,8 mln zł, zaś w 2017 roku wynik na reasekuracji był na poziomie -1,1 mln zł. Poprawa wyniku na reasekuracji w 2018r. była efektem wypłacenia kilku większych, pojedynczych świadczeń, a tym samym zwiększenia odzysku reasekuracyjnego w tym segmencie. W 2018r. Spółka nie dokonała istotnych modyfikacji profilu cedowanego ryzyka.

Wyniki finansowe

W 2018 roku współczynnik kosztów działalności ubezpieczeniowej do składki zarobionej brutto wyniósł 52,7%, co oznaczało wzrost (o 4,1 p.p.) w stosunku do poziomu z roku poprzedniego.

W 2018r. wynik techniczny wyniósł 3,8 mln zł (w porównaniu do 6,4 mln zł w roku ubiegłym). Pogorszenie wyniku technicznego było efektem spadku zyskowności ubezpieczeń grupowych m.in. na skutek wyższej szkodowości oraz wyższych kosztów akwizycji. Rentowność ubezpieczeń indywidualnych utrzymała się na wysokim poziomie. Spadek wyniku technicznego przełożył się na niższy zysk netto, który wyniósł 3,0 mln zł, podczas gdy rok wcześniej osiągnął 5,4 mln zł. Zarząd Spółki przedstawi Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy propozycję przekazania zysku netto na kapitał zapasowy.

Tabela 4. Wyniki z działalności ubezpieczeniowej za 2017 i 2018 r. (dane w tys. zł)

Wyszczególnienie	2017	2018
Składka przypisana brutto	61 454	65 296
Składka przypisana netto	59 967	63 732

Wyszczególnienie	2017	2018
Składka zarobiona brutto	61 101	65 187
Składka zarobiona netto	59 614	63 624
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	17 991	21 664
Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto	17 550	20 951
Koszty poniesione	31 803	36 368
w tym: koszty likwidacji szkód +zmiana stanu rezerw na koszty likwidacji	1 838	1 781
w tym: koszty działalności lokacyjnej	244	209
Przychody z lokat	2 123	2 769
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat	149	88
Niezrealizowane zyski z lokat	2	71
Niezrealizowane straty na lokatach	0	570
Zmiana stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	5 795	3 505
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	440	1 226
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	407	85
Wynik techniczny	6 409	3 840
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	149	88
Pozostałe przychody operacyjne	340	653
Pozostałe koszty operacyjne	226	566
Podatek dochodowy	1 263	1 002
Zysk netto	5 409	3 013

Dane dotyczące składek, odszkodowań i kosztów w podziale na linie biznesowe zostały zaprezentowane w Załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania.

1.2.2 Istotne zmiany przepisów prawa wprowadzone w 2018 r.

Rok 2018 był dla działalności ubezpieczeniowej rokiem dostosowania do unijnych regulacji zwiększających zarówno ochronę klienta, jak i kompetencje regulatora oraz zasoby pozwalające skuteczniej kontrolować i egzekwować przestrzeganie ustalonych reguł:

- **Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML) z dnia 1 marca 2018 r.**

W dniu 13 lipca 2018 roku weszła w życie nowa Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML). Wprowadzenie przepisów ww. ustawy miało na celu dostosowanie polskich przepisów do regulacji unijnych, a także zwiększenie efektywności krajowego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu. Przepisy ustawy obejmują zakłady ubezpieczeń (instytucje obowiązane) wykonujące działalność w zakresie ubezpieczeń na życie. Założeniem ustawy było by instytucje obowiązane dostosowały swoje procedury do indywidualnego ryzyka instytucji. Instytucje objęte ustawą zobowiązane są wdrożyć skuteczne działania mające na celu identyfikację, ocenę, zrozumienie i odpowiednie zarządzanie ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Ocena ryzyka musi być odpowiednio udokumentowana i okresowo aktualizowana. Ww. ustawa nakłada na zakłady ubezpieczeń wiele innych szczegółowych obowiązków np. wprowadzenia wewnętrznej procedury w zakresie AML oraz dotyczącej anonimowego zgłaszania nieprawidłowości, stosowania środków

bezpieczeństwa finansowego, w tym weryfikowania kontrahentów, identyfikowania beneficjentów rzeczywistych.

- **Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń**

W dniu 1 października 2018 r. weszła w życie Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń, która to ustawa implementuje regulacje unijne (dyrektywa IDD). Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń obejmuje wszystkie podmioty zaangażowane w sprzedaż produktów ubezpieczeniowych – zarówno pośredników, agentów, jak i pracowników zakładów ubezpieczeń. Jej główny cel to zapewnienie klientom odpowiedniej opieki i porady w zakresie usług ubezpieczeniowych, opartej na badaniu jego rzeczywistych potrzeb. Ustawa wprowadziła wiele zmian w tym obszarze, w tym w m. in.: został sformalizowany proces analizy potrzeb klienta oraz wprowadzono obowiązek wdrożenia ustandaryzowanych dokumentów o produkcie ubezpieczeniowym, nowe obowiązki informacyjne wobec klientów, obowiązek szkoleniowy dla dystrybutorów ubezpieczeń, zasady premiowania dystrybutorów, zmiany w zakresie reklamacji.

- **Rozporządzenie o ochronie danych osobowych (RODO)**

Dnia 25 maja 2018 r. (po około 2 letnim okresie przejściowym) zaczęło obowiązywać w krajach członkowskich Unii Europejskiej Rozporządzenie o ochronie danych osobowych (RODO). Rozporządzenie wiąże kraje UE bezpośrednio (nie istniała potrzeba promulgowania przez kraje członkowskie dodatkowych aktów prawnych). Zmiany związane z w/w aktem dotyczą przetwarzania danych osobowych (m.in. sposobów, zasad, obowiązków informacyjnych czy też praw osób, których dane osobowe dotyczą). Rozporządzenie przewiduje istotne sankcje karne, cywilne i administracyjne za dokonanie naruszeń w zakresie przetwarzania danych osobowych. RODO stanowi samodzielny akt prawny, natomiast Państwa UE dodatkowo dokonują ustawowej regulacji sektorowej, tzn. promulgują akt prawny, który będzie uszczegóławiał RODO w konkretnych branżach, których specyfika wymaga dodatkowych regulacji (np. zwolnień z obowiązków informacyjnych wobec osób, których dane są przetwarzane bądź też wprowadzi dodatkowe wymogi prawne).

I.2.3 Pozostałe istotne zmiany

- **Istotne zdarzenia w obszarze zarządzania ryzykiem**

W celu ograniczenia istotnego ryzyka, jakim jest wyciek danych Spółka wdrożyła pierwszy etap rozwiązania technicznego uniemożliwiającego nieautoryzowany transfer danych w sieci komputerowej Centrali Towarzystwa (Network Access Control). System NAC zabezpiecza gniazda komputerowe przed podłączeniem sprzętu nie będącego zaufanym, zatwierdzonym przez Towarzystwo. Próba podłączenia skutkuje odizolowaniem urządzenia od sieci wewnętrznej Towarzystwa tym samym skopiowanie danych lub próba włamania się nie powiedzie.

- **Inne zdarzenia mające wpływ na poprawę jakości pracy oraz danych**

W 2018 roku wdrożono aplikację Centralnej Bazy Klientów pozwalającą na prawidłowe zarządzanie przetwarzaniem danych osobowych. Aplikacja zawiera mechanizmy czyszczenia i konsolidacji danych oraz umożliwia centralne zarządzanie retencją danych i realizacją praw wynikających z RODO.

W Towarzystwie prowadzone były również cykliczne kontrole jakości danych zdefiniowane w ramach poszczególnych jednostek organizacyjnych. Nad poprawnym i terminowym przebiegiem kontroli czuwał Komitet Zarządzania Jakością Danych.

I.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Działalność lokacyjna za 2018 r. przyniosła zysk w wysokości 2,1 mln zł w porównaniu do 1,9 mln zł w roku ubiegłym. Na utrzymanie rentowności działalności lokacyjnej w 2018r. na niezmiennym poziomie miała wpływ przede wszystkim stabilna struktura portfela aktywów finansowych. Ponieważ znacząca część aktywów Towarzystwa ulokowana jest w dłużnych papierach Skarbu Państwa, to ten czynnik ma kluczowe

znaczenie dla wyniku z działalności lokacyjnej. Wynik udało osiągnąć się przy zachowaniu niskiej zmienności portfela oraz wysokiej płynności aktywów.

Tabela 5. Przychody i koszty działalności lokacyjnej za lata 2017 i 2018 (dane w tys. zł, kalkulacja zgodna z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego)

Pozycja	2017	2018
(A) Przychody z lokat	2 123	2 769
1. Przychody z lokat w nieruchomości	0	0
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	1 720	2 769
Z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 571	2 691
Z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	149	78
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	403	0
(B) Niezrealizowane zyski z lokat	2	71
(C) Koszty działalności lokacyjnej	244	209
1. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	242	209
2. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0	0
3. Wynik ujemny z realizacji lokat	2	0
(D) Niezrealizowane straty na lokatach	0	570
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów (A+B-C-D)	1 882	2 060

Wielkość portfela na koniec 2018 r. wynosiła 110,1 mln zł, z czego 88,8 mln zł lokowane było bezpośrednio przez zakład, zaś 21,3 mln zł zostało powierzone w ramach dwóch portfeli pod zarządzanie w ramach usługi asset management profesjonalnym podmiotom: Union Investment TFI SA (UI) oraz BPS TFI SA. W portfelu UI oraz BPS TFI 62,1% aktywów stanowiły obligacje skarbowe, 28,0% obligacje korporacyjne oraz 9,9% obligacje komunalne. W części portfela zarządzanego bezpośrednio obligacje skarbowe stanowiły 44,4%, obligacje korporacyjne 11,3%, a 36,0% środki ulokowane w funduszach otwartych. Lokaty bankowe stanowiły zaś 8,3%.

Tabela 6. Struktura portfela lokat aktywów sporządzona dla celów wypłacalności (dane w tys. zł)

Rodzaj lokaty	31.12.2017	31.12.2018
Akcje – nienotowane	0	0
Obligacje rządowe i komunalne	53 167	54 742
Obligacje korporacyjne	8 116	15 995
Fundusze inwestycyjne	32 691	31 969
Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne	6 034	7 397
Suma	100 008	110 104

Relatywnie duży udział obligacji, o krótszym okresie zapadalności i zmiennym kuponie, pozwolił zredukować zmienność i jednocześnie zapewnił oczekiwaną rentowność. Pomimo okresowej zmienności na instrumentach o duration poniżej 1 roku w całym okresie 12 miesięcznym pełnił rolę stabilizującą. Najwyższymi wahaniami charakteryzowały się papiery o dłuższym terminie zapadalności i stałym kuponie. Końcówka roku była jednakże bardzo korzystna dla całego spektrum polskich obligacji skarbowych.

Takie zachowanie rynków potwierdziło pozytywne oczekiwania co do polskiej gospodarki na kolejne lata. Jakkolwiek wydaje się, że jesteśmy bliżej schyłku obecnego cyklu koniunkturalnego i tempo wzrostu gospodarczego nie będzie tak imponujące jak w latach ubiegłych, to prognoza w wysokości 3,8% i 3,2% wzrostu PKB na lata 2019 i 2020 nadal wygląda obiecująco. Oczekiwania co do inflacji CPI wskazują, iż pozostanie ona w pobliżu celu inflacyjnego, odpowiednio 2,3% w 2019 roku i 2,5% w 2020. Naturalnie, prognoza co do wskaźników jest pochodną otoczenia makroekonomicznego Polski, a także polityki i rozwoju wydarzeń o charakterze gospodarczym wewnątrz kraju i może ulegać zmianie.

Portfel Concordia Capital SA zachował niską zmienność w 2018 roku i kolejne reinwestycje i inwestycje wynikały z zapadalności i wykupów posiadanych w portfelu aktywów. Wysoki udział funduszy o charakterze pieniężnym służył przede wszystkim podwyższeniu dywersyfikacji portfela jak i redukcji zmienności i duration portfela.

I.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Wyniki z pozostałej działalności obejmują pozostałe koszty oraz przychody operacyjne (kalkulacje zgodne z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego).

Tabela 7. Pozostałe koszty i przychody operacyjne za lata 2017 i 2018 (dane w tys. zł)

Główne pozycje	2017		2018	
	Pozostałe koszty operacyjne	Pozostałe przychody operacyjne	Pozostałe koszty operacyjne	Pozostałe przychody operacyjne
Pozostałe przychody i koszty finansowe	216	1	281	1
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	10	8	0	12
Rozwiązane rezerwy	0	331	0	640
Sprzedaż środków trwałych	0	0	197	0
Koszty podatku od instytucji finansowych	0	0	88	0
Suma	226	340	566	653

W 2018 roku zaniechano wdrożenia nowego systemu do obsługi umów ubezpieczeń na życie. Wydatki poniesione w ramach tej inwestycji w wysokości 197 tys. zł odpisano w pozostałe koszty operacyjne.

Informacje na temat zysków i strat bezpośrednio ujmowanych w kapitale własnym

W sprawozdaniu finansowym w kapitałach własnych ujmowane są wyniki z przeszacowania dłużnych papierów wartościowych oraz skutki wyceny jednostek uczestnictwa odnoszone na kapitał z aktualizacji wyceny.

Tabela 8. Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny za lata 2017 i 2018 (dane w tys. zł)

Rodzaj instrumentu	2017	2018
Instrumenty dłużne	205	318
Fundusze inwestycyjne	1402	1785
Suma	1 607	2 103

Transakcje ze spółkami powiązanymi kapitałowo

Tabela 9. Transakcje ze spółkami powiązanymi (dane w tys. zł)

Podmiot	Rok	przychody	refaktury	inwestycje finansowe	saldo należności na 31.12	saldo zobowiązań na 31.12
Concordia Polska TUW	2018	13	164	0	0	128
	2017	14	2 212	0	0	186

Dywidenda

W 2018 r. (za rok 2017) oraz w okresie porównawczym (za rok 2016) Towarzystwo dokonało wypłaty dywidendy akcjonariuszom.

Tabela 10. Dywidendy wypłacone za rok 2016 i 2017 (dane w tys. zł)

Nazwa akcjonariusza	Za 2016 rok	Za 2017 rok
Concordia Versicherung Holding AG	2 248	1 288
SGB-Bank SA (Spółdzielcza Grupa Bankowa SA)	108	62
Suma	2 356	1 350

Dodatkowe informacje

- Nie występują inne istotne koszty i przychody działalności Towarzystwa.
- Towarzystwo nie prowadzi inwestycji związanych z sekurytyzacją.
- W 2018 r. oraz w porównawczym okresie Towarzystwo nie korzystało z leasingu operacyjnego ani finansowego.

I.5 Wszelkie inne informacje

Towarzystwu nie są znane inne istotne informacje dotyczące jego działalności i wyników operacyjnych, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organu nadzoru.

Rozdział II

System zarządzania

II.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

Struktura organizacyjna Towarzystwa jest adekwatna do skali prowadzonej działalności i pozwala na realizację celów strategicznych i należyte prowadzenie działalności. W jej ramach wydzielone zostały jednostki organizacyjne centrali odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań operacyjnych, a także podstawowe terenowe jednostki biznesowe w postaci oddziałów i przedstawicielstw. Towarzystwo prowadzi swą działalność również przy współpracy z siecią reprezentujących firmę agentów i osób wykonujących czynności agencyjne. WTUŻiR Concordia Capital SA realizuje swą działalność w oparciu o Statut przyjęty w 2000 r. przez założycieli Spółki, który podlegał zmianom na przestrzeni lat funkcjonowania Towarzystwa (ostatnia zmiana w grudniu 2017r.).

Wśród istotnych zmian w systemie zarządzania w 2018 r. należy wymienić zmiany dokonane w Zarządzie i Radzie Nadzorczej Spółki. Zmiany te były rezultatem umowy podpisanej dnia 29 listopada 2018r., na mocy której Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA nabyło od Concordia Versicherung Holding AG 96,3% akcji WTUŻiR Concordia Capital SA, stając się większościowym akcjonariuszem Spółki.

II.1.1 Władze Towarzystwa

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Concordia Capital SA jest najwyższym organem władzy Spółki.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należą w szczególności następujące obszary:

- 1) rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych oraz sprawozdania rocznego Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 2) rozpatrywanie wniosków Zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia strat oraz podejmowanie uchwał w tym względzie,
- 3) udzielanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi pokwitowania z wykonania przez nich obowiązków,
- 4) tworzenie i likwidacja funduszy i kapitałów specjalnych,
- 5) podejmowanie uchwał w sprawach zmian statutu,
- 6) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia lub rozwiązania spółki oraz wybór likwidatorów,
- 7) ustalanie zasad wynagradzania Członków Rady Nadzorczej,
- 8) zatwierdzanie regulaminu Rady Nadzorczej.
- 9) rozpatrywanie wniosków i wyrażanie zgody na obciążenie lub zbycie nieruchomości użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości spółki.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza jest organem kolegalnym, nadzorującym i kontrolnym Spółki. Działania Rady Nadzorczej normuje Regulamin Rady Nadzorczej Concordia Capital SA, który podlega corocznej weryfikacji oraz przepisy powszechnie obowiązującego prawa.

Zgodnie ze Statutem Concordia Capital SA, Rada Nadzorcza Spółki składa się z minimum 3 Członków powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję. Kadencja Członka RN trwa 3 lata. W 2018 roku zmianie uległ skład Rady Nadzorczej, której kadencja wygasa w dniu 15 czerwca 2020 roku. Poniższy schemat przedstawia skład Rady Nadzorczej obowiązujący na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku.

RADA NADZORCZA CONCORDII CAPITAL SA

skład na dzień 31 grudnia 2018 r.		skład na dzień 31 grudnia 2017 r.		
▼		▼		
PRZEWODNICZĄCY		Data powołania	PRZEWODNICZĄCY	
Andrea Simoncelli	19.12.2018		Henning Mettler	
WICEPRZEWODNICZĄCY		WICEPRZEWODNICZĄCY		
Alicja Huczyńska	16.06.2017	Alicja Huczyńska		
Krystyna Matysiak	19.12.2018			
CZŁONKOWIE		CZŁONKOWIE		
Piotr Bułka	19.12.2018	Johannes Grale		
Włodzimierz Komorowski	19.12.2018	Walter Sailer		
Arkadiusz Wiśniewski	19.12.2018	Lothar See		

Zakresy zadań Rady Nadzorczej określa Statut Towarzystwa i należą do nich:

- powoływanie i odwoływanie Prezesa Zarządu oraz pozostałych Członków Zarządu,
- uchwalenie regulaminu Zarządu,
- wybieranie biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego,
- badanie rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania Zarządu z działalności,
- zatwierdzanie opracowanych przez Zarząd wieloletnich planów rozwoju i planu rozwoju na rok następny.

Rada Nadzorcza działa w sposób kolektywny i nie ma formalnego podziału obowiązków pomiędzy jej Członków. Wszystkie decyzje podejmowane na szczeblu Rady Nadzorczej są dokumentowane w postaci pisemnych uchwał Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza Towarzystwa w 2018 r. zebrała się czterokrotnie, a z posiedzeń tych sporządzono protokoły.

Rada Nadzorcza realizuje swą funkcję między innymi poprzez zaimplementowany system raportowania, obejmujący między innymi dostarczanie Członkom Rady Nadzorczej następujących informacji:

- wyniki finansowe towarzystwa,
- stopień realizacji planów finansowych,
- wartość kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) oraz wartość środków własnych dopuszczonych na jego pokrycie,
- wartość minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) oraz wartość środków własnych dopuszczonych na jego pokrycie.

System raportowania ma charakter cykliczny i odbywa się w zależności od typu informacji w cyklach miesięcznych, kwartalnych, półrocznych i rocznych. W zależności od potrzeb Rada Nadzorcza otrzymuje wymagane informacje ad hoc.

Zarząd

Zgodnie z zapisami Statutu Towarzystwa Zarząd składa się z co najmniej 2 osób. Członków Zarządu wybiera i odwołuje Rada Nadzorcza. Kadencja Członków Zarządu trwa 3 lata. W 2018 roku uległ zmianie skład organu zarządzającego. Poniższy schemat przedstawia skład Zarządu Towarzystwa obowiązujący na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku.

ZARZĄD CONCORDII CAPITAL SA

skład na dzień 31 grudnia 2018 r.		skład na dzień 31 grudnia 2017 r.	
p.o. Prezes	Data powołania	Prezes	
Maciej Fedyna	30.11.2018	Jacek Smolarek	
Członkowie		Członkowie	
Jakub Jacewicz	30.11.2018	Grzegorz Kukła	
Grzegorz Kukła	01.01.2016 (oraz 01.01.2019)	Paweł Zawisza	
Rajmund Rusiecki	30.11.2018		

Zarząd wykonuje wszelkie uprawnienia w zakresie zarządzania Spółką, niezastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Do reprezentowania Spółki uprawnieni są dwaj Członkowie Zarządu działający łącznie lub jeden Członek Zarządu działający łącznie z prokurentem. Zarząd uchwała swój regulamin, który zatwierdza Rada Nadzorcza. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu. Wszystkie decyzje podejmowane na szczelbu Zarządu są dokumentowane w postaci pisemnych uchwał Zarządu, a z posiedzeń sporządzane są protokoły.

Podział obowiązków pomiędzy poszczególnych Członków Zarządu zatwierdza Rada Nadzorcza.

W 2018 roku podział obowiązków kształtował się następująco:

ZARZĄD CONCORDII CAPITAL SA

Jacek Smolarek
Prezes Zarządu

Investycje
Kontrola i Audyt Wewnętrzny
Biuro Prawne
Informatyka
Biuro Personalne
Compliance
Obsługa
Administracja
Zarządzanie Projektami
Świadczenia
Biuro Zarządu

Grzegorz Kukła
Członek Zarządu

Ubezpieczenia i Ocena Ryzyka
Zarządzanie Ryzykiem
Aktuariat
Reasekuracja
Finanse i Księgowość
Windykacja
Kontroling

Paweł Zawisza
Członek Zarządu

Sprzedaż
Wsparcie Sprzedaży
Marketing i PR

Podział obowiązków – do listopada 2018 r.

Podział obowiązków – od grudnia 2018 r.

ZARZĄD CONCORDII CAPITAL SA

Maciej Fedyna
p.o. Prezes Zarządu

Inwestycje
Kontrola i Audyt Wewnętrzny
Biuro Prawne
Biuro Personalne
Marketing i PR
Compliance
Biuro Zarządu

Jakub Jacewicz
Członek Zarządu

Informatyka
Obsługa
Administracja
Świadczenia
Zarządzanie Projektami
Windykacja

Grzegorz Kukła
Członek Zarządu

Ubezpieczenia (poza Biurem Ubezpieczeń
Osobowych) i Ocena Ryzyka
Zarządzanie Ryzykiem
Aktuariat
Reasekuracja
Finanse i Księgowość
Kontroling

Rajmund Rusiecki
Członek Zarządu

Sprzedaż
Wsparcie Sprzedaży
Oddziały i Przedstawicielstwa
Biuro Ubezpieczeń Osobowych

W dniu 2 kwietnia 2019 roku do składu Zarządu zostali powołani nowi członkowie: Magdalena Kurpiewska oraz Arkadiusz Wiśniewski. Nowi członkowie Zarządu przejęli nadzór nad następującymi jednostkami Towarzystwa Magdalena Kurpiewska – Biuro Personalne, Arkadiusz Wiśniewski – Ubezpieczenia (poza Biurem Ubezpieczeń Osobowych).

II.1.2 Komitety

W ramach systemu zarządzania w Towarzystwie działają komitety, których zadaniem jest wspieranie efektywnych i transparentnych procesów podejmowania decyzji. Zakres uprawnień, cel, role, zakres odpowiedzialności zostały określone w odpowiednich regulaminach własnych każdego z komitetu.

Działalność komitetów podlegała ścisłemu nadzorowi ze strony Zarządu i Rady Nadzorczej, realizowanemu w oparciu o przyjęty w Towarzystwie system raportowania, a także w oparciu o cykliczne spotkania członków/przedstawicieli komitetów z Zarządem. Ponadto, w odniesieniu do Komitetu Audytu Concordii Capital SA, Towarzystwo stosuje się do ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz rekomendacji organu nadzoru dotyczącej tej materii.

W 2018 r. w Towarzystwie funkcjonowały następujące komitety powołane przez Radę Nadzorczą:

- **Komitet Audytu** – do jego zadań należy: monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem m.in. poprzez zatwierdzanie planu audytów wewnętrznych na kolejny rok oraz zapoznawanie się z ustaleniami poczynionymi podczas przeprowadzonych kontroli wewnętrznych i audytów, a także monitorowanie terminowości wykonania zadań audytowych i kontrolnych, monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej m.in. poprzez nadzorowanie obszarów

wskazanych przez biegłego rewidenta jako szczególnie narażone na ryzyko, monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. W 2018r. miały miejsce zmiany w składzie Komitetu Audytu. W dniu 16 lutego 2018 roku rezygnacje złożyli Alicja Huczyńska oraz Johannes Grale, a powołany został Jürgen Seja. Z dniem 30 listopada 2018 roku rezygnację z członkostwa w Komitecie Audytu złożyli wszyscy jego dotychczasowi członkowie: Walter Sailer (Przewodniczący), Henning Mettler oraz Jürgen Seja. W dniu 2 kwietnia 2019 roku Rada Nadzorcza wyłoniła skład Komitetu Audytu spośród swoich członków. W skład Komitetu powołani zostali: Beata Baluta (Przewodnicząca) oraz Włodzimierz Komorowski posiadający przymiot członków niezależnych, a także Przewodniczący Rady Nadzorczej – Andrea Simoncelli.

- **Komitet Personalny** – zajmujący się kwestiami dot. umów zawieranych pomiędzy Towarzystwem a Członkami Zarządu. Wraz ze zmianami właścicielskimi, które zaszły w listopadzie 2018 r. dotychczasowi członkowie komitetu zostali odwołani i tym samym funkcjonowanie komitetu zostało zawieszona. Wznowienie prac planowane jest w 2019 roku kiedy to zostaną powołani nowi członkowie komitetu.

Zarząd Towarzystwa w ramach przydzielonych mu kompetencji powołał komitety, które mają za zadanie wspierać go w wykonywaniu obowiązków. W 2018 r. w Towarzystwie funkcjonowały następujące komitety powołane przez Zarząd:

- **Komitet Zarządzania Ryzykiem** – odpowiada za: ocenę, monitorowanie i kontrolę ryzyka zakładu, elastyczne reagowanie na pojawiające się nowe ryzyka w działalności organizacji i ich minimalizację, składanie okresowych raportów Zarządowi z działalności Komitetu. Ponadto Komitet ma za zadanie wspierać Zarząd oraz funkcje zarządzania ryzykiem w utrzymaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem.
- **Komitet Zarządzania Kapitałem** – określa podstawowe założenia planowania kapitałowego, rekomenduje działania w zakresie zarządzania kapitałem, w tym działania dotyczące utrzymywania bezpiecznego poziomu i optymalnej struktury środków własnych.
- **Komitet Inwestycyjny** – zajmujący się analizą istniejących i przyszłych inwestycji oraz nakreśleniem i akceptacją strategii inwestycyjnej realizowanej przez Towarzystwo.
- **Komitety Produktowe** – aktywnie poszukuje rozwiązania w odniesieniu do potrzeb oferty produktowej, monitoruje wyniki realizacji planów sprzedażowych i technicznych oraz podejmuje na tej podstawie decyzje o działaniach produktowo-sprzedażowych, w celu realizacji strategii ogólnofirmowej (m.in. poprzez inicjowanie zmian produktowych, zmian w procesach dotyczących produktów, inicjowanie działań promocyjnych, inicjowanie działań w odpowiedzi na zmiany rynkowe oraz zarządzanie produktami).
- **Komitet Projektowy** – zajmujący się planowaniem wprowadzania projektów, nadawaniem priorytetów oraz oceną ich skutków biznesowych. Komitet nadzoruje realizację działań wprowadzających zmiany w strukturze teleinformatycznej występującej w Towarzystwie.
- **Komitet Zarządzania Jakością Danych** – zajmuje się nadzorem nad procesem zapewnienia jakości danych – oceną jakości danych, analizą problemów związanych z jakością danych, a także formułowaniem rekomendacji usprawniających ten proces.

II.1.3 Kluczowe funkcje

W celu zapewnienia efektywnego systemu zarządzania stanowiącego kluczowy element systemu Wyplacalność II, w Towarzystwie wdrożono następujące funkcje kluczowe:

- funkcja aktuarialna,
- funkcja audytu,
- funkcja compliance,

- funkcja zarządzania ryzykiem.

Realizacja kluczowych funkcji zorganizowana została poprzez powołanie dedykowanych jednostek organizacyjnych. Zakład ubezpieczeń zapewnił należyty poziom kompetencji pracowników realizujących kluczowe funkcje (elementy te podlegają weryfikacji na etapie nawiązywania współpracy, jak i monitorowane są w jej trakcie). W celu zapewnienia możliwości właściwego wykonywania zadań oraz zagwarantowania niezależności operacyjnej, w ramach każdej kluczowej funkcji opracowano i udokumentowano zasady jej działania, zdefiniowano stosowne role i adekwatne uprawnienia oraz zapewniono odpowiednie zasoby jednostek organizacyjnych wykonujących czynności związane z daną funkcją. Ponadto stworzono procesy raportowania i współpracy pomiędzy nimi oraz z Zarządem Towarzystwa i Radą Nadzorczą a także wspierającymi je komitetami. Osoby pełniące kluczowe funkcje w zakresie obszarów swoich odpowiedzialności udzielają porad Zarządowi a zadania realizowane w ramach kluczowych funkcji służą zapewnieniu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością Towarzystwa.

Osoby nadzorujące kluczowe funkcje na dzień 31 grudnia 2018 r.	Osoby nadzorujące kluczowe funkcje na dzień 31 grudnia 2017 r.
▼	▼
FUNKCJA AKTUARIALNA	FUNKCJA AKTUARIALNA
Stanisław Gryboś	Stanisław Gryboś
FUNKCJA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	FUNKCJA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM
Grzegorz Kukła	Grzegorz Kukła
FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO, FUNKCJA COMPLIANCE	FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO, FUNKCJA COMPLIANCE
Maciej Fedyna	Jacek Smolarek

Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna pełniona jest przez wszystkich pracowników Biura Aktuariatu Finansowego. Główne obowiązki funkcji aktuarialnej obejmują wycenę rezerw dla celów wypłacalności (w tym weryfikację jakości, dokładności i kompletności danych), wycenę rezerw technicznych dla celów rachunkowości, sprawozdawczość do Zarządu i Rady Nadzorczej, ocenę wiarygodności i adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, ocenę adekwatności programu reasekuracji oraz modelowanie ryzyka w wycenie wymogu kapitałowego.

Funkcja aktuarialna ma zapewnioną niezależność operacyjną poprzez odpowiednie dostępy do wszystkich źródeł informacji, zasobów i osób koniecznych do wypełniania swoich zadań. Funkcja aktuarialna raportuje do Członka Zarządu a także składa roczny raport funkcji aktuarialnej skierowany do całego Zarządu i Rady Nadzorczej. System motywacyjny pracowników Biura Aktuariatu Finansowego jest skonstruowany w sposób zapewniający brak konfliktu interesów w stosunku do zadań, którymi się zajmują.

Funkcja zarządzania ryzykiem

Funkcja zarządzania ryzykiem pełniona jest przez Menedżera ds. Zarządzania Ryzykiem stojącego na czele Biura Zarządzania Ryzykiem. Biuro nadzoruje funkcjonujący system zarządzania ryzykiem, a także wspiera właścicieli obszarów biznesowych w bieżącym zarządzaniu ryzykiem. Biuro Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialne za koordynowanie polityki zarządzania ryzykiem, za realizację czynności kontrolujących poziom ryzyka oraz opracowanie metod jego oceny. W szczególności odpowiedzialne jest za tworzenie i realizację polityki zarządzania ryzykiem powodzi oraz zwoływanie i przeprowadzanie posiedzeń Komitetu Zarządzania Ryzykiem.

Funkcja zarządzania ryzykiem, w celu zapewnienia niezależności operacyjnej, ma w Polityce Zarządzania Ryzykiem zagwarantowane prawo do:

- dostępu do wszelkich dokumentów niezbędnych, analiz i danych niezbędnych do realizacji funkcji zarządzania ryzykiem,
- uzyskiwania od Członków Zarządu, kierowników i pracowników wszelkich niezbędnych informacji i wyjaśnień,
- bezpośredniego dostępu do komunikacji z Zarządem i Radą Nadzorczą w celu przekazywania istotnych informacji z zakresu zarządzania ryzykiem,
- dostępu do środków technicznych i finansowych umożliwiających efektywne zarządzanie ryzykiem.

Menedżer ds. Zarządzania Ryzykiem raportuje do Członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem oraz do Komitetu Audytu, a także składa roczne sprawozdanie z działalności Komitetu Zarządzania Ryzykiem przed Zarządem. System motywacyjny Biura Zarządzania Ryzykiem jest skonstruowany w sposób zapewniający brak konfliktu interesów w stosunku do zadań, którymi się zajmuje.

Funkcja compliance

Realizacja funkcji compliance w Towarzystwie normowana jest aktem wewnętrznym – Polityką compliance, która stanowi załącznik do Zasad Ładu Korporacyjnego. Funkcja compliance jest niezależną funkcją, której zadania polegają na identyfikacji, ocenie, monitoringu oraz analizie ryzyka braku zgodności z przepisami prawa, a także doradzaniu Zarządowi Towarzystwa w celu zarządzania tym ryzykiem. Głównym celem funkcji compliance jest zapobieganie narażaniu Towarzystwa na występowanie ryzyka braku zgodności z przepisami prawa, tj. sankcji prawnych, strat finansowych oraz utraty reputacji wynikających z braku przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, standardu dobrych praktyk, regulacji czy zasad wewnętrznych.

Ponadto funkcja compliance obejmuje:

- ocenę możliwego wpływu wszelkich zmian otoczenia prawnego na operacje Towarzystwa;
- określenie i ocenę ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Towarzystwo standardów postępowania.

Funkcja compliance odpowiedzialna jest także za podnoszenie świadomości otoczenia prawnego wśród pracowników i koordynację działań w zakresie zapewniania zgodności. Funkcja raportuje bezpośrednio do Zarządu i Komitetu Audytu. System motywacyjny pracowników Biura Prawnego jest skonstruowany w sposób zapewniający brak konfliktu interesów w stosunku do przypisanych im zadań.

Funkcja audytu wewnętrznego

Funkcja audytu wewnętrznego pełniona jest przez Biuro Kontroli i Audytu Wewnętrznego. Rola audytu wewnętrznego polega na badaniu i ocenianiu adekwatności, skuteczności i efektywności procesów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej oraz dostarczaniu Zarządowi rozsądnego zapewnienia o ich skuteczności. Badając system kontroli funkcjonujący w jednostkach organizacyjnych, audyt wewnętrzny wskazuje na słabości tego systemu, całkowity brak kontroli lub nieprawidłowości w jego funkcjonowaniu.

Audyt wewnętrzny, w celu zapewnienia niezależności operacyjnej, ma zagwarantowane prawo:

- dostępu do wszelkich dokumentów niezbędnych do realizacji funkcji audytu wewnętrznego,
- dostępu do pomieszczeń audytowanej jednostki w celu realizacji zadań audytowych,
- dostępu do wszystkich pracowników oraz wszelkich innych źródeł informacji potrzebnych do przeprowadzenia audytu wewnętrznego,
- uzyskiwać od kierowników i pracowników jednostek audytowanych wszelkie niezbędne informacje i wyjaśnienia,
- uzyskania wsparcia w zakresie zasobów do przeprowadzania audytów poprzez udział zewnętrznych audytorów.

Jednostka audytu wewnętrznego przynajmniej raz do roku przedstawia sprawozdanie ze swojej działalności Radzie Nadzorczej/Komitetowi Audytu i Prezesowi Zarządu. System motywacyjny Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego jest skonstruowany w sposób zapewniający brak konfliktu interesów w stosunku do zadań, którymi się zajmuje.

II.1.4 Ocena adekwatności systemu zarządzania pod kątem charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla zakładu

Wszystkie kluczowe funkcje są prawidłowo realizowane i umieszczone w strukturze organizacyjnej. W Towarzystwie funkcjonuje system kontroli zapewniający funkcjonowanie zgodne z przepisami prawa i pozwalające na bieżąco oceniać realizację celów strategicznych. Kluczowe obszary są wyposażone w wystarczającą ilość zasobów. Opracowana strategia uwzględnia możliwości finansowe i zasobowe, a także mechanizmy motywacyjne zwiększające prawdopodobieństwo jej realizacji. System podlega cyklicznym przeglądom i jest pod nadzorem organu zarządzającego i nadzorującego. System zarządzania jest adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla działalności Towarzystwa.

Osoby powoływane do wykonywania funkcji kluczowych posiadają odpowiednie zakresy odpowiedzialności zapewniające im niezależność operacyjną. Osoby kluczowe posiadają niezbędne uprawnienia oraz nieograniczony dostęp do wszystkich koniecznych informacji niezbędnych do wykonywania powierzonych im obowiązków. Osoby pełniące oraz nadzorujące kluczowe funkcje uczestniczą w posiedzeniach Zarządu i składają sprawozdania z nadzorowanych obszarów.

Osoby nadzorujące kluczowe funkcje uczestniczą w komitetach i zespołach, współpracują z innymi osobami nadzorującymi kluczowe funkcje, identyfikują ryzyka w nadzorowanych obszarach i przekazują informacje o ewentualnych nieprawidłowościach lub zagrożeniach.

Adekwatność i efektywność systemu zarządzania jest analizowana zarówno w kontekście realizacji działań strategicznych i planów rozwojowych Towarzystwa, jak i również realizacji zadań w ramach poszczególnych jednostek. W wyniku analiz podejmowane są decyzje, które pozwalają możliwie jak najlepiej dopasować system zarządzania do profilu działalności Towarzystwa i zmieniającego się otoczenia biznesowego. Towarzystwo ocenia, iż posiada system zarządzania adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla swojej działalności.

II.1.5 Zasady i praktyki wynagradzania organu administrującego, zarządzającego i pracowników

Polityka wynagradzania organu nadzorującego oraz organu zarządzającego, a więc odpowiednio Rady Nadzorczej oraz Zarządu Towarzystwa, ustalana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz ładem korporacyjnym i uwzględnia sytuację finansową Towarzystwa. Struktura wynagradzania opiera się na pogłębionej analizie i korelacji zakresu odpowiedzialności, doświadczenia, umiejętności i kompetencji osób zasiadających w Radzie Nadzorczej i Zarządzie. Celem polityki wynagradzania jest wsparcie realizacji zarówno krótko, jak i długoterminowej strategii biznesowej Towarzystwa. Polityka oparta jest na następujących zasadach:

w odniesieniu do Rady Nadzorczej

- Członkowie Rady Nadzorczej nie są zatrudnieni przez Towarzystwo i pełnią swoją funkcję na podstawie powołania przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Towarzystwa;
- kwestie przysługiwania wynagrodzenia Członkom Rady Nadzorczej Towarzystwa reguluje Statut Concordii Capital SA;
- ustalanie zasad wynagradzania Członków Rady Nadzorczej Towarzystwa oraz wysokości wynagrodzeń należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Towarzystwa, które podejmuje decyzje w tym zakresie, mając na uwadze, aby wynagrodzenie to:

- nie stanowiło istotnej pozycji kosztów działalności Towarzystwa, ani nie wpływało na jego wynik finansowy,
- było adekwatne do skali działalności Towarzystwa,
- uwzględniało wykonywanie przez Członków Rady Nadzorczej Towarzystwa dodatkowych funkcji, takich jak Członkostwo w komitetach,
- wysokość całkowitych wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej Towarzystwa podlega ujawnieniu w sprawozdaniu finansowym.

w odniesieniu do Zarządu

- Członek Zarządu może pełnić swoją funkcję na podstawie:
 - wyłącznie powołania przez Radę Nadzorczą Towarzystwa;
 - powołania przez Radę Nadzorczą Towarzystwa i zawartej z Towarzystwem umowy o pracę;
- w przypadku zawarcia umowy o pracę pomiędzy Towarzystwem a Członkiem Zarządu Towarzystwa, powstały stosunek pracy podlega wszelkim regulacjom wynikającym z powszechnie obowiązujących przepisów prawa;
- w umowach o pracę zawieranych z Członkami Zarządu, Towarzystwo reprezentowane jest przez Komitet Personalny Concordii Capital SA, składający się z osób, którym Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Towarzystwa udzieliło pełnomocnictwa do dokonywania wszelkich czynności odnoszących się do umów z Członkami Zarządu;
- ustalanie zasad wynagradzania Członków Zarządu i innych świadczeń związanych z pracą należy do kompetencji Komitetu Personalnego Concordii Capital SA, który podejmuje decyzje w tym zakresie, mając na uwadze, aby przy ustalaniu i weryfikacji wysokości wynagrodzenia Członków Zarządu Towarzystwa uwzględniany był:
 - nakład pracy niezbędny w celu prawidłowego wykonywania funkcji Członka Zarządu,
 - zakres obowiązków i odpowiedzialności związanej z wykonywaniem funkcji Członka Zarządu,
 - poziom wynagrodzeń na podobnym stanowisku stosowany przez inne podmioty na rynku, prowadzące działalność o zbliżonej skali,
 - motywacyjny charakter oraz efektywne i płynne zarządzanie Towarzystwem – czemu służyć ma konstrukcja wynagrodzenia oparta na elementach stałych oraz elementach zmiennych uzależnionych od wydajności Zarządu Towarzystwa, tj. premii rocznej, której wypłata uzależniona jest od realizacji celów rocznych, z jednoczesnym dostosowaniem proporcji wymienionych składników wynagrodzenia tak, aby nie zachęcała ona do podejmowania nadmiernego ryzyka;
- ocena pracy Członka Zarządu dokonywana jest przez Radę Nadzorczą Towarzystwa po przedstawieniu sprawozdania finansowego Towarzystwa i z uwzględnieniem parametrów określonych w celach rocznych na dany rok - stanowi to podstawę do wyliczenia i wypłaty premii rocznej;
- wysokość całkowitych wynagrodzeń Członków Zarządu podlega ujawnieniu w sprawozdaniu finansowym.

Polityka wynagradzania w odniesieniu do pracowników

Zgodnie z obowiązującym w Towarzystwie regulaminem wynagradzania pracownicy otrzymują wynagrodzenie za pracę odpowiadające rodzajowi wykonywanych obowiązków, kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także ilości i jakości wykonywanej pracy. System wynagradzania pracowników obejmuje następujące składniki wynagradzania:

- wynagrodzenie zasadnicze,

- zmienny składnik wynagrodzenia.

Wynagrodzenie zasadnicze ustalane jest indywidualnie na podstawie analizy umiejętności, kwalifikacji, kompetencji pracownika oraz jego doświadczenia zawodowego, a także przy uwzględnieniu stanowiska określonego w umowie o pracę. Określenie jego poziomu odbywa się z uwzględnieniem aktualnej sytuacji na rynku pracy. Wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część całkowitego wynagrodzenia pracownika, co zapobiega nadmiernemu uzależnieniu pracowników od zmiennych składników i pozwala Towarzystwu stosować elastyczne zasady dotyczące premii.

Zmienny składnik wynagrodzenia wynika z systemu motywacyjno-premiewego, opartego o teorię zarządzania przez cele. Rodzaj i konstrukcja zmiennego składnika wynagrodzenia uzależnione są od rodzaju wykonywanej pracy i przypisania pracownika do jednej z dwóch grup: pracownicy związani z siecią sprzedaży oraz pozostali pracownicy.

Zmienna część wynagrodzenia (premia roczna) pracowników niezwiązanych z siecią sprzedaży została powiązana z wynikami Towarzystwa oraz realizacją ich celów indywidualnych. Dzięki uzależnieniu wysokości premii rocznej od poziomu i jakości wykonanych zadań doszło do podniesienia poziomu motywacji pracowników wykonujących zadania w najważniejszych obszarach funkcjonowania Towarzystwa. Przyznanie należnej premii rocznej uzależnione jest od wykonania zadań, które zostały ustalone i zaakceptowane przez przełożonego i pracownika. Zadania dzielą się na te, które są wyznaczane do oceny przez Zarząd oraz zadania ustalane przez przełożonego z pracownikiem. Zmienna część wynagrodzenia pracowników związanych z siecią sprzedaży składa się z dwóch elementów: premii miesięcznej uzależnionej od realizacji planów sprzedażowych oraz premii półrocznej uzależnionej od realizacji zadań indywidualnych.

System wynagradzania pracowników pełniących kluczowe funkcje został ustalony w sposób zapewniający brak konfliktu interesów.

Pozostałe informacje na temat polityki wynagradzania

Towarzystwo nie posiada dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla Członków Zarządu, Rady Nadzorczej, osób nadzorujących kluczowe funkcje oraz pozostałych pracowników.

Informacja dotycząca istotnych transakcji zawartych z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na Zakład oraz z Członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego

W 2018 r. oraz w porównywalnym okresie za rok 2017 r. Towarzystwo nie zawierało istotnych transakcji z Członkami Zarządu, Rady Nadzorczej jak również z osobami wywierającymi znaczący wpływ na Zakład. Zawarte przez te osoby umowy ubezpieczenia nie odbiegają warunkami od oferowanych innym podmiotom niepowiązanym.

W okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównawczym nie udzielono pożyczek Członkom Zarządu ani Członkom Rady Nadzorczej.

II.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

W ramach oceny kompetencji kandydata na członka zarządu, rady nadzorczej lub kandydata na stanowisko osoby nadzorującej inną kluczową funkcję, Towarzystwo przeprowadza ocenę jego kwalifikacji zawodowych, spełnienia wymogów formalnoprawnych, wiedzy oraz odpowiedniego doświadczenia w sektorze ubezpieczeniowym, innych sektorach finansowych lub innych rodzajach działalności z uwzględnieniem obowiązków powierzonych tej osobie, a także, o ile ma to znaczenie do wykonywania tych obowiązków, jej umiejętności w dziedzinie ubezpieczeń, finansów, rachunkowości, zarządzania, aktuariatu, prawa, kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem.

W ramach oceny kompetencji członków organu zarządzającego lub organu nadzorczego, Towarzystwo uwzględnia obowiązki powierzone poszczególnym członkom, tak aby zapewnić zgodność z prawem oraz należyte zróżnicowanie kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia gwarantujące profesjonalizm w zarządzaniu Towarzystwem i jego nadzorowaniu.

Towarzystwo zapewnia, aby członkowie zarządu, członkowie rady nadzorczej, członkowie komitetu audytu oraz osoby nadzorujące kluczowe funkcje były kompetentne, oraz aby brały pod uwagę obowiązki przypisane do poszczególnych osób, tak aby zapewnić odpowiedni poziom zróżnicowania kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia – w celu zagwarantowania, że Towarzystwo jest zarządzane i nadzorowane w profesjonalny sposób.

Członkowie organu zarządzającego oraz nadzorczego kolektywnie posiadają odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie i wiedzę w zakresie co najmniej:

- rynków ubezpieczeń i rynków finansowych,
- strategii i modelu biznesowego,
- systemu zarządzania,
- analizy finansowej i aktuarialnej,
- ram i wymogów prawnych.

Wymogi wobec członków zarządu

Członkiem zarządu Towarzystwa może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- daje rękojmię prowadzenia spraw Towarzystwa w sposób należyty.

Wymogi wobec członków rady nadzorczej

Członkiem rady nadzorczej Towarzystwa może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- daje rękojmię należytego wykonywania swojej funkcji;
- w dniu powołania nie ukończyła 68 lat.

Wymogi wobec osób nadzorujących inne kluczowe funkcje

Osobą nadzorującą inną kluczową funkcję w Towarzystwie może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania nadzorowanej kluczowej funkcji;
- daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

Weryfikacja spełnienia wymogów prawnych przez kandydatów na członków zarządu, rady nadzorczej, osób nadzorujących inne kluczowe funkcje

Pracownicy Biura Personalnego są odpowiedzialni za zgromadzenie informacji oraz dokumentów koniecznych do przeprowadzenia niżej wskazanego procesu weryfikacji.

Za prawidłowość przeprowadzenia procesu weryfikacji kwalifikacji kandydatów na członków zarządu, rady nadzorczej, osób nadzorujących inne kluczowe funkcje odpowiedzialny jest Compliance Officer – z wyjątkiem sytuacji, gdy proces ten dotyczy jego samego. Kandydaci na członków zarządu, rady nadzorczej oraz kandydaci na osoby nadzorujące inne kluczowe funkcje wypełniają odpowiednie kwestionariusze. Po wstępnej weryfikacji kwestionariuszy, na podstawie której można stwierdzić spełnianie wyżej wskazanych wymogów, kandydaci dołączają dokumenty potwierdzające spełnianie tychże wymogów, których kopie są przechowywane przez Towarzystwo.

Compliance Officer sprawdza kwestionariusze oraz dodatkowe dokumenty pod względem kompletności oraz zgodności z przyjętą Procedurą. Następnie przygotowuje raport z przeprowadzenia przedmiotowych czynności i przekazuje go:

- w przypadku kandydatów na członków zarządu – Radzie Nadzorczej Towarzystwa,
- w przypadku kandydatów na osoby nadzorujące kluczowe funkcje – Zarządowi Towarzystwa,
- w przypadku kandydatów na członków rady nadzorczej - akcjonariuszom Towarzystwa.

Do raportów dołączone zostają komplety złożonych dokumentów wskazane.

Ostatecznej weryfikacji kandydata dokonuje:

- rada nadzorcza – w przypadku wyboru członka zarządu,
- zarząd – w przypadku wyboru osoby nadzorującej inną kluczową funkcję,
- akcjonariuszom – w przypadku wyboru członka rady nadzorczej.

W przypadku przeprowadzania procesu weryfikacji spełnienia wymogów prawnych przez kandydata na stanowisko osoby nadzorującej funkcję zgodności z przepisami, obowiązki wskazane w niniejszym ust. VIII, wykonuje osoba nadzorująca funkcję audytu wewnętrznego w Towarzystwie.

Zawiadamianie Organu Nadzoru

Towarzystwo jest zobowiązane do zawiadomienia Organu Nadzoru o zmianach:

- w składzie zarządu oraz rady nadzorczej w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o powołaniu lub odwołaniu członka zarządu, członka rady nadzorczej, a także powzięcia informacji o innym zdarzeniu powodującym zmianę składu zarządu lub rady nadzorczej;
- na stanowiskach Osób nadzorujących inne kluczowe funkcje w terminie 7 dni od dnia dokonania zmiany.

W informacji przekazywanej Organowi Nadzoru, Towarzystwo wskazuje przyczyny zmiany danej osoby na stanowisku Osoby pełniącej kluczową funkcję, jeżeli zmiana ta nastąpiła z powodu niespełnienia przez tę osobę wymagań ustawowych. Obowiązek notyfikacji spoczywa na pracownikach Biura Prawnego Towarzystwa. Do informacji przekazywanej Organowi Nadzoru dołącza się:

- życiorysy Osób mających pełnić kluczowe funkcje;
- zgody Osób mających pełnić kluczowe funkcje na objęcie stanowisk w zakładzie ubezpieczeń lub zakładzie reasekuracji;
- poświadczenia posiadania odpowiedniego wykształcenia i doświadczenia zawodowego przez Osoby mające pełnić kluczowe funkcje;
- zaświadczenia albo oświadczenia o niekaralności Osób mających pełnić kluczowe funkcje;
- oświadczenia Osób mających pełnić kluczowe funkcje o toczących się przeciwko nim postępowaniach sądowych w związku ze sprawą gospodarczą;

- oświadczenia Osób mających pełnić kluczowe funkcje o uczestnictwie w organach zarządzających i nadzorujących spółek handlowych.

Dopuszczalne jest również skorzystanie z formularzy udostępnionych przez Organ Nadzoru.

Zaświadczenie o niekaralności, przedstawia się nie później niż 3 miesiące od dnia jego wydania.

Oświadczenie o toczących się przeciwko danej osobie postępowaniach sądowych w związku ze sprawą gospodarczą, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie Organu Nadzoru o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Zawiadomienia i dokumenty sporządza się w języku polskim lub tłumaczy na język polski. Tłumaczenie może być sporządzone wyłącznie przez tłumacza przysięgłego lub konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

Dokumenty urzędowe przed tłumaczeniem wymagają zalegalizowania przez konsula Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązku legalizacji nie stosuje się, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej.

W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy prawo państwa właściwego nie przewiduje sporządzenia wymaganych dokumentów, Towarzystwo może, w miejsce tych dokumentów, złożyć oświadczenie osoby mającej pełnić kluczową funkcję zawierające wymagane informacje.

Ponowna ocena spełnienia wymogów prawnych

W informacji przekazywanej Organowi Nadzoru, Towarzystwo wskazuje przyczyny zmiany danej osoby pełniącej kluczową funkcję.

Zmiana osoby pełniącej kluczową funkcję jest konieczna, gdy osoba ta nie spełnia wymagań ustawowych.

Ocena umiejętności, wiedzy, doświadczenia oraz etyki zawodowej pracowników niepełniących kluczowych funkcji w Towarzystwie

Wymagany zakres wiedzy, umiejętności, doświadczenie, etyka zawodowa pracowników, którzy nie pełnią kluczowych funkcji w Towarzystwie wynika bezpośrednio z charakteru pracy na danym stanowisku i jest określany:

- na poziomie ogólnym – w ramach Regulaminu Organizacyjnego Towarzystwa oraz
- na poziomie szczególnym – w zakresie obowiązków danego pracownika.

Na etapie zatrudniania pracownika niepełniącego kluczowych funkcji w Towarzystwie, wymogi wskazane wyżej, określone są we wniosku o ogłoszeniu rekrutacji.

Proces rekrutacji został uregulowany w dokumentach wewnętrznych Towarzystwa m.in. w Instrukcji Rekrutacji, Zatrudnienia i Zwolnienia Pracowników.

Towarzystwo dokonuje corocznej oceny kompetencji pracowników niepełniących kluczowych funkcji w Towarzystwie. Przebieg oceny został uregulowany w dokumencie wewnętrznym Towarzystwa.

II.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

II.3.1 Opis systemu zarządzania ryzykiem

Concordia Capital SA definiuje ryzyko jako wymierny poziom zagrożenia związany z wystąpieniem jakiegokolwiek zdarzenia, działania lub braku działania, które może zniszczyć mienie zakładu lub jego reputację albo wpłynąć na zdolność zakładu do realizacji celów jego działalności.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z kluczowych procesów w Towarzystwie. Celem systemu zarządzania ryzykiem jest umożliwienie podejmowania odpowiednich decyzji uwzględniających wszystkie potrzeby Towarzystwa a także unikanie sytuacji, które mogą stanowić zagrożenie dla osiągnięcia założonych celów biznesowych i kontynuacji działalności Towarzystwa. W ramach systemu zarządzania ryzykiem Towarzystwo realizuje procesy mające na celu określanie, pomiar i monitorowanie ryzyka, na które może być narażone na

poziomie indywidualnym oraz zagregowanym. Wdrożony system zarządzania ryzykiem w Spółce ma na celu zapewnienie kompleksowej, bieżącej i poprawnej informacji o ryzyku tak, aby decyzje biznesowe były podejmowane z pełną świadomością ryzyk z tym związanych.

II.3.2 Strategia, procesy i procedury sprawozdawcze

Strategia zarządzania ryzykiem została zawarta w dokumencie „Polityka Zarządzania Ryzykiem”. Głównym zadaniem zarządzania ryzykiem jest realizacja celów biznesowych Towarzystwa przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej tolerancji na ryzyko i systemu limitów. Poziom ryzyka stanowi kluczowy element procesu planistycznego. Wdrożony system zarządzania ryzykiem obejmuje strategię, procesy i procedury sprawozdawcze konieczne do określenia, pomiaru i monitorowania ryzyk, na które jest lub może być narażone Towarzystwo, zarządzania tymi rodzajami ryzyka i sprawozdawczości w ich zakresie, w sposób ciągły, zarówno na poziomie indywidualnym, jak i zagregowanym. Towarzystwo zapewnia adekwatność, efektywność i właściwe zintegrowanie systemu zarządzania ryzykiem ze strukturą organizacyjną oraz z procesami decyzyjnymi.

Zarządzanie ryzykiem obejmuje strukturę organizacyjną – przypisanie kompetencji i zadań do odpowiednich jednostek organizacyjnych, a także proces zarządzania ryzykiem, w tym metody identyfikacji, pomiaru i oceny, monitorowania i kontrolowania, raportowania ryzyka oraz podejmowania działań zarządczych.

Struktura organizacyjna systemu zarządzania ryzykiem składa się z kilku poziomów kompetencyjnych:

- Rady Nadzorczej, która sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego procesu, w tym za pośrednictwem Komitetu Audytu;
- Zarządu, który organizuje i zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem poprzez uchwalanie strategii, polityk, wyznaczanie apetytu na ryzyko, określenie profilu ryzyka i określenie tolerancji na poszczególne kategorie ryzyka;
- Komitety, które podejmują decyzje dotyczące ograniczania poziomu poszczególnych ryzyk do ram wyznaczonych przez apetyt na ryzyko;
- Jednostki wykonujące działania operacyjne tworzące:
 - pierwszą linię obrony – obejmuje bieżące zarządzanie ryzykiem na poziomie jednostek i pracowników;
 - drugą linię obrony – obejmuje zarządzanie ryzykiem poprzez wyspecjalizowane komórki zajmujące się identyfikacją, monitorowaniem i raportowaniem o ryzyku oraz kontrolą limitów;
 - trzecią linię obrony – obejmuje audyt wewnętrzny, który przeprowadza niezależne audyty elementów systemu zarządzania ryzykiem.

System zarządzania ryzykiem obejmuje następujące obszary:

- ocena ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia i tworzenie rezerw,
- zarządzanie aktywami oraz zobowiązaniami,
- lokaty, w szczególności instrumenty pochodne i podobne instrumenty finansowe,
- zarządzanie płynnością i ryzykiem koncentracji,
- zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
- reasekurację i inne techniki ograniczania ryzyka,
- zarządzanie kapitałem.

Sprawozdawczość opiera się na cyklicznym raportowaniu wskaźników ryzyka, trendów, działań mogących zmienić profil i wielkość ryzyka, które są dyskutowane podczas regularnych posiedzeń poszczególnych Komitetów z obecnością Członka Zarządu. W ramach Komitetu Zarządzania Ryzykiem monitorowane są raporty dotyczące wskaźnika wypłacalności, wskaźników ryzyka powodzi, ryzyk operacyjnych, w tym incydentów bezpieczeństwa i przetwarzania danych, apetytu na ryzyko oraz niektórych wskaźników BION.

W ramach Komitetu Zarządzania Jakością Danych monitorowane są wskaźniki jakości danych. W ramach tygodniowego raportowania Towarzystwo monitoruje wskaźniki wykonania planu sprzedaży oraz szkodowości. Regularnemu monitoringowi podlegają także największe zgłoszenia szkód i największe postępowania sądowe w tym zakresie. W ramach Komitetu Inwestycyjnego prowadzony jest monitoring przestrzegania limitów inwestycyjnych – kontroli ryzyka pod względem koncentracji aktywów, jakości kredytowej, dopasowania duration instrumentów dłużnych do otoczenia makroekonomicznego jaki i do duration pasywów. Dodatkowo jest zapewniona bezpośrednia komunikacja Menedżera ds. Zarządzania ryzykiem z Radą Nadzorczą i Komitetem Audytu w zakresie wniosków dotyczących ryzyka.

II.3.3 Proces zarządzania ryzykiem na poziomie indywidualnym i zagregowanym

Proces zarządzania ryzykiem ma na celu ochronę przed zdarzeniami zewnętrznymi jak i wewnętrznymi, które mogą negatywnie wpłynąć na realizację zakładanej strategii, osiągnięcie wyników i sytuację finansową Towarzystwa.

Niezależnie od obszaru działalności, proces zarządzania ryzykiem został zdefiniowany jako cykliczny proces obejmujący następujące etapy:

- **Identyfikacja ryzyka** – jest pierwszym etapem procesu zarządzania ryzykiem oraz stanowi podstawę do kolejnych etapów. Polega na określeniu i nazwaniu każdego ryzyka, na które jest bądź może być narażone Towarzystwo, w tym na ustaleniu źródeł danego ryzyka, jego przyczyn oraz skutków. Identyfikacja dotyczy wszystkich typów działalności, produktów, procesów i systemów w Towarzystwie. Proces identyfikacji odbywa się regularnie i obejmuje przegląd ryzyk oraz ich źródeł pod kątem ewentualnych zmian jak i wykrycia nowych zagrożeń. Wyniki procesu identyfikacji ryzyka są dokumentowane.

W Towarzystwie identyfikacji ryzyka służą następujące elementy i procesy:

- system kontroli wewnętrznej,
- proces samooceny ryzyka,
- proces analizy wpływu na biznes w ramach zarządzania ciągłością działania,
- własna ocena ryzyka i wypłacalności ORSA,
- warsztaty analizy ryzyka strategicznego z udziałem Zarządu, podczas których wskazywane są najważniejsze ryzyka związane z założeniami strategicznymi i otoczeniem biznesowym, które mogą mieć wpływ na wynik finansowy, jak i reputację Towarzystwa.

Identyfikacja ryzyka dokonywana jest zgodnie z poniższymi zasadami:

- na bieżąco w sposób ciągły – w ramach procesów i działań prowadzonych przez każdą jednostkę organizacyjną. Jednostki organizacyjne na bieżąco identyfikują ryzyka zarówno w swoich, jak i w innych procesach oraz obszarach działania. W przypadku ich identyfikacji w innej jednostce organizacyjnej jest ona informowana o tym fakcie. Istotne ryzyka są raportowane na bieżąco oraz zgłaszane w ramach przygotowywania wniosków na Zarząd. Incydenty ryzyka operacyjnego są zgłaszane do Menedżera ds. Zarządzania Ryzykiem, który prowadzi rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego,
 - w usystematyzowany, sformalizowany sposób – w ramach zdefiniowanych w Towarzystwie procesów. W celu wyłonienia najistotniejszych rodzajów ryzyka corocznie przeprowadzane są sformalizowane procesy identyfikacji ryzyka, których celem jest wyłonienie najistotniejszych rodzajów ryzyka, które mogą zagrozić realizacji założonych celów biznesowych i kontynuacji działalności Towarzystwa.
- **Pomiar i ocena** – pomiar polega na ilościowym lub jakościowym oszacowaniu ekspozycji Towarzystwa na ryzyka. Najczęściej pomiar dokonywany jest poprzez określenie straty jaką może spowodować zidentyfikowane ryzyko, a także prawdopodobieństwa jego realizacji. Celem oceny ryzyka jest

określenie czy dane ryzyko jest istotne, zgodnie z kryteriami przyjętymi przez Towarzystwo. Odbywa się to na podstawie uzyskanych wyników pomiaru ryzyka.

Pomiar ryzyka opiera się na możliwości stosowania dwóch różnych podejść:

- ocena ilościowa – jest stosowana wobec tych kategorii ryzyk, dla których zgromadzono wystarczającą ilość danych historycznych niezbędnych do przeprowadzenia analiz statystycznych. Podejście to jest stosowane dla ryzyka rynkowego, ubezpieczeniowego, kredytowego, itp., dla których można zdefiniować miarę ryzyka wyrażoną wartością oczekiwaną straty,
 - ocena jakościowa – jest stosowana wobec tych kategorii ryzyk, dla których nie zgromadzono danych odpowiedniej jakości niezbędnych do przeprowadzenia poprawnej analizy. W ocenie jakościowej podstawową metodą oceny ryzyka jest ocena ekspercka częstości oraz wysokości straty. W przypadku trudności z oszacowaniem powyższych Towarzystwo stosuje skalę umowną np. ryzyko małe, średnie, duże.
- **Reakcja na ryzyko** – polega na określeniu działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko, skutkujących zabezpieczeniem Towarzystwa przed nim bądź ograniczeniem jego dotkliwości. Podejmowane decyzje wynikają z poziomu akceptacji ryzyka. Towarzystwo dopuszcza następujące rodzaje działań podejmowanych w odpowiedzi na ryzyko:
 - akceptację ryzyka wraz z określeniem limitów ekspozycji na dane ryzyko,
 - unikanie ryzyka,
 - transfer ryzyka – np. poprzez reasekurację, zawarcie dodatkowego kontraktu, umowy ubezpieczenia, umowy o partnerstwie itp. transferującego ryzyka na drugą stronę umowy,
 - mitygowanie – działanie mające na celu zmniejszenie wpływu ryzyka lub prawdopodobieństwa jego wystąpienia,
 - podjęcie specyficznych działań takich jak kontrola, dywersyfikacja, odpowiedni układ procesów i odpowiedzialności, plany awaryjne itp.
 - **Monitorowanie i raportowanie** – monitorowanie polega na stałej obserwacji poziomu danych ryzyk, skuteczności podjętych działań a także weryfikacji czy nie zostały przekroczone ustalone poziomy alarmowe oraz limity tolerancji ryzyka. Raportowanie umożliwia efektywne informowanie o ryzykach osoby odpowiedzialne za podejmowanie decyzji biznesowych bądź organizacyjnych w Towarzystwie.

Wyżej wymienione etapy podlegają dostosowywaniu do zmieniających się wymogów regulacyjnych, zmian w otoczeniu oraz są przedmiotem usprawnień i doskonalenia. Struktura organizacyjna Towarzystwa zapewnia odpowiednie kompetencje i funkcje w zakresie zarządzania ryzykiem oraz określa zakres obowiązków i odpowiedzialności w obszarze zarządzania ryzykiem, a także odpowiednie ścieżki raportowania i komunikacji.

II.3.4 Powiązanie systemu zarządzania ryzykiem z innymi elementami systemu zarządzania

System zarządzania ryzykiem jest powiązany z innymi elementami systemu zarządzania Towarzystwa, w tym w szczególności z:

- systemem kontroli wewnętrznej, czyli zbiorem działań realizowanych przez organy Towarzystwa, kierownictwo oraz pozostałych pracowników Towarzystwa w celu ograniczenia ryzyka związanych z prowadzoną działalnością, a tym samym zwiększenia prawdopodobieństwa realizacji wyznaczonych celów Towarzystwa, we wszystkich obszarach jego działalności – poprzez monitoring wyników kontroli wewnętrznych oraz wskazywanie obszarów, gdzie powinna nastąpić kontrola ze względu na zwiększone ryzyko;
- funkcją audytu wewnętrznego odpowiedzialną za ocenę efektywności, doskonalenie i dostarczanie informacji o funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności w zakresie zarządzania ryzykiem, stosowania mechanizmów kontrolnych oraz procesów zarządzania – poprzez monitoring

wyników audytów wewnętrznych oraz wskazywanie obszarów, gdzie powinna nastąpić audyt ze względu na zwiększone ryzyko;

- funkcją zgodności z przepisami mającą zapewnić zgodność działania Towarzystwa z przepisami prawa – poprzez uczestnictwo Compliance Officera w posiedzeniach Komitetu Zarządzania Ryzykiem i raportowania bieżących i oczekiwanych zmian otoczenia prawnego;
- funkcją aktuarialną, która koordynuje w szczególności proces ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności – przez współpracę przy tworzeniu własnej oceny (ORSA) oraz poprzez uczestnictwo w posiedzeniach Komitetu Zarządzania Ryzykiem i raportowania bieżących wskaźników ryzyka;
- procesem zarządzania kapitałem obejmującym w szczególności ocenę potrzeb kapitałowych Towarzystwa. System zarządzania ryzykiem i działania w zakresie zarządzania kapitałem są ściśle powiązane i oddziałują na siebie. W ramach systemu zarządzania ryzykiem prowadzony monitoring obejmuje analizę wpływu podejmowanych działań na środki własne, kapitałowy wymóg wypłacalności i w konsekwencji wypłacalność Towarzystwa. Z drugiej strony, w procesie regularnych kalkulacji wymogów kapitałowych oraz przy tworzeniu średnioterminowego planu zarządzania kapitałem Towarzystwo porównuje otrzymane wyniki ze zdefiniowanymi limitami tolerancji na ryzyko. Limity te zostały wyznaczone jako stosunek wymogu kapitałowego w ramach danego modułu bądź podmodułu do wartości środków własnych. Limity zostały ustalone w taki sposób, by w przypadku ich osiągnięcia na poziomie modułów, wskaźnik pokrycia SCR wynosił 200%, który Towarzystwo ustaliło jako poziom alarmowy. Zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem oczekiwany wskaźnik pokrycia SCR środkami własnymi ustala się na poziomie wynoszącym co najmniej 225%.

Zakład dokumentuje i porównuje wyniki naliczeń wymogów kapitałowych na potrzeby sprawozdawczości kwartalnej i rocznej oraz przy tworzeniu średnioterminowego planu zarządzania kapitałem z ustalonymi limitami tolerancji ryzyka w następujący sposób zgodnie z zapisami Polityki Zarządzania Ryzykiem:

- w pierwszej kolejności sprawdzane są limity na poziomie modułów ryzyka. W przypadku przekroczenia limitu konieczne jest określenie działań w odpowiedzi na dane ryzyko,
- w drugiej kolejności sprawdzane są limity na poziomie podmodułów ryzyka. W przypadku przekroczenia limitu konieczna jest analiza czy istnieje ryzyko przekroczenia limitu na poziomie modułu w przyszłości. Jeżeli takie ryzyko zostanie zidentyfikowane, konieczne jest określenie działań w odpowiedzi na dane ryzyko.

II.3.5 Własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA)

Własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA) jest jednym z najważniejszych elementów systemu zarządzania w Towarzystwie. Ocena jest przeprowadzana, przeglądana oraz zatwierdzana przez Zarząd co najmniej raz do roku. Poza przewidzianym harmonogramem (ad hoc), wykonywana jest na wniosek Komitetu Zarządzania Ryzykiem, w przypadku gdy jest niezbędna do podjęcia decyzji mogącej w istotny sposób zmienić profil ryzyka Towarzystwa.

ORSA składa się z następujących elementów:

- przygotowanie i zatwierdzenie planu finansowego Towarzystwa;
- przegląd i aktualizacja profilu ryzyka;
- przygotowanie i zatwierdzenie założeń oraz scenariuszy dodatkowych;
- prognoza przyszłych wymogów kapitałowych oraz środków własnych;
- analiza spełnienia wymogów dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności;
- ocena pozycji kapitałowej Towarzystwa w przypadku realizacji wybranych scenariuszy dodatkowych;

- sporządzenie raportu z wyników ORSA oraz zatwierdzenie przez Zarząd;
- przekazanie do organu nadzoru raportu ORSA.

Punktem wyjścia do oceny są wyniki różnych procesów zarządzania ryzykiem takich jak samoocena ryzyka, kalkulacja kapitałowego wymogu wypłacalności oraz plany finansowe Towarzystwa. Horyzont czasowy przyjęty w ORSA jest spójny z horyzontem planowania finansowego i wynosi 3 lata. Proces oceny koordynowany jest przez Biuro Aktuariaty Finansowego, lecz w różnym stopniu zaangażowane są w niego wszystkie jednostki organizacyjne. Biuro Kontrolingu we współpracy z Zarządem przygotowuje plany finansowe, które zatwierdza Rada Nadzorcza. Menedżer ds. Zarządzania Ryzykiem przeprowadza samoocenę ryzyka, która koncentruje się głównie (lecz nie tylko) na ryzykach operacyjnych i angażuje wszystkie jednostki organizacyjne Towarzystwa. Komitet Zarządzania Ryzykiem przegląda i aktualizuje profil ryzyka (tzw. Matryca ryzyka). Zarząd Towarzystwa, wraz z Członkami Komitetu Zarządzania Ryzykiem opracowuje scenariusze dodatkowe. Biuro Finansowo-Księgowe, Biuro Aktuariaty Finansowego i Biuro Kontrolingu dostarczają dane wejściowe do ORSA tzn. sprawozdania finansowe sporządzone dla celów statutowych oraz dla celów wypłacalności, plany finansowe, obliczenia kapitałowych wymogów wypłacalności oraz wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności.

Jednym z ważniejszych produktów procesu ORSA jest prognoza przyszłych wymogów kapitałowych oraz środków własnych. Odgrywa istotną rolę w definiowaniu strategii zarządzania ryzykiem na kolejny rok oraz przy opracowywaniu średnioterminowego planu zarządzania kapitałem.

Dodatkowo, w strategii zarządzania ryzykiem zdefiniowane zostały poziomy wskaźników pokrycia SCR środkami własnymi, które Towarzystwo uznaje za oczekiwany i alarmowy. W sytuacji gdy wskaźnik pokrycia SCR spadnie poniżej poziomu oczekiwanego, alarmowego lub ustawowego uruchamiana jest procedura wdrożenia kapitałowego planu awaryjnego zgodnie z zapisami Polityki Zarządzania Kapitałem. Skala przyjętych działań zaradczych zależy od momentu identyfikacji tego spadku (prognoza wskaźnika czy rzeczywisty pomiar) oraz rodzaju przekroczonego poziomu (oczekiwany, alarmowy, ustawowy). Co do zasady, o ile diagnoza dotyczy wartości prognozowanych, wówczas działania zaradcze mogą mieć łagodniejszy charakter niż gdy dotyczy wartości rzeczywistych. W takim przypadku działania mają charakter natychmiastowy.

Elementem oceny ORSA jest określenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, które odzwierciedlają alternatywne podejście do wyznaczenia zapotrzebowania kapitałowego dla najważniejszych mierzalnych ryzyk przy uwzględnieniu własnego apetytu na ryzyko. Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności jest przeprowadzana dla wszystkich ryzyk wymienionych w Matrycy ryzyka.

Tabela 11. Matryca ryzyka.

Sekcja ryzyk	Rodzaj ryzyka
Ryzyka ujęte w formule standardowej	Ryzyko rynkowe
	Ryzyko stopy procentowej
	Ryzyko cen akcji
	Ryzyko spreadu kredytowego
	Ryzyko walutowe
	Ryzyko koncentracji aktywów
	Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta
	Ryzyko w ubezpieczeniach na życie
	Ryzyko śmiertelności
	Ryzyko długowieczności
	Ryzyko niepełnosprawności-zachorowalności
	Ryzyko związane z rezygnacjami z umów
	Ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów
	Ryzyko katastroficzne

Sekcja ryzyk	Rodzaj ryzyka
	Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych
	Ryzyko składki i rezerw
	Ryzyko rezygnacji z umów
	Ryzyko katastroficzne
	Ryzyko otoczenia prawnego
	Ryzyko wynikające z braku zdolności dostosowania profilu ryzyka zakładu ubezpieczeń do nagłych lub nieprzewidzianych zmian w otoczeniu prawnym
	Ryzyko płynności
	Ryzyko niezrealizowania przez Zakład lokat lub innych aktywów w celu uregulowania zobowiązań finansowych w chwili kiedy stają się one wymagalne
	Ryzyko utraty reputacji (wizerunkowe)
	Ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku podmiotu przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną
Ryzyka spoza formuły standardowej	

Punktem wyjścia do pomiaru i oceny ryzyka, a w rezultacie do oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności jest analiza i ocena istotności odchylenia z którą profil ryzyka Towarzystwa odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności. Metody pomiaru i oceny ryzyk zaprezentowanych w Matrycy ryzyka przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Metody pomiaru.

Sekcja ryzyk	Czy zidentyfikowano istotne odchylenie?	Metoda pomiaru
Ujęte w formule standardowej	NIE	Metody zdefiniowane w formule standardowej
	TAK	Metody zdefiniowane w formule standardowej z uwzględnieniem parametrów własnych Towarzystwa; Metody własne opracowane przez Towarzystwo
Spoza formuły standardowej	-	Metody własne opracowane przez Towarzystwo

Wyniki prognozowanych wartości ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności porównywane są z ustalonymi limitami tolerancji ryzyka.

Wyniki procesu ORSA podsumowane w formie raportu stanowią punkt odniesienia w procesie decyzyjnym i planistycznym Towarzystwa. Wnioski pochodzące z procesu ORSA są uwzględniane w podejmowanych decyzjach strategicznych.

II.4 System kontroli wewnętrznej

System działań w ramach kontroli wewnętrznej Towarzystwa realizowany jest na różnych szczeblach działalności organizacji i obejmuje swym zasięgiem szerokie spektrum. Proces kontroli wewnętrznej realizowany w Towarzystwie ma charakter ciągły i jest wbudowany w realizowane procesy biznesowe, będące przedmiotem działalności podmiotu.

Organizacja kontroli wewnętrznej Towarzystwa wyróżnia kontrolę funkcjonalną, instytucjonalną i samokontrolę pracowników. Proces kontroli wewnętrznej realizowany jest przez pracowników operacyjnych, kadre kierowniczą oraz organy zarządzające, nadzorujące i stanowiące Towarzystwa.

Na system kontroli wewnętrznej stosowany w Towarzystwie składa się m.in.:

- formalna organizacja kontroli wewnętrznej realizowana poprzez stosowanie wewnętrznych aktów normatywnych regulujących ten obszar (Statut, Regulamin Organizacyjny, zakresy obowiązków, czynności i odpowiedzialności poszczególnych pracowników, instrukcje sporządzania, obiegu, kontroli

i przechowywania dokumentów księgowych, regulaminy, procedury i instrukcje operacyjne, a także Regulamin audytu i kontroli wewnętrznej);

- proces szacowania ryzyka przeprowadzany cyklicznie i obejmujący swym zasięgiem wszystkie aspekty działalności towarzystwa;
- proces monitorowania, raportowania i komunikacji realizowany poprzez przyjęty system raportowania i sprawozdawczości zakładu ubezpieczeń;
- proces nadzoru i monitorowania skuteczności funkcjonowania kontroli wewnętrznej realizowany przez kadre kierowniczą, organ zarządzający i nadzorujący Towarzystwa, a także poprzez niezależne działania audytowe realizowane przez wewnętrzną jednostkę audytu, jednostkę audytu spółki matki oraz audytora zewnętrznego.

W zakresie sporządzania sprawozdań finansowych proces kontroli wewnętrznej realizowany jest poprzez:

- stosowanie przyjętej polityki rachunkowości,
- stosowanie procedur ewidencji księgowej oraz kontrolę ich przestrzegania,
- przegląd sprawozdań finansowych i mechanizmów kontroli przez niezależnego audytora,
- proces weryfikacji sprawozdań przez organ zarządzający i nadzorujący.

W zakresie pozostałych działań operacyjnych realizowanych w zakładzie ubezpieczeń proces kontroli wewnętrznej realizowany jest poprzez:

- stosowanie polityk, procedur oraz instrukcji wewnętrznych normujących zasady organizacji poszczególnych procesów, w tym stosowanie Regulaminu audytu i kontroli wewnętrznej,
- jednoznaczne pisemne określenie zakresu zadań, uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych oraz pracowników i przedstawicieli Towarzystwa,
- bieżące aktualizowanie wewnętrznych aktów normatywnych Towarzystwa,
- bieżącą ocenę i monitorowanie ryzyka w ramach procesu zarządzania ryzykiem,
- stosowanie zasad dotyczących raportowania i komunikacji na wszystkich szczeblach organizacyjnych Towarzystwa.

System kontroli wewnętrznej jest ściśle powiązany z identyfikacją ryzyk występujących w działalności Towarzystwa. Na podstawie przeprowadzanych cyklicznie procesów samooceny ryzyka identyfikowane są bieżące obszary podwyższonego ryzyka, monitorowana jest zmiana wartości ryzyka dla poszczególnych procesów i stosownie do wyników tej oceny podejmowane są działania dostosowujące system kontroli wewnętrznej. Dynamicznie zmieniające się środowisko operacyjne wymusza bieżącą ocenę ryzyka i wdrażanie zmian w obszarze kontroli wewnętrznej w zależności od zmieniających się potrzeb.

Stosowany w Towarzystwie system kontroli wewnętrznej podlega systematycznemu monitorowaniu i ocenie. Proces ten ma charakter ciągły i realizowany jest na różnych płaszczyznach, w których istotnym elementem jest raportowanie, monitorowanie i ocena dokonywana odpowiednio przez Zarząd i Radę Nadzorczą. Powyższe realizowane jest za pomocą cyklicznych raportów skierowanych do wymienionych organów, a także poprzez bezpośredni dostęp do wyników prowadzonych kontroli wewnętrznych w zakładzie ubezpieczeń.

II.5 Funkcja audytu wewnętrznego

Funkcja audytu wewnętrznego obejmuje ocenę adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej i innych elementów zarządzania.

Funkcja ta jest niezależna od audytowanych obszarów działalności operacyjnej a pracownicy jednostki nie angażują się w działalność operacyjną w kontrolowanych przez nich obszarach. Niezależność jednostki audytu monitorowana jest cyklicznie przez Radę Nadzorczą/Komitet Audytu. Audytor wewnętrzny jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega tylko przepisom prawa, normom etyki zawodowej i standardom audytu wewnętrznego. Audytor nie może przyjmować zadań lub uprawnień, które wchodzą w zakres

zarządzania jednostką. Audytor nie powinien realizować zadań, które mogą powodować powstanie potencjalnych konfliktów interesów lub zarzutu stronniczości. Audytor w celu zachowania obiektywności i niezależności nie angażuje się w zadania niezwiązane z procesem audytowym.

Działania doradcze audytora są dozwolone o ile nie stoją w sprzeczności z zasadą zachowania niezależności funkcji audytu.

Jednostka organizacyjna pełniąca funkcję audytu wewnętrznego raz do roku potwierdza Komitetowi Audytu swą niezależność działalności audytu.

Biuro Kontroli i Audytu Wewnętrznego podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu.

Głównym zadaniem audytu wewnętrznego jest poprawa funkcjonowania organizacji.

Rola audytu wewnętrznego polega na badaniu i ocenianiu adekwatności, skuteczności i efektywności procesów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej oraz dostarczaniu Zarządowi rozsądnego zapewnienia o ich skuteczności.

Komórka audytu wewnętrznego pełni przede wszystkim funkcję doradczą, nie dysponując uprawnieniami władczymi wobec innych osób i badanych komórek oraz jednostek.

Komórka audytu wewnętrznego nie ustanawia, a także nie wdraża zasad i procedur realizacji procesów biznesowych czy kontroli wewnętrznej. Może dokonywać jedynie przeglądu planów, projektów, zasad, procedur i mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz składać sprawozdania z ustaleniami dotyczącymi stanu i możliwości poprawienia funkcjonowania audytowanych obszarów.

Badając system kontroli funkcjonujący w jednostkach organizacyjnych, audyt wewnętrzny wskazuje na słabości tego systemu, całkowity brak kontroli lub nieprawidłowości w jego funkcjonowaniu.

Główne cele audytu wewnętrznego realizowane są poprzez:

- czuwanie nad prawidłowością i legalnością operacji, efektywnością systemu kontroli wewnętrznej,
- przestrzeganie przepisów prawnych, umów i regulacji wewnętrznych,
- dostarczenie opinii o wykrytych nieprawidłowościach i brakach,
- aktywną współpracę z kierownictwem organizacji w zakresie formułowania strategii zarządzania działalnością, inicjowania zmian organizacyjnych, administracyjnych i doradzania w przygotowywaniu nowych regulacji wewnętrznych.

Audytor wewnętrzny:

- opracowuje roczny, szczegółowy plan audytu na podstawie szacowania ryzyka w organizacji,
- uwzględnia wyniki oceny ryzyka przy wyznaczaniu działań priorytetowych,
- opracowuje ogólny, 3-letni, ramowy plan audytu obejmujący obszary, co do których planowane jest przeprowadzenia zadań audytowych, plan ramowy może być modyfikowany,
- przedstawia plan audytu Prezesowi Zarządu oraz Komitetowi Audytu,
- audytor w razie konieczności może przeprowadzić działania audytowe nie ujęte w planie audytów,
- może objąć zakresem czynności kontrolnych wszystkie obszary działania jednostki badanej,
- identyfikuje ryzyka,
- dokonuje oceny i badania adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, a w szczególności kontroli funkcjonalnej obowiązującej w jednostce badanej,
- dokonuje oceny zarządzania ryzykiem oraz jakości realizowanych działań,
- dokonuje przeglądu ustanowionych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz wiarygodności i rzetelności informacji operacyjnych, zarządczych i finansowych,
- ocenia procedury i praktyki sporządzania, klasyfikowania i przedstawiania informacji zarządczych,
- ocenia przestrzeganie prawa, regulacji wewnętrznych oraz programów, strategii i standardów ustanowionych w ramach badanych jednostek bądź organizacji,
- ocenia zabezpieczenie mienia jednostki,

- ocenia efektywność i gospodarność wykorzystania zasobów jednostki,
- ocenia dostosowanie działalności jednostki do przedstawionych wcześniej zaleceń audytu lub kontroli.

Funkcja audytu wewnętrznego jest uprawniona do przeprowadzania, w ramach struktur organizacyjnych Concordia Capital SA audytu systemowego, operacyjnego, informatycznego, finansowego i zgodności.

Audytor wewnętrzny ma zagwarantowane prawo:

- dostępu do wszelkich dokumentów niezbędnych do realizacji funkcji audytu wewnętrznego,
- dostępu do pomieszczeń audytowanej jednostki w celu realizacji zadań audytowych,
- dostępu do wszystkich pracowników oraz wszelkich innych źródeł informacji potrzebnych do przeprowadzenia audytu wewnętrznego,
- uzyskiwać od kierowników i pracowników jednostek audytowanych wszelkie niezbędne informacje i wyjaśnienia.

Funkcja audytu wewnętrznego składa na bieżąco sprawozdania dotyczące przeprowadzonych działań audytowych. Sprawozdania te są dystrybuowane odpowiednio do:

- jednostek zainteresowanych,
- Zarządu Towarzystwa,
- jednostki audytu spółki matki.

Jednostka audytu wewnętrznego przynajmniej raz do roku przedstawia sprawozdanie ze swojej działalności Radzie Nadzorczej/Komitetowi Audytu i Prezesowi Zarządu.

Jednostka audytu wewnętrznego przedstawia kwartalne sprawozdanie ze swojej działalności Radzie Nadzorczej/Komitetowi Audytu i Prezesowi Zarządu.

Wszystkie czynności audytowe i kontrolne są przeprowadzane w oparciu i zgodnie z obowiązującymi w Towarzystwie aktami normatywnymi dotyczącymi procesów audytu. Wewnętrzne akty normatywne dotyczące audytu podlegają corocznej weryfikacji i są w razie potrzeby uaktualniane. Proces weryfikacji i aktualizacji jest monitorowany przez Komitet Audytu.

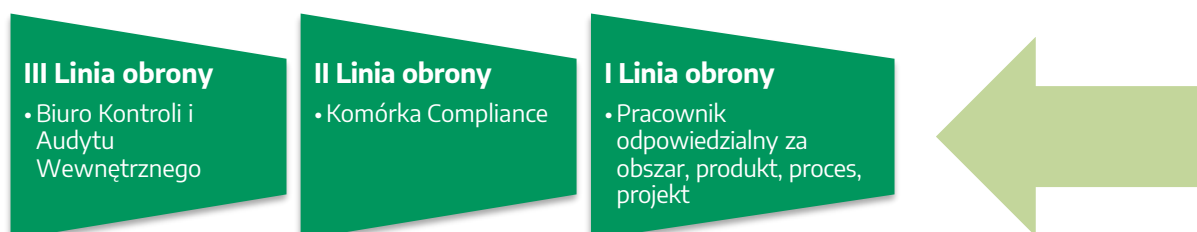
W 2018 roku doszło do zmiany na stanowisku osoby nadzorującej funkcję audytu wewnętrznego. W ocenie Zarządu nie miało to istotnego wpływu na jakość systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja zgodności z przepisami

Realizacja funkcji compliance w zakładzie ubezpieczeń normowana jest aktem wewnętrznym – Polityką compliance. Funkcja compliance jest niezależną funkcją, która polega na identyfikacji, ocenie, monitoringu oraz analizie ryzyk zgodności i jej braku, a także doradzaniu Zarządowi w celu zarządzania tym ryzykiem.

Głównym celem funkcji compliance jest zapobieganie narażeniu Towarzystwa na występowanie ryzyka braku zgodności, tj. sankcji prawnych, strat finansowych oraz utraty reputacji, wynikających z braku przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, standardów dobrych praktyk, regulacji czy zasad wewnętrznych.

Struktura funkcji realizowanej w zakładzie ubezpieczeń oparta jest na 3 liniach obrony:

Nadzór nad realizacją funkcji realizowany jest przez komórkę Compliance, Zarząd i Radę Nadzorczą Concordii Capital SA.

Komórka Compliance podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Towarzystwa. Jednocześnie przyjęto w Towarzystwie rozwiązanie polegające na cyklicznym raportowaniu i bezpośrednich spotkaniach przedstawiciela komórki Compliance z Komitetem Audytu.

W ocenie ryzyka braku zgodności z przepisami Towarzystwo korzysta również z zasobów wewnętrznych w postaci jednostki prawnej oraz z usług zewnętrznych kancelarii prawnych.

II.6 Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna należy do jednej z kluczowych funkcji Towarzystwa. Działa niezależnie, a do jej zadań zaliczają się:

- koordynacja procesu ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- porównywanie najlepszego oszacowania w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- ocena czy dane wykorzystywane do obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są wystarczające oraz czy są odpowiedniej jakości,
- określanie sposobu liczenia i wyznaczania wysokości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zapewniając adekwatność metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- cyklicznie, co najmniej raz w roku, ocena przyjętych metod wyceny poszczególnych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- cyklicznie, co najmniej raz w roku, przeprowadzenie badania adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- gromadzenie dokumentacji dotyczącej walidacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- nadzorowanie ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji w kontekście ich wpływu na wysokość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- wnoszenie wkładu we wdrażanie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
 - modelowania ryzyka leżącego u podstaw obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
 - własnej oceny ryzyka i wypłacalności;
- ustala wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.

Funkcja aktuarialna unormowana została aktem wewnętrznym – Regulaminem Biura Aktuariatu Finansowego. W przyjętym przez Towarzystwo modelu funkcjonowania, realizacja zadań funkcji aktuarialnej powierzona została pracownikom Biura Aktuariatu Finansowego, a osobą nadzorującą funkcję aktuarialną jest Główny Aktuariusz, Dyrektor Biura Aktuariatu Finansowego.

W ramach wykonywanych zadań, funkcja aktuarialna korzysta z danych, raportów i analiz przygotowywanych przez inne jednostki organizacyjne, w tym m.in.

- Biuro Likwidacji Szkód,
- Biuro Aktuariatu Produktowego,
- Biuro Kontrolingu,
- Biura produktowe,
- Biuro Reasekuracji,

- Menedżer ds. Zarządzania Ryzykiem.

Funkcja aktuarialna sporządza po zakończeniu każdego roku raport skierowany do Zarządu zawierający opis zadań wykonywanych przez funkcję oraz ich wyniki, w szczególności dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

II.7 Outsourcing

W 2018 r. Towarzystwo nie korzystało z outsourcingu funkcji kluczowych systemu zarządzania.

W Towarzystwie funkcjonuje Regulamin Outsourcingu będący załącznikiem do Zasad Ładu Korporacyjnego. Regulamin ten określa możliwość zlecenia outsourcingu czynności ubezpieczeniowych i funkcji w ramach systemu zarządzania. Zawiera zakres czynności ubezpieczeniowych możliwych do zlecenia na zewnątrz, kryteria wyboru zleceniobiorców, a także zasady zarządzania ryzykiem związanym z outsourcingiem.

Każdorazowy wybór usługodawcy, któremu w ramach outsourcingu Towarzystwo powierza funkcję lub czynność poprzedzony jest przez przeprowadzenie szczegółowej analizy mającej na celu zapewnienie, aby potencjalny usługodawca posiadał umiejętności i możliwości oraz ewentualne zezwolenia wymagane na podstawie przepisów prawa, pozwalające mu wykonywać w odpowiedni sposób zlecane funkcje lub czynności, uwzględniając przy tym cele i potrzeby Towarzystwa, a także potwierdzenie, iż przepisy dot. bezpieczeństwa i poufności informacji, którym podlega usługodawca, z perspektywy Towarzystwa zapewniają wystarczający poziom zabezpieczenia realizacji usług.

Wszystkie jednostki organizacyjne Towarzystwa mają obowiązek monitorowania kwestii związanych z zarządzaniem ryzykiem w ramach powierzania realizacji funkcji lub czynności, o których mowa w niniejszym regulaminie – zarówno na etapie dokonywania outsourcingu, jak i w trakcie jego funkcjonowania. Towarzystwo analizuje ryzyko związane z upadłością usługodawcy zewnętrznego lub jego nagłym wycofaniem się ze współpracy oraz posiada, tam, gdzie jest to zasadne, skuteczne plany awaryjne związane z wystąpieniem takich sytuacji.

W Towarzystwie outsourcing czynności ważnych dokonywany jest dla:

- lokowania środków Towarzystwa
- w ramach procesów obsługi likwidacji szkód
- w ramach usługi assistance.

Towarzystwo zleca także czynności innym podmiotom głównie w zakresie:

- utrzymania i rozwoju kluczowych systemów informatycznych,
- czynności techniczno-organizacyjnych służących obsłudze umów, których stroną jest Towarzystwo.

Wykonywane czynności uznawane za ważne podlegają obowiązkowi zgłoszenia do Organu Nadzoru w okresie co najmniej 30 dni przed wdrożeniem lub zmianą.

Wszystkie podmioty, którym zlecono outsourcing podlegają jurysdykcji polskiego prawa

Ponadto w ramach regulacji określone zostały szczegółowe kryteria wyboru zleceniobiorców usług stanowiących przedmiot outsourcingu z weryfikacją zagrożeń obejmujących konflikty interesów.

II.8 Wszelkie inne informacje

Towarzystwu nie są znane inne istotne informacje dotyczące jego systemu zarządzania, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organu nadzoru.

Rozdział III

Profil ryzyka

Towarzystwo definiuje ryzyko jako wymierny poziom zagrożenia związane z wystąpieniem jakiegokolwiek zdarzenia, działania lub braku działania, które może zniszczyć mienie Towarzystwa lub jego reputację albo wpłynąć na zdolność zakładu do realizacji celów jego działalności.

Identyfikację ryzyka oraz określanie profilu ryzyka Concordia Capital SA postrzega jako jedno z głównych celów zarządzania ryzykiem. Ryzyka, na jakie Towarzystwo jest narażone w ramach prowadzonej działalności poddawane są przeglądowi co najmniej raz w roku. Wykorzystuje się w tym celu ryzyka zdefiniowane w ramach formuły standardowej oraz ryzyka zidentyfikowane w procesie samooceny ryzyka.

W 2018 r. nie zaszły żadne istotne zmiany w zakresie środków stosowanych w celu oceny ryzyka w Towarzystwie.

Opis istotnych ryzyk, na jakie narażony jest zakład, w tym wszelkie istotne zmiany jakie zaszły w okresie sprawozdawczym

Concordia Capital SA identyfikuje następujące kategorie ryzyka:

Ryzyka ujęte w formule standardowej	Ryzyka nieujęte w formule standardowej
Ryzyko rynkowe	
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	Ryzyko prawne i compliance
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	Ryzyko konkurencji
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	Ryzyko wycieku informacji poufnych
Ryzyko operacyjne	

W okresie sprawozdawczym nie zaszły istotne zmiany w zakresie ważnych ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyk

Dla ryzyk objętych formułą standardową podstawową metodą oceny ryzyka jest wyliczenie wartości wymogu kapitałowego zgodnie z formułą standardową. Pozostałe ryzyka oceniane są jakościowo w procesie samooceny ryzyka, która przeprowadzana jest co najmniej raz do roku przez funkcję zarządzania ryzykiem.

Ryzyka spoza formuły standardowej

Ryzyka spoza formuły standardowej zostały opisane w sekcji III.6.

Ryzyka ujęte w formule standardowej

Najistotniejszym ryzykiem Towarzystwa z punktu widzenia formuły standardowej jest ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie oraz ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych, które stanowią łącznie 84,0% podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności przed dywersyfikacją. Szczegółowy opis tych ryzyk znajduje się w sekcji III.1.

Do istotnych ryzyk należy zaliczyć także ryzyko rynkowe, które odpowiada za 15,3% podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności przed dywersyfikacją. Ryzyko to zostało szczegółowo opisane odpowiednio w sekcji III.2.

Efekt dywersyfikacji pomiędzy kategoriami ryzyka umniejsza podstawowy wymóg kapitałowy przed dywersyfikacją o 23,0%.

Tabela 13. Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności przed i po dywersyfikacji na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Moduł ryzyka	31.12.2018	Udział
Ryzyko rynkowe	6 074	15,3%
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	268	0,7%
Ryzyko w ubezpieczeniach na życie	24 658	62,0%

Moduł ryzyka	31.12.2018	Udział
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	8 768	22,0%
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR) przed dywersyfikacją	39 769	100,0%
Efekt dywersyfikacji	-9 162	-23,0%
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR) po dywersyfikacji	30 607	77,0%

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności stanowi 108,8% kapitałowego wymogu wypłacalności. Za 8,1% odpowiada ryzyko operacyjne, które zostało opisane w sekcji III.5. Korekta z tytułu zdolności podatków odroczonej do pokrywania strat pomniejsza kapitałowy wymóg wypłacalności o 16,9%.

Tabela 14. Kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Moduł ryzyka	31.12.2018	Udział
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR) po dywersyfikacji	30 607	108,8%
Ryzyko operacyjne	2 267	8,1%
Korekta z tytułu zdolności podatków odroczonej do pokrywania strat	-4 746	-16,9%
SCR – kapitałowy wymóg wypłacalności	28 128	100,0%

Analiza wrażliwości ryzyka

W ramach własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) Towarzystwo przeprowadza testy warunków skrajnych, pozwalające określić wrażliwość w odniesieniu do istotnych ryzyk, na jakie narażone jest Towarzystwo.

Najistotniejszymi ryzykami w profilu Towarzystwa są ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie oraz ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych. Scenariusze dobrano tak, aby dotyczyły istotnych ryzyk zidentyfikowanych w Towarzystwie.

Rozważane scenariusze zostały wymienione w poniższej tabeli poprzez wskazanie zmian w odniesieniu do scenariusza bazowego (tj. prognozy opartej na planach finansowych przeznaczonych do realizacji).

Tabela 15. Scenariusze testowe przeprowadzone w ramach ORSA w 2018 r.

Scenariusz	Zmiany w stosunku do scenariusza bazowego	Zaadresowane ryzyka
1	Brak dynamiki przypisu w 2019 roku oraz zwiększenie szkodowości w 2019 roku w krótkoterminowych grupowych ubezpieczeniach na życie	Ryzyko konkurencji i otoczenia rynkowego; Ryzyko składki i rezerw (dot. ubezpieczeń zdrowotnych); Ryzyko śmiertelności;
2	Dynamika sprzedaży 200% w 2019 roku.	Ryzyko śmiertelności; Ryzyko składki i rezerw;
3	Zmniejszenie szkodowości w 2019 roku w krótkoterminowych grupowych ubezpieczeniach na życie	-
4	Upadek banków spółdzielczych w 2018 roku, w których swoje depozyty utrzymywał Zakład Ubezpieczeń.	Ryzyko koncentracji aktywów;
5	Realizacja ryzyka rezygnacji z umów oraz brak nowej sprzedaży w grupowych ubezpieczeniach na życie kredytobiorców oraz indywidualnych ubezpieczeniach na życie kredytobiorców zawartych przez dużego pośrednika.	Ryzyko konkurencji i otoczenia rynkowego; Ryzyko masowej rezygnacji z umów;
6	Brak nowej sprzedaży w 2019 roku oraz mniejsza sprzedaż w 2020 i 2021	Ryzyko konkurencji i otoczenia rynkowego; Ryzyko reputacji;

Scenariusz	Zmiany w stosunku do scenariusza bazowego	Zaadresowane ryzyka
7	Odwrotny test warunków skrajnych	-

Do przeprowadzenia testów Towarzystwo wykorzystało formułę standardową. Przyszłe działania zarządu zostały odzwierciedlone poprzez parametry przyjęte w planach finansowych. Wyniki poszczególnych testów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Wskaźniki pokrycia SCR dla scenariusza bazowego oraz dla scenariuszy alternatywnych uzyskane w ramach ORSA w 2018 r.

Scenariusz	2019	2020	2021
0 - Scenariusz bazowy: prognoza przyszłych regulacyjnych wymogów kapitałowych.	285%	293%	301%
1 - Brak dynamiki przypisu w 2019 roku oraz zwiększenie szkodowości w 2019 roku w krótkoterminowych grupowych ubezpieczeniach na życie.	286%	291%	293%
2 - Dynamika sprzedaży 200% w 2019 roku.	260%	271%	307%
3 - Zmniejszenie szkodowości w 2019 roku w krótkoterminowych grupowych ubezpieczeniach na życie.	293%	300%	307%
4 - Upadek banków spółdzielczych w 2018 roku, w których swoje depozyty utrzymywał Zakład Ubezpieczeń.	273%	282%	291%
5 - Realizacja ryzyka rezygnacji z umów oraz brak nowej sprzedaży w grupowych ubezpieczeniach na życie kredytobiorców oraz indywidualnych ubezpieczeniach na życie kredytobiorców zawartych przez dużego pośrednika.	274%	283%	291%
6 - Brak nowej sprzedaży w 2019 roku oraz mniejsza sprzedaż w 2020 i 2021.	289%	310%	303%
7 - Odwrotny test warunków skrajnych	95%	101%	107%

Wnioski z porównania wskaźników pokrycia SCR dla scenariusza bazowego oraz dla scenariuszy dodatkowych (za wyjątkiem odwrotnego testu):

- Żaden z przeprowadzonych scenariuszy nie skutkuje spadkiem wskaźnika pokrycia SCR poniżej 100%. Zajście któregośkolwiek z rozważanych scenariuszy nie powinno skutkować brakiem pokrycia w rozważanej perspektywie czasowej.
- Niezależnie od tego, który z rozważanych scenariuszy się zrealizuje Zakład przewiduje bezpieczny, wynoszący co najmniej 200% wskaźnik wypłacalności w każdym z prognozowanych punktów prognozy.
- Realizacja scenariuszy pesymistycznych nie zawsze ma odzwierciedlenie w niższym wskaźniku wypłacalności. Przykładem takiego zjawiska jest scenariusz 6, w którym brak nowej sprzedaży przekłada się na poprawę wskaźników pokrycia. Świadczy to o kapitałochłonności produktów, które Towarzystwo przewiduje sprzedawać.
- Realizacja scenariuszy optymistycznych nie zawsze ma odzwierciedlenie w wyższym wskaźniku wypłacalności. Związane jest to, tak jak w powyższym punkcie, z kapitałochłonnością sprzedawanych produktów. Doskonale obrazuje to scenariusz alternatywny nr 2.
- Najbardziej dotkliwym scenariuszem alternatywnym, w opinii Zakładu jest scenariusz 5 (utrata dużej części ważnego dla Zakładu portfela oraz ograniczenie jego sprzedaży). Poziom wskaźnika spada dość mocno i efekt ten utrzymuje się w całym horyzoncie projekcji. Innym scenariuszem o istotnych, negatywnych skutkach jest utrata lokaty w wysokości ok. 4,0 mln PLN w związku z upadkiem kontrahenta. Szkada ta wpływa bezpośrednio na wartość środków własnych, w związku z czym wskaźnik pokrycia maleje.

Dodatkowo, w poniższych częściach znajduje się informacja o wynikach pozostałych analiz wrażliwości oraz testów warunków skrajnych przeprowadzonych w stosunku do istotnych, mierzalnych ryzyk i zdarzeń.

III.1 Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne definiowane jest jako ryzyko poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych w związku z przyjęciem niewłaściwych założeń dotyczących wyceny składki i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyk

Towarzystwo w celu ilościowego pomiaru ryzyka aktuarialnego wylicza kapitałowy wymóg wypłacalności stosując formułę standardową. Powyższa metoda koncentruje się na ocenie ryzyka w perspektywie jednego roku przy kalibracji wynikającej z zastosowania wartości narażonej na ryzyko na poziomie ufności równym 99,5%. Dodatkowo w celu oceny ryzyka Towarzystwo monitoruje rozwój rezerw techniczno-ubezpieczeniowych zarówno dla celów rachunkowości jak i dla celów wypłacalności, a także monitoruje wszelkie zmiany struktury portfela, zmiany taryfowe czy zmiany w otoczeniu prawnym mogące mieć wpływ na rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Ponadto, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności podlegają procesowi walidacji w zakresie wysokości oraz zgodności z dyrektywą Wypłacalność II. Ryzyko aktuarialne obejmuje moduły oraz podmoduły przedstawione w poniższej tabeli:

Moduł ryzyka	Podmoduł ryzyka
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	ryzyko długowieczności ryzyko śmiertelności ryzyko niepełnosprawności/zachorowalności ryzyko rezygnacji z umów ryzyko wydatków ryzyko rewizji wysokości rent ryzyko katastroficzne
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych (o charakterze ubezpieczeń innych niż na życie)	ryzyko składki i rezerw ryzyko katastroficzne ryzyko rezygnacji z umów

Wartości kapitałowego wymogu wypłacalności dla ryzyk aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2018 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego (przed dywersyfikacją między modułami ryzyka) na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Moduł ryzyka	31.12.2018	Udział w BSCR przed dywersyfikacją
Ryzyko w ubezpieczeniach na życie	24 658	62,0%
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	8 768	22,0%

Istotne koncentracje ryzyka

Concordia Capital SA nie identyfikuje istotnych koncentracji ryzyka aktuarialnego.

Techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

Towarzystwo w ramach zarządzania ryzykiem aktuarialnym stosuje techniki ograniczania ryzyka takie jak odpowiednie kształtowanie warunków przyjmowania do ubezpieczenia oraz taryfikacji, programy reasekuracyjne na wysokie sumy na ryzyko oraz określenie limitów na to ryzyko. Skuteczność wykorzystywanych technik ograniczania ryzyka podlega cyklicznemu monitorowaniu. Głównym narzędziem do tego wykorzystywanym jest kalkulacja kapitałowego wymogu wypłacalności z częstotliwością kwartalną, co umożliwi weryfikację czy wymóg nie przekracza przyjętego limitu przeznaczonego na to ryzyko.

Analiza wrażliwości na ryzyko

Wyniki analizy wrażliwości na ryzyko aktuarialne zostały przedstawione w poniższej sekcji III.1.1.

III.1.1 Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie

Kapitałowy wymóg wypłacalności ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie jest najistotniejszym elementem budującym kapitałowy wymóg wypłacalności. Na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniósł 24 658 tys. zł, co stanowi sumę wymogów z poszczególnych podmodułów ryzyka (33 898 tys. zł) pomniejszoną o efekt dywersyfikacji w wysokości 9 240 tys. zł (27% sumy).

Tabela 18. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie przed dywersyfikacją między podmodułami ryzyka (dane w tys. zł)

Podmoduł ryzyka	31.12.2018
Ryzyko śmiertelności	3 408
Ryzyko długowieczności	3
Ryzyko niepełnosprawności - zachorowalności	1 122
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	19 151
Ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów	3 670
Ryzyko rewizji wysokości rent	0
Ryzyko katastroficzne	6 544

Największy wkład w wartość tego ryzyka ma ryzyko związane z rezygnacjami z umów, a w szczególności masowych rezygnacji. Ryzyko to odzwierciedla wzrost najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w wyniku braku kontynuacji 40% aktywnych umów ubezpieczenia na życie.

Tabela 19. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie przed dywersyfikacją między podmodułami ryzyka (dane w tys. zł)

Rodzaj rezygnacji	31.12.2018
Ryzyko związane z masowymi rezygnacjami z umów	19 151
Ryzyko wzrostu wskaźników rezygnacji	6 803
Ryzyko spadku wskaźników rezygnacji	616

Przeprowadzono test wrażliwości dla ryzyka rezygnacji z umów przy założeniu, że zwiększeniu ulega z 40% do 45% aktywnych umów, które podlegają brakowi kontynuacji. Modyfikacja ta doprowadziła do wzrostu kapitałowego wymogu wypłacalności o 1 709 tys. zł i spadku wskaźnika pokrycia SCR o 18,7 p.p.

Tabela 20. Wrażliwość ryzyka związanego z rezygnacjami z umów na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Ryzyko w ubezpieczeniach na życie	24 658	26 878
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	19 151	21 552
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	28 128	29 838
Wskaźnik pokrycia SCR	276,5%	257,8%

III.1.2 Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych

W Concordii Capital SA ryzyko to dotyczy jedynie ubezpieczeń o charakterze innych niż na życie. Kapitałowy wymóg wypłacalności w ramach tego modułu na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniósł 8 768 tys. zł. Efekt dywersyfikacji obliczany jest tutaj najpierw między ryzykiem składki i rezerw a ryzykiem związanym z rezygnacjami z umów, a następnie pomiędzy otrzymanym wymogiem z tytułu ryzyka o charakterze

ubezpieczeń innych niż na życie, ryzyka o charakterze ubezpieczeń na życie (jeśli występuje) oraz ryzyka katastroficznego.

Tabela 21. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych przed dywersyfikacją między podmodułami ryzyka (dane w tys. zł)

Podmoduł ryzyka	31.12.2018
Ryzyko składki i rezerw	6 777
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	387
Ryzyko ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż na życie	6 788
Ryzyko katastroficzne	4 106

III.1.3 Dodatkowe informacje

W związku z tym, że Towarzystwo nie posiada ekspozycji wynikającej z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (podmioty specjalnego przeznaczenia) zapisy Wytycznej 5 z Wytycznych dotyczących sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji nie mają zastosowania.

III.2 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej, wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych. Odzwierciedla również strukturalne niedopasowanie aktywów i zobowiązań, w szczególności w odniesieniu do czasu ich trwania.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyk

Towarzystwo w celu ilościowego pomiaru ryzyka rynkowego wylicza kapitałowy wymóg wypłacalności stosując formułę standardową. Użyta metoda koncentruje się na ocenie ryzyka w perspektywie jednego roku przy kalibracji wynikającej z zastosowania wartości narażonej na ryzyko na poziomie ufności równym 99,5%.

Dodatkowo, dokonywana jest ocena jakościowa ryzyka. Towarzystwo w celu ochrony przed ryzykiem stopy procentowej monitoruje dane makroekonomiczne, w szczególności wzrost gospodarczy i presję płacową, jako czynniki kluczowe w kontekście inflacji oraz jej odchyżeń od celu inflacyjnego NBP. Towarzystwo monitoruje również rynek akcji, pomimo, iż nie alokuje tam środków, to dostrzega istotność w kontekście przesuwania się kapitałów pomiędzy klasami aktywów, a zachowanie rynku obligacji jest ujemnie skorelowane z rynkiem instrumentów udziałowych. Monitoring zachowania instrumentów dłużnych korporacyjnych notowanych oraz bieżące śledzenie danych finansowych i wiadomości ze spółek oraz ich otoczenia rynkowego pozwala ocenić poziom ryzyka kredytowego. Towarzystwo zwraca uwagę, aby nie koncentrować zbyt dużych środków w aktywach pojedynczego emitenta (z wyłączeniem obligacji Skarbu Państwa). Aktywa Towarzystwa są na bieżąco monitorowane, tak, aby udział poszczególnych papierów wartościowych zmieniający się wraz z ich wyceną nie generował ryzyka koncentracji.

Ryzyko rynkowe obejmuje następujące podmoduły ryzyka:

Moduł ryzyka	Podmoduł ryzyka
Ryzyko rynkowe	ryzyko stopy procentowej ryzyko spreadu kredytowego ryzyko cen akcji ryzyko walutowe ryzyko koncentracji

Kapitałowy wymóg wypłacalności ryzyka rynkowego na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniósł 6 074 tys. zł, przy sumie wymogów z poszczególnych ryzyk na poziomie 10 802 tys. zł oraz efekcie dywersyfikacji w wysokości

4 727 tys. zł. Podmodułami ryzyka rynkowego o największym znaczeniu są ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko koncentracji, które stanowią odpowiednio 29% oraz 31% ryzyka rynkowego przed uwzględnieniem efektu dywersyfikacji. Wartość ryzyka stopy procentowej wynika z szoku polegającego na wzroście struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Tabela 22. Ekspozycja na poszczególne ryzyka rynkowe na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Podmoduł ryzyka	Aktywa	Zobowiązania
Ryzyko stopy procentowej	103 057	12 015
Ryzyko cen akcji	2 045	0
Ryzyko spreadu kredytowego	109 043	0
Ryzyko koncentracji	110 357	0
Ryzyko walutowe	1 212	0

Tabela 23. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka rynkowego na dzień 31 grudnia 2018 r. w podziale na podmoduły (dane w tys. zł)

Podmoduł ryzyka	31.12.2018
Ryzyko stopy procentowej	3 169
Ryzyko cen akcji	873
Ryzyko spreadu kredytowego	3 081
Ryzyko koncentracji	3 376
Ryzyko walutowe	303
Efekt dywersyfikacji	-4 727
Całkowite ryzyko rynkowe	6 074

Istotne koncentracje ryzyka

Concordia Capital SA nie identyfikuje istotnych koncentracji ryzyka rynkowego.

Techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

Towarzystwo zarządza ryzykiem rynkowym głównie poprzez jego ograniczanie. W tym celu realizuje ostrożną politykę inwestycyjną, ukierunkowaną na optymalizację przychodów z lokat przy jednoczesnym założeniu wysokiego bezpieczeństwa inwestycji oraz zachowaniu odpowiedniego poziomu płynności alokowanych środków. Ponadto, ograniczaniu ryzyka rynkowego służy podejmowanie współpracy z kontrahentami o wysokiej jakości kredytowej oraz dbałość o odpowiednią dywersyfikację portfela instrumentów finansowych. Sformułowana w ten sposób strategia inwestycyjna wpływa na kształtowanie się struktury lokat Towarzystwa. Struktura lokat została szerzej opisana w sekcji III.4. Ryzyko płynności.

Analiza wrażliwości na ryzyko

Towarzystwo przeprowadziło testy warunków skrajnych dla istotnych ryzyk rynkowych tj. ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka koncentracji aktywów.

Test dla ryzyka stopy procentowej został przeprowadzony przy założeniu pogłębienia o 10% szoków dla struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka zdefiniowanych w ramach formuły standardowej. Modyfikacja ta doprowadziła do wzrostu kapitałowego wymogu wypłacalności o 96 tys. zł i spadku wskaźnika pokrycia SCR o 0,9 p.p.

Tabela 24. Wrażliwość ryzyka stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Ryzyko rynkowe	6 074	6 260
Ryzyko stopy procentowej	3 169	3 504

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	28 128	28 225
Wskaźnik pokrycia SCR	276,5%	275,5%

Test dla ryzyka koncentracji aktywów zakłada modyfikację założeń formuły standardowej polegającą na zmniejszeniu limitu względnej nadwyżki ekspozycji dla kontrahentów z 3% do 2,5% oraz z 1,5% do 1%. W wyniku wprowadzonej modyfikacji kapitałowy wymóg wypłacalności wzrósł o 146 tys. zł, a wskaźnik pokrycia SCR spadł o 1,5 p.p.

Tabela 25. Wrażliwość ryzyka koncentracji aktywów na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Ryzyko rynkowe	6 074	6 355
Ryzyko koncentracji aktywów	3 376	3 859
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	28 128	28 275
Wskaźnik pokrycia SCR	276,5%	275,0%

III.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe odzwierciedla możliwe straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników lub pogorszeniem się ich zdolności kredytowej.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyk

Concordia Capital SA ocenia ryzyko kredytowe niewykonania zobowiązania przez kontrahenta ilościowo. Do pomiaru Towarzystwo stosuje formułę standardową, która koncentruje się na ocenie ryzyka w perspektywie jednego roku przy kalibracji wynikającej z zastosowania wartości narażonej na ryzyko na poziomie ufności równym 99,5%.

Tabela 26. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	31.12.2018
Ekspozycje typu I	107
Ekspozycje typu II	179
Efekt dywersyfikacji w ramach modułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	-17
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta po dywersyfikacji	268

Ekspozycje typu I w Towarzystwie obejmują ekspozycje z tytułu następujących pozycji:

- kwoty należne z tytułu umów reasekuracji;
- należności i zobowiązania z tytułu reasekuracji;
- środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz znajdujące się w składzie funduszy inwestycyjnych.

Ekspozycje typu II w Towarzystwie obejmują ekspozycje z tytułu następujących pozycji:

- należności od ubezpieczających;
- należności od pośredników ubezpieczeniowych;
- pozostałe należności.

Istotne koncentracje ryzyka

Concordia Capital SA nie identyfikuje istotnych koncentracji ryzyka kredytowego niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

Techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

Dla Zakładu ubezpieczeń szczególnie niekorzystne byłoby niewykonanie zobowiązań przez reasekuratorów ze względu na pogorszenie się ich sytuacji finansowej lub upadek. Ograniczeniu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta w zakresie umów reasekuracji biernej służy m.in. stosowanie *Procedury wyboru reasekuratorów*, która stanowi m.in. o tym jakie warunki muszą spełniać podmioty, z którymi Towarzystwo podejmuje współpracę. W zakresie ryzyka wynikającego z obszaru rozliczeń z ubezpieczającymi oraz z pośrednikami ubezpieczeniowymi ograniczaniu ryzyka służą odpowiednie procesy i rozwiązania windykacyjne.

Skuteczność wykorzystywanych technik ograniczania ryzyka podlega cyklicznemu monitorowaniu. Głównym narzędziem do tego wykorzystywanym jest kalkulacja kapitałowego wypłacalności z tytułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta z częstotliwością kwartalną, co umożliwi weryfikację czy wymóg nie przekracza przyjętego limitu przeznaczonego na to ryzyko.

Analiza wrażliwości na ryzyko

Ze względu na fakt, iż ryzyko kredytowe (niewykonania zobowiązania przez kontrahenta) stanowi jedynie 0,7% podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności przed dywersyfikacją, nie zostało objęte analizą wrażliwości.

III.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności odnosi się do posiadania przez Towarzystwo niewystarczających środków do dyspozycji, aby wywiązać się ze swoich zobowiązań, w tym w szczególności tych, dotyczących wypłaty odszkodowań i świadczeń.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyka

Towarzystwo, w celu analizy ryzyka płynności wykorzystuje ekspercką wiedzę z zakresu finansów i inwestycji, jednocześnie, rozwijając narzędzia wspierające ocenę ryzyka oraz podejmowanie decyzji w zakresie ryzyka płynności. Ryzyko jest monitorowane w sposób ciągły poprzez sprawdzanie sald rachunków bankowych i spodziewanych zwrotów z inwestycji, biorąc pod uwagę zapadalność lokat i innych instrumentów. Ważną rolę w zarządzaniu ryzykiem płynności pełni Komitet Inwestycyjny, który co miesiąc dokonuje przeglądu posiadanych inwestycji, a także podejmuje decyzje dotyczące istotnych transakcji kupna i sprzedaży. Towarzystwo inwestuje co najmniej 85% środków w dłużne papiery wartościowe, z czego zdecydowana większość alokowana jest w dług emitowany, bądź gwarantowany przez Skarb Państwa. Inwestycje w komercyjne papiery dłużne lokowane są w obligacjach spółek o wysokiej jakości i takich, co do których, płynność finansowa nie budzi zastrzeżeń. Towarzystwo, przed inwestycją, a także na bieżąco, w trakcie trwania inwestycji analizuje czas wymagany, aby posiadane aktywo skonwertować na gotówkę.

Techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

Aby ograniczyć ryzyko, Towarzystwo prognozuje przyszłe przepływy pieniężne opierając się na znanych zobowiązaniach, pozostawiając odpowiedni margines na nieprzewidziane zdarzenia. Ponadto, polityka inwestycyjna opiera się na inwestowaniu w instrumenty finansowe, które pozwalają na postawienie do dyspozycji gotówki w odpowiednio krótkim czasie. Towarzystwo zarządza ryzykiem płynności, poprzez ciągły jego monitoring i ocenę. Aspekt zarządzania płynnością w bieżącej działalności inwestycyjnej jest nad wyraz istotny, środki nie są lokowane w aktywach o niskiej płynności. Jednocześnie Towarzystwo dba, aby realizować inne cele działalności lokacyjnej – w szczególności bezpieczeństwo środków, a co za tym idzie – dążenie do minimalizacji innych kategorii ryzyka takich jak ryzyko rynkowe czy kredytowe.

Istotne koncentracje ryzyka

Towarzystwo unikało ryzyka koncentracji poprzez zapewnienie wysokiego poziomu dywersyfikacji portfela. Wyjątkiem jest portfel obligacji o długim terminie zapadalności służący do pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wyliczanych przy użyciu stopy technicznej. W ramach przyjętej polityki inwestycyjnej

towarzystwo nie lokuje znacznych środków w papiery wartościowe jednego emitenta z wyjątkiem obligacji Skarbu Państwa, bądź obligacji przez Skarb Państwa gwarantowanych. Towarzystwo w celu poprawy dywersyfikacji i unikania ryzyka koncentracji nawet w obligacjach Skarbu Państwa alokowało środki w różnych seriach obligacji, a także w różnych terminach zapadalności. Towarzystwo ze względów na chęć uzyskania wysokiej płynności inwestowało środki również za pośrednictwem funduszy inwestycyjnych. Taka alokacja jednakże nie powoduje nadmiernej koncentracji aktywów, gdyż każdy z wykorzystywanych funduszy jest wysoce zdywersyfikowany, zarówno pomiędzy obligacje skarbowe, komunalne jak i korporacyjne.

Ryzyko w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. w ryzyku płynności nie wystąpiły istotne zagrożenia dla płynności. Płynność była przez cały okres utrzymywana na wysokim poziomie, dzięki alokacji aktywów głównie w obligacje Skarbu Państwa, a także w fundusze pieniężne i płynnościowe.

W 2018 r. Towarzystwo utrzymywało alokację około jednej trzeciej portfela w funduszach pieniężnych, co oprócz podniesienia poziomu dywersyfikacji dawało dostęp do zgromadzonych na rejestrach środków w czasie 24 godzin. Około 20% aktywów zostało powierzone w zarządzanie zewnętrznemu podmiotowi w ramach strategii asset management zakładającej inwestowanie głównie w obligacje Skarbu Państwa oraz obligacje korporacyjne. Pośród bezpośrednio dokonanych inwestycji dominowały również obligacje Skarbu Państwa i instytucji ponadnarodowych. Obligacje korporacyjne, które znalazły się w portfelu to instrumenty emitowane przez wysokiej jakości spółki notowane na głównym rynku GPW w Warszawie.

Alokacja aktywów umożliwia dostęp do 32,0 mln złotych za pośrednictwem funduszy pieniężnych w czasie 24 godzin bez spreadu.

Tabela 27. Struktura portfela aktywów na dzień 31 grudnia 2018 r. wg skali płynności (1 - płynność najwyższa, 5 - płynność najniższa)

Skala	Aktywo	Udział
1	obligacje Skarbu Państwa / fundusze pieniężne/ lokaty	85,5%
2	notowane na Catalist obligacje korporacyjne wysokiej jakości spółek notowanych na giełdzie / pozostałe fundusze inwestycyjne krajowe	9,7%
3	obligacje korporacyjne / fundusze inwestycyjne zagraniczne	3,0%
4	obligacje korporacyjne niepłynne	1,8%
5	udziały nienotowane	0,0%

Analiza wrażliwości na ryzyko

Towarzystwo przeprowadziło testy warunków skrajnych w oparciu o *Metodykę przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakładach ubezpieczeń i reasekuracji za 2016 r.* wydanej przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Scenariusz testowy zakłada konieczność spieniężenia przez Towarzystwo w ciągu 2 dni roboczych aktywów na wypłatę świadczeń w wartości odpowiadającej 5-krotności piątej najwyższej dziennej wypłacie świadczeń w ciągu ostatnich 5 lat (tj. lata 2014-2018) przy jednoczesnym ograniczeniu zbywalności lokat. Przyjmuje się założenie, że Towarzystwo składa zlecenie sprzedaży aktywów po cenie niższej niż rynkowa o dyskonto. W przypadku Concordii Capital SA kwota podlegająca natychmiastowemu upłynieniu wynosiła 1 854 tys. zł, a ze względu na rodzaj sprzedawanych aktywów (lokaty terminowe w banku, środki na rachunku bieżącym) strata z tego tytułu wyniosła 0 zł.

Kwota oczekiwanych zysków z przyszłych składek

Kwota oczekiwanych zysków z przyszłych składek obliczona zgodnie z art. 260 ust. 2. Rozporządzenia delegowanego na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 37 082 tys. zł.

III.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne w rozumieniu formuły standardowej jest definiowane jako ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyka

Towarzystwo stosuje formułę standardową w celu pomiaru ryzyka. Na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka operacyjnego wyniósł 2 267 tys. zł.

Ten wymóg kapitałowy został obliczony w oparciu o ekspozycje na ryzyko operacyjne mierzone wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (bez marginesu ryzyka) oraz wartością składki zarobionej brutto.

Tabela 28. Ekspozycja na ryzyko operacyjne na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	31.12.2018
Składka zarobiona brutto w 2017 r.	58 487
Składka zarobiona brutto w 2018 r.	61 640
Najlepsze oszacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	2 921

Dodatkowo, Towarzystwo przeprowadza własny pomiar ryzyka operacyjnego tzw. Samoocenę ryzyka operacyjnego. Jest to wewnętrzne badanie obejmujące wszystkie jednostki organizacyjne Towarzystwa przeprowadzane co najmniej raz do roku. Badanie to polega na identyfikacji poszczególnych ryzyk operacyjnych już występujących w działalności Towarzystwa oraz takich, które mogą się dopiero pojawić w horyzoncie planowania biznesowego, oraz przypisaniu im prawdopodobieństwa, poziomu ryzyka w poszczególnych latach i straty finansowej. Dla każdego rozpoznanego zagrożenia za wartość ryzyka operacyjnego przyjęto iloczyn tych trzech czynników. Wyliczenia przeprowadzono z dokładnością do roku. W analizie uwzględniono zarówno zdarzenia, które obejmuje formuła standardowa jak i zdarzenia, które w opinii Towarzystwa stanowią istotną część profilu ryzyka, lecz nie są ujęte w formule standardowej.

Towarzystwo, w celu kwantyfikacji ryzyka operacyjnego, przeprowadziło jego jakościową i ilościową analizę. Badanie wykazało, że zdarzenia zawarte w formule standardowej obejmują 99% wartości skwantyfikowanego ryzyka operacyjnego. W wyniku badania wyszczególniono jako istotne m.in. następujące ryzyka (stanowiące łącznie 64% własnego oszacowania wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego):

- Ryzyko niewłaściwie zorganizowanych procesów

Ryzyko związane z niewłaściwą lub niewystarczającą organizacją procesów, brakiem ich ciągłości, niewłaściwym podziałem zadań i kompetencji lub niezapewnieniem odpowiednich zasobów do realizacji zdefiniowanych i/lub koniecznych procesów. Zakład przeciwdziała realizacji tego ryzyka poprzez tworzenie odpowiednich schematów i regulaminów określających podział zadań zarówno między jednostki organizacyjne jak i pracowników poszczególnych biur, tworzenie systemu zgłaszania incydentów oraz odpowiednie planowanie i monitorowanie budżetu. Ponadto Towarzystwo definiuje punkty krytyczne w procesach i wdraża plany awaryjne.

- Ryzyko zasobów ludzkich

Ryzyko związane z utratą kluczowych pracowników, z niemożnością pozyskania i utrzymania pracowników i menedżerów o odpowiednich kwalifikacjach. W celu ograniczenia ryzyka zasobów ludzkich Towarzystwo przeprowadza identyfikację pracowników kluczowych i zapewnienie ich zastępowalności w jednostkach organizacyjnych. Ponadto Zakład opracowuje plan awaryjny na wypadek utraty kluczowych pracowników oraz promuje kulturę dzielenia się wiedzą pomiędzy pracownikami i menadżerami.

- Ryzyko zakłócenia funkcjonowania oraz awarii systemów

Ryzyko zakłóceń działalności Zakładu ubezpieczeń wskutek zaburzeń pracy systemów teleinformatycznych i informacyjnych. Towarzystwo zapobiega realizacji ryzyka na płaszczyźnie planowania i organizacji (m.in. poprzez odseparowanie obszaru rozwoju IT od obszaru utrzymania), płaszczyźnie projektowania i rozwoju (wdrożenie zasad prowadzenia projektów informatycznych) oraz płaszczyźnie utrzymania i ciągłości działania (posiadanie przez Zakład planów awaryjnych, procedur back-up oraz procedur odtworzeniowych).

Towarzystwo uzupełniło definicję ryzyka operacyjnego stosowaną w formule standardowej o dodatkowe zdarzenia, dla których wymóg stanowi ok. 1% własnego oszacowania wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego:

- Ryzyko otoczenia prawnego

Ryzyko wynikające z braku zdolności dostosowania profilu ryzyka zakładu ubezpieczeń do nagłych lub nieprzewidzianych zmian w otoczeniu prawnym. Spółka ogranicza ryzyko przede wszystkim poprzez monitoring otoczenia prawnego.

- Ryzyko wizerunkowe

Ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku Towarzystwa przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną. Do utraty reputacji mogą prowadzić m.in. takie zdarzenia: potencjalne ryzyko dla zdrowia i bezpieczeństwa publicznego, niekorzystny rozgłos w mediach związany z wynikami finansowymi, produktami, działalnością partnerów, pracowników lub współpracowników zakładu ubezpieczeń, szkoda dotycząca pracowników lub aktywów zakładu ubezpieczeń, zakłócenia w normalnej działalności Zakładu ubezpieczeń, reklamacje klientów. Towarzystwo zmniejsza ryzyko poprzez m.in. działania compliance oraz szkolenia i dobór pracowników pod kątem zapewnienia jakości usług,

Istotne koncentracje ryzyka

Jako największą koncentrację ryzyka operacyjnego pod względem finansowym należy wskazać zagrożenie związane z cyberbezpieczeństwem, w tym potencjalnym wyciekiem danych. Dynamika rozwoju cyberprzestępczości w ostatnich latach przyspiesza co wymaga znacznego zwiększenia nakładów technicznych na zabezpieczenia oraz podnoszenie świadomości pracowników i klientów.

Techniki ograniczania ryzyka i monitorowanie ich skuteczności

Ryzyko operacyjne zarządzane jest przez zestaw działań ograniczających ryzyko, wyznaczony przez poszczególne jednostki organizacyjne i zaakceptowane przez Menedżera ds. Zarządzania Ryzykiem. Realizacja tych działań w cyklu kwartalnym podlega monitorowaniu przez Komitet Zarządzania Ryzykiem. Oprócz cyklicznego monitorowania działań mitygujących ryzyko wyznaczonych w sesji samooceny – podczas każdego z posiedzeń Komitetu Zarządzania Ryzykiem stałym punktem jest zgłaszanie nowych ryzyk zaobserwowanych w ostatnim kwartale, bądź też istotnych zmian w profilu istniejących ryzyk.

Wszystkie zdarzenia dotyczące realizacji ryzyka operacyjnego odnotowywane są w rejestrze ryzyka operacyjnego prowadzonym przez Biuro Zarządzania Ryzykiem. Rejestr zawiera informacje na temat daty zdarzenia, konsekwencji finansowych i pozafinansowych oraz opis środków zaradczych i działań mitygujących na przyszłość. Wnioski z analizy rejestru są uwzględniane przy szacowaniu ryzyka operacyjnego przy kolejnym procesie samooceny ryzyka.

Analiza wrażliwości na ryzyko

Towarzystwo przeprowadziło analizę wrażliwości ryzyka operacyjnego przy założeniu zwiększenia o 10% parametrów formuły standardowej wykorzystywanych w składniku $Op_{premiums}$ oraz $Op_{provisions}$. W wyniku wprowadzonej modyfikacji kapitałowy wymóg wypłacalności wzrósł o 215 tys. zł, a wskaźnik pokrycia SCR spadł o 2,3 p.p.

Tabela 29. Wrażliwość ryzyka operacyjnego na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Pozycja	przed zmianą	po zmianie
Ryzyko operacyjne	2 267	2 491
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	28 128	28 343
Wskaźnik pokrycia SCR	276,5%	274,2%

III.6 Pozostałe istotne ryzyka

Towarzystwo nie identyfikuje innych istotnych ryzyk poza opisanymi w sekcjach III.1-III.5.

III.7 Wszelkie inne informacje

Zasada „ostrożnego inwestora”

Lokując środki Towarzystwo kieruje się zasadą „ostrożnego inwestora”. W 2018 r. Towarzystwo alokowało środki jedynie w aktywa, co do których miało jasność, jakie ryzyka takiej alokacji towarzyszą. Inwestując w dane instrumenty zarówno pośrednio, poprzez usługę asset management, czy też jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych jak i bezpośrednio nabywając obligacje Skarbu Państwa zakład był w stanie określić, mierzyć i monitorować ryzyko związane z inwestycją. Nieliczne inwestycje w obligacje korporacyjne były poprzedzone dokładną analizą. Do portfela trafiły jedynie obligacje spółek o ugruntowanej pozycji na rynku ze zdolnością do obsługi zadłużenia, takie jak PKO BP Bank Hipoteczny, czy Alior Bank SA.

Aktywa, zwłaszcza te stanowiące pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego oraz kapitałowego wymogu wypłacalności, były lokowane w sposób zapewniający bezpieczeństwo, jakość oraz płynność.

Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych były lokowane w sposób odpowiadający charakterowi i czasowi trwania zobowiązań ubezpieczeniowych.

Zakład nie korzystał z możliwości inwestycji w instrumenty pochodne.

Wartość aktywów, które znalazły się w portfelu zakładu, a nie są dopuszczone do obrotu, jest niska i nie stanowi ryzyka dla portfela z punktu widzenia zakładu.

Poprzez korzystanie z usługi asset management i inwestowania za pośrednictwem jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych zakład zapewnił odpowiedni poziom dywersyfikacji inwestycji unikając ryzyka koncentracji sektorowej oraz alokacji w jedną emisję danego emitenta. Ryzyko niewypłacalności emitenta jest minimalizowane poprzez inwestycje w instrumenty dłużne emitowane, bądź poręczane przez Skarb Państwa.

Towarzystwu nie są znane inne istotne informacje dotyczące jego profilu ryzyka, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organu nadzoru.

Rozdział IV

Wycena do celów wypłacalności

Sprawozdanie finansowe (zwane dalej statutowym) sporządzone za 12 miesięcy od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 r. Towarzystwo przygotowuje stosownie do postanowień:

- Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U. z 2019 r., poz.351),
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji z dnia 12.04.2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 562),
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych z dnia 2 grudnia 2001 r. (DZ.U. z 2017 r., poz.277 z dnia 16.02.2017 r.),
- Innymi aktami prawnymi mającymi zastosowanie do sprawozdania finansowego są:
 - Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 (Dz.U. z 2018 r., poz. 999 z późniejszymi zmianami).

W celu przygotowania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwo dokonuje przekształcenia sprawozdania statutowego do wymogów Wypłacalność II. Sprawozdanie niniejsze zawiera więc informacje dotyczące wyceny istotnych pozycji bilansowych, a także porównanie zasad wyceny dla celów wypłacalności do zasad wyceny zastosowanych do sporządzenia sprawozdania statutowego. Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania dla celów wypłacalności w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Za podstawową metodę wyceny aktywów i zobowiązań uznaje się więc cenę rynkową notowaną na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań.

W przypadku, gdy zastosowanie powyższej wyceny nie jest możliwe stosuje się odpowiednio metody według poniżej hierarchii:

1. Ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązań w tym:
 - charakter lub lokalizację składnika aktywów lub zobowiązań,
 - stopień, w jakim dane używane do wyceny są powiązane z pozycjami, które są porównywalne z danymi składnikami aktywów lub zobowiązań oraz
 - obrót lub poziom aktywności na rynkach, na których są obserwowalne dane do używania wyceny.
2. Jeżeli nie jest możliwe zastosowanie wyceny (wg powyższych wskazań), stosuje się alternatywne metody wyceny z wykorzystaniem w jak największym stopniu obserwowalnych danych rynkowych przy zastosowaniu poniższych metod:
 - Wyceny dokonuje się przy wykorzystaniu cen i innych odpowiednich danych z transakcji rynkowych obejmujących identyczne lub podobne aktywa (podejście rynkowe)
 - Wycenia się poprzez dyskontowanie przyszłych kwot takich jak przepływy pieniężne, przychody lub koszty (podejście dochodowe)
 - Ustalenie ceny, która zostałaby otrzymana w zamian za składnik aktywów, oparty na koszcie, który musiałby ponieść kupujący, aby nabyć składnik aktywów lub wytworzyć jego zamiennik o porównywalnej jakości, skorygowanym o jego zużycie (podejście kosztowe)

Przy wycenie aktywów i zobowiązań uwzględnia się zasadę istotności przy jednoczesnym uwzględnieniu charakteru oraz skali i złożoności ryzyk, a także wielkości kosztów, które mogłyby zostać poniesione w celu dostosowania do wymaganych metod wyceny. Przy wycenie aktywów i zobowiązań do wartości godziwej możliwe jest zastosowanie uproszczeń i przyjęcie składnika aktywów lub zobowiązań według zasad zastosowanych przy sporządzaniu sprawozdań statutowych. Aktywa i zobowiązania wyceniane są przy założeniu kontynuacji działalności Towarzystwa.

W 2018 roku wprowadzono następujące zmiany w zakresie zasad rachunkowości oraz wyceny:

- wprowadzono zmianę parametrów służących do wyceny nienotowanych instrumentów finansowych,

- zmianę sposobu ustalania wskaźników służących do analizy spłacalności należności od ubezpieczających.

IV.1 Aktywa

Aktywa wyceniane są przy zastosowaniu podejścia rynkowego bazującego na ocenie ryzyka. Oznacza to, że są wyceniane w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych.

Tabela 30. Aktywa dla celów wypłacalności (w tys. zł)

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2017	31.12.2018
Wartość firmy	R0010		
Aktywowane koszty akwizycji	R0020		
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0	0
Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego	R0060	1 347	1 315
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	100 008	110 104
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0	0
Lokaty w jednostkach podporządkowanych (udziały kapitałowe)	R0090	0	0
Akcje	R0100	0	0
Akcje – notowane	R0110	0	0
Akcje – nienotowane	R0120	0	0
Obligacje	R0130	61 283	70 737
Obligacje rządowe i komunalne	R0140	53 167	54 742
Obligacje korporacyjne	R0150	8 116	15 995
Obligacje strukturyzowane	R0160	0	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0	0
Fundusze inwestycyjne	R0180	32 691	31 969
Instrumenty pochodne	R0190	0	0
Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne	R0200	6 034	7 397
Pozostałe lokaty	R0210	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	312	0
Pożyczki i hipoteki	R0230	0	0
Pożyczki i hipoteki dla osób fizycznych	R0240	0	0
Inne pożyczki i hipoteki	R0250	0	0
Kredyty i pożyczki pod zastaw polisy	R0260	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	-2 183	-2 666
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0	0

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2017	31.12.2018
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	-2183	-2 666
Na życie związanych z wartością indeksu i związanych z UFK	R0340	0	0
Depozyty u cedentów	R0350	0	0
Należności z tytułu ubezpieczeń (w tym od ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)	R0360	1 380	864
Należności z tytułu reasekuracji	R0370	260	547
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	R0380	130	329
Akcje własne	R0390	0	0
Kwoty należnych, a nieopłaconych pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego	R0400	0	0
Środki pieniężne	R0410	149	279
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0	0
Aktywa ogółem	R0500	101 403	110 772

IV.1.1 Wycena instrumentów finansowych dla celów wypłacalności

Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Rodzaj lokaty	Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
Akcje	0	0	0
Obligacje rządowe i komunalne	54 742	53 216	1 526
Obligacje korporacyjne	15 995	15 995	0
Fundusze inwestycyjne	31 969	31 969	0
Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne	7 397	7 397	0
Suma	110 104	108 578	1 526

A. *Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności*

Lokaty wycenia się według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów, a gdy zastosowanie tej metody nie jest możliwe, Towarzystwo do wyceny stosuje alternatywne metody wyceny.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. *Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego*

Wycena dla potrzeb wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego z wyłączeniem części obligacji rządowych zaliczonych zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wycenie do kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności. W stosunku do tej kategorii obligacji, na potrzeby sprawozdania finansowego, stosuje się wycenę według skorygowanej ceny nabycia. Kwota 1526 tys. zł stanowi zatem różnicę pomiędzy wyceną rynkową a wyceną według skorygowanej ceny nabycia.

Kryteria oceny aktywnego obrotu regulowanego (aktywnego rynku)

Aktywny rynek regulowany to działający w sposób stały system obrotu instrumentami finansowymi, na którym transakcje dotyczące aktywów finansowych lub zobowiązań odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczyć informacji na temat cen instrumentów, które zostały dopuszczone do publicznego obrotu na tym rynku, a ceny tego rynku podawane są do publicznej informacji i w każdym dniu roboczym dostępne są wiarygodne kwotowania tych cen.

Kryterium na podstawie, którego określa się czy rynek jest aktywny, jest czas i ilość zrealizowanych na tym rynku transakcji w ciągu ostatnich trzech miesięcy od daty wyceny. Jeżeli liczba transakcji jest równa lub wyższa od 5, wówczas badany rynek uznaje się za aktywny. Źródłem danych na temat ilości przeprowadzanych transakcji jest rynek regulowany (GPW Catalyst, BondSpot Treasury Poland). W przypadku braku transakcji na powyżej wymienionych rynkach, analiza oparta jest na informacjach udostępnionych na platformie informacyjnej terminala Bloomberg, lokaty wycenione przy wykorzystaniu takiej analizy uznaje się jednak za wycenę przy zastosowaniu alternatywnej metody wyceny.

Kryteria aktywności rynku weryfikowane są każdorazowo przy sporządzaniu wyceny instrumentów finansowych (na koniec każdego miesiąca, nie rzadziej niż na koniec kwartału), a dokumentacja związana z tą analizą bazuje na ogólnodostępnych statystykach/biuletynach/danych publikowanych przez BondSpot SA oraz GPW Catalyst i stanowi nieodłączny element każdej wyceny.

Informacje te przechowywane są w formie elektronicznej w okresach analogicznych do czasu przechowywania dokumentów księgowych.

Wycena lokat, gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych nie jest możliwe

W przypadku braku aktywnego rynku dla wycenianego instrumentu finansowego, w pierwszej kolejności dokonuje się analizy rynku w celu ustalenia instrumentu o podobnych parametrach, tego samego emitenta. Następnie wyznaczana jest stopa dyskonta przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem stopy wolnej od ryzyka określonej na podstawie krzywej dochodowości sporządzonej przez EIOPA oraz wypadkowej stóp rynkowych (WIBOR, IRS, FRA).

Obligacje skarbowe

Obligacje skarbowe, dla których liczba transakcji w ciągu trzech ostatnich miesięcy od daty wyceny spełniła kryterium aktywności rynku, Towarzystwo wycenia na podstawie ceny fix z dnia wyceny pochodzącej z rynku Treasury BondSpot Poland, który to rynek jest głównym rynkiem handlu obligacjami Skarbu Państwa i tym samym najlepiej odzwierciedla wartość godziwą tych instrumentów w każdym dniu wyceny. Cena fix pochodząca z drugiego fixingu skarbowych papierów wartościowych jest ogólnodostępna i publikowana przez BondSpot SA na jej stronie internetowej. Wycenia się więc według ceny rynkowej.

Obligacje skarbowe, dla których liczba transakcji w ciągu trzech ostatnich miesięcy od daty wyceny nie spełniła kryterium aktywności rynku (dotyczy głównie obligacji o odległym terminie wykupu), wycenia się do wartości godziwej modelem bazującym na zdyskontowanych przyszłych przepływach pieniężnych z zastosowaniem stopy wolnej od ryzyka.

Obligacje komunalne

Obligacje komunalne posiadane przez Towarzystwo są instrumentami nienotowanymi na rynku. Z uwagi na bardzo małą płynność tego rodzaju instrumentów, wynikającą z lepszej rentowności w stosunku do obligacji skarbowych, a jednocześnie równie niski poziom ryzyka, nie jest możliwe zastosowanie wyceny na podstawie ceny rynkowej dotyczącej innej obligacji komunalnej o podobnych parametrach, biorąc pod uwagę wielkość emitenta czy termin zapadalności. W takiej sytuacji wycena posiadanych przez Towarzystwo obligacji komunalnych do wartości godziwej odbywa się poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA oraz wypadkowej stóp rynkowych (WIBOR, IRS, FRA).

Obligacje korporacyjne

Obligacje korporacyjne, dla których liczba transakcji w ciągu trzech ostatnich miesięcy od daty wyceny spełniła kryterium aktywności rynku, Towarzystwo wycenia na podstawie ich ostatniej ceny odnotowanej w dniu wyceny (lub przed tym dniem) pochodzącej z rynku GPW Catalyst, który to rynek jest głównym rynkiem handlu dla tego rodzaju obligacji i tym samym najlepiej odzwierciedla wartość godziwą tych instrumentów w każdym dniu wyceny. Ceny notowane na rynku Catalyst są ogólnodostępne i publikowane na stronie internetowej <https://gpwcatalyst.pl/statystyki>. Jeśli dla danego instrumentu nie znaleziono odpowiedniej liczby notowań na rynku Catalyst, ale kryterium aktywności rynku spełniał inny instrument wyemitowany przez tego samego emitenta o podobnych parametrach (data wykupu, wielkość emisji), to do wyliczenia wartości godziwej przyjmuje się cenę tego innego instrumentu.

Obligacje korporacyjne nienotowane lub dla których liczba transakcji w ciągu trzech ostatnich miesięcy od daty wyceny nie spełniła kryterium aktywności rynku, wycenia się do wartości godziwej modelem bazującym na zdyskontowanych przyszłych przepływach pieniężnych z zastosowaniem struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA oraz wypadkowej stóp rynkowych (WIBOR, IRS, FRA).

Listy zastawne

Listy zastawne cechujące się bardzo niską płynnością całego rynku tych instrumentów (podobnie jak obligacje komunalne), z uwagi na niespełnianie kryterium aktywności rynku niezależnie od ich emitenta i terminu wykupu, Towarzystwo wycenia do wartości godziwej poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA oraz wypadkowej stóp rynkowych (WIBOR, IRS, FRA).

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne Towarzystwo wycenia do wartości rynkowej na podstawie ceny netto jednostki uczestnictwa danego funduszu na dzień wyceny (ogólnodostępnej i publikowanej przez poszczególne TFI na ich stronach internetowych) pomnożonej przez ilość jednostek wynikającą z otrzymywanych przez Towarzystwo od TFI na koniec każdego miesiąca potwierdzeń stanów rejestrów (a także na podstawie otrzymanych potwierdzeń nabycia/odkupienia jednostek w poszczególnych funduszach). Dla funduszy prowadzonych w walucie tak otrzymany wynik należy jeszcze przemnożyć przez ogólnodostępny średni kurs NBP danej waluty na dzień wyceny publikowany na jego stronie internetowej.

Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne

Ujęcie wg Wyplacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
7 397	7 397	0

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Depozyty bankowe wycenia się do wartości godziwej z zastosowaniem metody oczekiwanych przyszłych przepływów dyskontowanych bieżącymi stopami rynku międzybankowego. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych analiz różnice pomiędzy sprawozdaniem statutowym są nieistotne, prezentuje się je w wielkości ujętej w sprawozdaniu statutowym.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla celów wypłacalności ustalona została analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sporządzenia sprawozdania statutowego.

W celu porównania oraz wyeliminowania ryzyka dokonano wyceny z zastosowaniem metody oczekiwanych przyszłych przepływów dyskontowanych bieżącymi stopami rynku międzybankowego a przeprowadzone analizy nie wykazały istotnych rozbieżności.

IV.1.2 Wycena pozostałych pozycji aktywów

Aktywowane koszty akwizycji

Ujęcie wg Wyłączalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
0	129	-129

A. *Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wyłączalności*

Aktywowane koszty akwizycji wycenia się w wartości zerowej.

B. *Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wyłączalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego*

W sprawozdaniu finansowym Towarzystwo klasyfikuje poniesione w okresie sprawozdawczym koszty akwizycji przypadając na przyszłe okresy sprawozdawcze do aktywowanych kosztów akwizycji. Koszty te są rozliczane w czasie na zasadach obowiązujących przy tworzeniu rezerwy składek. W sprawozdaniu o wyłączalności i kondycji finansowej Towarzystwo wykazało aktywowane koszty akwizycji w wartości zero.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Ujęcie wg Wyłączalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
0	780	-780

A. *Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wyłączalności*

Wartość aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się analogicznie jak na potrzeby sprawozdania statutowego. Obejmują one efekty wiarygodnych prognozowanych różnic przejściowych wynikowych, mających wpływ na ostateczną wartość wyniku finansowego prezentowanego w sprawozdaniu.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. *Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wyłączalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego*

Towarzystwo dokonuje wyceny aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w bilansie statutowym bez kompensowania dla celów wyłączalności natomiast na potrzeby kalkulacji wysokości środków własnych dokonywana jest kompensata.

Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego

Ujęcie wg Wyłączalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
1 315	1 018	297

A. *Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wyłączalności*

Model wyceny rzeczowych aktywów trwałych oparty jest na wartości przeszacowanej do cen rynkowych i przewiduje regularne przeszacowania do wartości godziwej.

Do wyliczenia wartości rzeczowych aktywów trwałych przyjmuje się następujące zasady:

- Wycenę do wartości rynkowych przeprowadza się w okresach, co najmniej dwu-trzy letnich.

- Pomędzy wskazanymi latami, dla których wycena nie jest przeprowadzana, stosuje się metodę uproszczoną, polegającą na zastosowaniu odpowiednio dla danego rodzaju rzeczowych aktywów trwałych wyceny wg. obowiązujących odpisów amortyzacyjnych.
- Jeżeli w trakcie okresu, dla którego nie przeprowadza się wyceny do wartości rynkowej w jakiegokolwiek grupie nastąpią istotne wahania powodujące znaczące zmniejszenia lub zwiększenia, doprowadza się do wyceny wg cen rynkowych.
- W odniesieniu do składników obejmujących nowo zakupione urządzenia lub elementy wyposażenia, a nieoddane do użytkowania – dokonuje się przeglądu i na podstawie wyników analiz (czasu wprowadzenia do używania i weryfikacji ich przeznaczenia) przyjmuje się wartość w cenie zakupu.
- Przyjmowane do użytkowania wyposażenie dla gr. 8 wykazuje się według cen nabycia, kosztów wytworzenia lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji środków trwałych), pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, których dokonuje się drogą systematycznego, planowanego rozłożenia jego wartości na ustalony okres amortyzacji metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów.
- W odniesieniu do wyposażenia (grupy 8), które zostało zamortyzowane, dokonuje się przynajmniej raz w roku przeglądu i na podstawie analizy ich wykorzystania (weryfikacji czasu wykorzystania), przyjmuje się szacunkową wartość używanego wyposażenia nieprzekraczającą jednak więcej niż 15% wartości zakupu.

Składniki aktywów odzwierciedlające w bilansie statutowym stany magazynów, a obejmujące gadżety i materiały reklamowe, przyjmuje się w wartości zerowej.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu statutowym maszyny i urządzenia Towarzystwo wycenia według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Składniki majątku o wartości nieprzekraczające 3 500 zł mogą być ujmowane bezpośrednio w kosztach w miesiącu oddania ich do użytkowania. Dana pozycja zostaje usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane korzyści ekonomiczne z dalszego użytkowania tego składnika.

W sprawozdaniu na potrzeby wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwo wykazuje wartości ustalone głównie na podstawie wyceny rzeczoznawcy przeprowadzanej na koniec każdego roku.

Alternatywną metodę wyceny zastosowano dla części wyposażenia (grupy 8) przy wykorzystaniu podejścia kosztowego.

Kwoty należne z umów reasekuracji

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
-2 666	387	-3 053

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

W bilansie sporządzonym dla celów wypłacalności prezentowane są jako najlepsze oszacowanie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikające z rozliczeń z reasekuratorami. Oszacowania dokonuje się łącznie z ustaleniem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Na potrzeby rachunkowości to udział reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych, szacowany metodą indywidualną lub aktuarialną na bazie danych historycznych. Dla celów wypłacalności udział reasekuratora prezentowany jest w pozycji: Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń.

Dodatkową różnicą jest konieczność uwzględnienia w najlepszym oszacowaniu rezerw korekty z tytułu niewykonania zobowiązania przez reasekuratora.

Należności z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji

Pozycja	Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
Należności z tytułu reasekuracji	547	547	0
Należności z tytułu ubezpieczeń	864	900	-36

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Wycenę do wartości godziwej ustala się na podstawie kwoty wymaganej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące z uwzględnieniem dyskonta prognozowanych przepływów pieniężnych obejmujących spodziewane koszty egzekucji tych należności (monitorowania, windykacji przedsądowej) o ile wpływ jest istotny.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Należności z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji w sprawozdaniach statutowych obejmują należności powstałe z tytułu nieopłaconych składek oraz należności reasekuracyjne z tytułu jego udziału w wypłaconych świadczeniach, a wymaganych na okres sprawozdawczy lub przyszłych z uwzględnieniem odpisów aktualizacyjnych. Różnica w wycenie w wysokości 36 tys. zł odpowiada wartości korekty należności z tytułu ubezpieczeń z tytułu kosztów windykacji.

Środki pieniężne

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
279	282	-4

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Wycenę do wartości godziwej ustala się z ujęciem pozycji, dla których identyfikuje się brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a godziwą. Przyjęto, że wartość wykazywana w sprawozdaniu statutowym jest dobrym oszacowaniem wartości godziwej.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla celów wypłacalności ustalona została analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sporządzenia sprawozdania statutowego z wyjątkiem środków wyodrębnionych na rachunkach funduszy specjalnych. W sprawozdaniu statutowym Towarzystwo wykazuje te aktywa jako środki pieniężne. Są to aktywa związane z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych, którymi Towarzystwo nie może swobodnie dysponować. Dlatego też nie spełniają one definicji aktywów według Dyrektywy Wypłacalność II i podlegają eliminacji na potrzeby wypłacalności.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Ujęcie wg Wyplacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
329	329	0

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wyplacalności

Pozostałe należności obejmują, krótkoterminowe należności obejmują należności zarówno bieżące jak i przeterminowane.

Towarzystwo nie stosuje ocen eksperckich innych niż szacunki, które mogłyby istotnie wpłynąć na ujętą wartość.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wyplacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla celów wyplacalności ustalona została analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sporządzenia sprawozdania statutowego.

Na dzień bilansowy Towarzystwo nie posiadało należności dłuższych niż 3 miesiące.

Pozostałe aktywa

Ujęcie wg Wyplacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
0	571	-571

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wyplacalności

Pozycja ta zawiera stany magazynowe oraz zarachowane koszty rozliczanie w czasie. Po dokonanych przeglądzie użyteczności z uwagi na ich nieistotność dla potrzeb wyplacalności aktywa te wyceniono w wartości zerowej.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wyplacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

W sprawozdaniu statutowym pozycja ta obejmuje wydatki dotyczące późniejszych okresów niż ten w którym je poniesiono (opłacone z góry koszty prenumeraty, ubezpieczenia, wsparcie systemów IT, przedpłaty, itp.). Na potrzeby wyceny dla celów wyplacalności zastosowano podejście ostrożnościowe – w ocenie Towarzystwa nie ma możliwości zbycia bądź transferu tych składników aktywów (571 tys. zł) na aktywnym rynku, dlatego też wykazano je w wartości zerowej.

Aktywa warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2018r. w bilansie Towarzystwa nie występowały aktywa warunkowe.

IV.1.3 Informacje na temat stosowanych założeń i ocen, w tym dotyczących przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania

Towarzystwo dokonuje przeglądu metod możliwych do zastosowania dla poszczególnych aktywów przy jednoczesnym uwzględnieniem specyfiki rynku oraz charakteru rozpatrywanych aktywów. Wycena przeprowadzana jest w sposób hierarchiczny (zgodnie z opisem w sekcji IV).

Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego

Zastosowanie alternatywnej metody wyceny generuje niepewność głównie w zakresie oceny stopnia zużycia składników majątku, w związku z tym podlegają one analizie mającej na celu zweryfikowanie, czy istnieją przesłanki mogące wskazywać na istotne odchylenia między wartością godziwą a wartością netto wycenioną na potrzeby sprawozdania statutowego. Głównym czynnikiem podejmowania takiego działania

jest analiza szczegółowa okresów użytkowania składników po ich całkowitym zamortyzowaniu, a także stopień istotności (dla tej grupy ustalona różnica (17 tys. zł) uznana została za mało istotną).

Instrumenty finansowe (obligacje państwowe, akcje, udziały, depozyty bankowe inne niż środki pieniężne)

Niepewność w wycenie powyższej grupy aktywów wynika z możliwych zmienności stóp procentowych a dla aktywów finansowych wycenianych na podstawie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem wolnej stopy od ryzyka także niepewność w zakresie ryzyka kontrahenta.

W związku z powyższym Towarzystwo prowadzi bieżący monitoring sytuacji finansowej ekonomicznej emitentów przez wyspecjalizowaną komórkę, która jest zobowiązana do szybkiej reakcji w określonych sytuacjach. Ponadto funkcjonujący komitet inwestycyjny w ramach cyklicznych spotkań zapoznaje się zarówno z propozycjami zaangażowania wolnych środków w instrumenty finansowe jak i omawiany jest bieżący skład portfela w odniesieniu do bieżącej prognozowanej oraz historycznej sytuacji rynkowej i makroekonomicznej.

Należności

Ryzyka związane z wyceną poszczególnych rodzajów należności może wiązać się z założeniami przyjętym w zakresie ustalania odpisów aktualizacyjnych, ale także ryzykiem kredytowym, kontrahenta oraz ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej, które to w przypadku zmiany otoczenia rynkowego mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką mogłyby zostać wymienione pomiędzy dobrze zainteresowanymi i poinformowanymi stronami.

Na każdy okres sprawozdawczy Towarzystwo dokonuje aktualizacji należności poprzez zastosowanie odpisów na należności uwzględniających stopień prawdopodobieństwa zapłaty przez kontrahenta oraz przynajmniej raz w roku przeprowadza analizy spłacalności w celu ustalenia właściwych wielkości procentowych odpisów aktualizujących.

IV.2 Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla celów wypłacalności tworzone są na pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia. Tworzone są zgodnie z przepisami prawa, w sposób ostrożny, wiarygodny i obiektywny, w oparciu o dane zgromadzone przez Towarzystwo oraz ogólnodostępne dane.

Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe ustalane dla celów wypłacalności stanowią sumę najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie odpowiada oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych brutto. Margines ryzyka natomiast ma wysokość zapewniającą, aby wartość rezerw techniczno-ubezpieceniowych dla celów wypłacalności odpowiadała kwocie, której zakład ubezpieczeń zażądałby za przejście i wywiązanie się ze zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia.

Najlepsze oszacowanie, które jest podstawowym elementem rezerw techniczno-ubezpieceniowych stanowi sumę najlepszego oszacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania oraz rezerwy składek w ujęciu brutto.

Tabela 31. Wartość rezerw techniczno-ubezpieceniowych dla celów wypłacalności (w tys. zł)

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2017	31.12.2018
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	2 901	3 190
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe wyceniane łącznie	R0530	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0	0

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2017	31.12.2018
Margines ryzyka	R0550	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	2 901	3 190
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane łącznie	R0570	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	2 270	2 709
Margines ryzyka	R0590	631	482
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	6 260	11 163
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane łącznie	R0620	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0	0
Margines ryzyka	R0640	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	6 260	11 163
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane łącznie	R0660	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	-5 043	212
Margines ryzyka	R0680	11 303	10 951
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	313	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane łącznie	R0700	313	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0	0
Margines ryzyka	R0720	0	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	0	0

Szczegółowe informacje dotyczące rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w podziale na poszczególne linie biznesowe znajdują się w Załączniku 3 oraz w Załączniku 4.

IV.2.1 Zasady wyceny najlepszego oszacowania

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Najlepsze oszacowanie dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie odpowiada sumie poniższych elementów:

- (1) najlepsze oszacowanie dotyczące szkód, które dopiero zajdą, a wynikają z umów aktywnych na datę bilansową,
- (2) najlepsze oszacowanie dotyczące szkód, które już zaszły (bez względu na to czy zostały zgłoszone), a nie zostały wypłacone,
- (1) Prognoza przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu tego elementu najlepszego oszacowania obejmuje co najmniej wszystkie wymienione niżej przepływy pieniężne w zakresie, w jakim przepływy te odnoszą się do obecnych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji, konieczne do uregulowania zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w pełnym okresie ich trwania.

Wpływy:

- Przyszłe odszkodowania i świadczenia, wraz z wartościami dodatkowymi polisy
- Koszty likwidacji szkód,
- Koszty administracyjne,
- Pozostałe koszty techniczne,
- Koszty prowizji,
- Zwroty składek w przypadku rezygnacji z umów.

Wpływy:

- Przyszłe składki,
- Przyszłe zwroty prowizji.

Wartości przyszłych odszkodowań i świadczeń oraz kosztów likwidacji szkód prognozuje się biorąc pod uwagę, w zależności od stosowanej metody, zakładaną realizację śmiertelności oraz dodatkowych ryzyk ubezpieczeniowych lub przyszłą składkę zarobioną oraz przewidywania dotyczące kształtowania się wskaźników szkodowości w przyszłości. Rozkład przepływów pieniężnych dotyczących przyszłych odszkodowań i świadczeń prognozowanych przyszłą składką zarobioną buduje się biorąc pod uwagę granice umowy oraz odpowiednie dane wskazujące na oczekiwane opóźnienie pomiędzy zajściem szkody a wypłatą odszkodowania lub świadczenia.

Rozkład przepływów pieniężnych dotyczących przyszłych kosztów likwidacji szkód buduje się bazując na informacji dotyczącej rzeczywistych opóźnień pomiędzy wypłatą odszkodowania lub świadczenia, a momentem poniesienia kosztów likwidacji szkód.

Wartości dodatkowe polisy naliczane są zgodnie z warunkami zawartymi w umowach ubezpieczenia.

Wartości przepływów z tytułu przyszłych kosztów administracyjnych oraz pozostałych kosztów technicznych prognozuje się biorąc pod uwagę oczekiwane wpływy z tytułu przyszłych składek oraz przewidywania dotyczące kształtowania się wskaźników kosztów administracyjnych lub wskaźników pozostałych kosztów technicznych w przyszłości.

Koszty prowizji stanowią niewypłacone prowizje dla pośredników, których termin płatności przypada po ostatnim dniu okresu sprawozdawczego. Rozkład przepływów pieniężnych z tytułu prowizji dla pośredników buduje się w oparciu o rozkład oczekiwanych wpływów z tytułu przyszłych składek.

Przyszłe składki stanowią raty z obowiązujących umów ubezpieczenia i reasekuracji należne po ostatnim dniu okresu sprawozdawczego. Rozkład przepływów pieniężnych z tytułu przyszłych składek wyznacza się w oparciu o daty wymagalności tych składek.

Do określenia wartości zwrotu składek w przypadku rezygnacji z umów wykorzystuje się oczekiwane wpływy z tytułu przyszłych składek oraz zakładany wskaźnik rezygnacji z umów.

Do określenia wartości zwrotu prowizji w przypadku rezygnacji z umów wykorzystuje się wartość zwrotu składek w przypadku rezygnacji z umów oraz planowany wskaźnik kosztów prowizji.

Wartości wpływów mogą przewyższać wartości wypływów tzn. najlepsze oszacowanie może przyjmować wartości ujemne.

Przy obliczaniu najlepszego oszacowania określone i uwzględniane są wszelkie gwarancje finansowe i opcje umowne zawarte w umowach ubezpieczenia oraz wszelkie czynniki, które mogą wpłynąć na prawdopodobieństwo skorzystania z opcji lub gwarancji finansowych. Najlepsze oszacowanie opcji i gwarancji finansowych musi odzwierciedlać niepewność przepływów pieniężnych, z uwzględnieniem wystarczająco dużego zakresu scenariuszy, w tym niekorzystnych.

Najlepsze oszacowanie opcji i gwarancji finansowych może być obliczone przy wykorzystaniu jednej z poniższych metodologii:

- Wykorzystanie podejścia stochastycznego wykorzystującego rynkowy model aktywów,
- Wykorzystanie serii prognoz deterministycznych o przypisanych prawdopodobieństwach,

- Wykorzystanie wartości deterministycznej opartej na oczekiwanych przepływach pieniężnych w przypadkach, gdy daje to wycenę rynkową rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, w tym kosztu opcji i gwarancji.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku najlepsze oszacowanie opcji i gwarancji zostało obliczone przy wykorzystaniu serii prognoz deterministycznych o przypisanych prawdopodobieństwach.

(2) Prognoza przepływów pieniężnych wykorzystywana przy obliczaniu najlepszego oszacowania dla szkód zaszytych, a niewypłaconych obejmuje co najmniej wszystkie wymienione niżej przepływy pieniężne w zakresie, w jakim przepływy te odnoszą się do przepływów pieniężnych (wypływów i wpływów) związanych z zaistniałymi i niewypłaconymi szkodami.

Wpływy:

- Przyszłe odszkodowania i świadczenia,
- Koszty likwidacji szkód.

Wartości przyszłych odszkodowań i świadczeń mogą być ustalone w oparciu o następujące metody:

- Metoda aktuarialna, odrębnie dla jednorodnej grupy ryzyka.
Wartość rezerwy dla jednorodnych grup ryzyka, dla których Towarzystwo posiada wystarczające dane statystyczne ustala się na dzień sprawozdawczy w oparciu o wybraną z metod:
 - metoda *chain ladder* bazująca na roku zgłoszenia szkody
 - metoda *chain ladder* bazująca na roku wypłaty
 - metoda *chain ladder* bazująca na roku wypłaty i zmiany rezerwy
 - metoda *chain ladder* bazująca na roku wypłaty z uwzględnieniem inflacji
 - metoda *Bornheuttera-Fergusona*
 - metoda *Incremental Loss Ratio*
 - podstawowa metoda *Benktandera*
 - zmodyfikowana metoda *Benktandera*

Główny Aktuariusz bazując na przeprowadzonych analizach, własnym doświadczeniu i wiedzy na temat praktyki rynkowej podejmuje decyzję o szacowaniu rezerwy wybraną metodą tak, by oszacowanie pozwalało na najlepsze odwzorowanie przyszłych zobowiązań i tym samym dokładniejsze oszacowanie wartości rezerwy. Na współczynniki przejścia mogą zostać nałożone dodatkowe warunki, w szczególności mogą zostać dopasowane do krzywej wykładniczej, potęgowej lub innej wskazanej. Dodatkowo dla każdej jednorodnej grupy ryzyka wyliczana jest wartość wskaźnika na szkody nieobjęte trójkątem – wartość tego wskaźnika aplikuje się poprzez zwiększenie współczynnika przejścia w ostatnim okresie.

- Metoda indywidualna dla każdej umowy ubezpieczenia,
- Metoda aktuarialna, indywidualnie dla umów ubezpieczenia w stosunku do której nie został zgłoszony wniosek o wypłatę wartości wykupu, a ochrona ubezpieczeniowa została zakończona przed albo w dniu sprawozdawczym.

Wartość przyszłych kosztów likwidacji szkód określa się wykorzystując wartości ryczałtów ustalone na podstawie zgromadzonych danych. Rozkład przepływów pieniężnych dotyczących przyszłych kosztów likwidacji szkód buduje się bazując na informacji dotyczącej rzeczywistych opóźnień pomiędzy wypłatą odszkodowania lub świadczenia, a momentem poniesienia kosztów likwidacji szkód.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)

Najlepsze oszacowanie z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych ustala się jako sumę najlepszego oszacowania rezerwy składek oraz najlepszego oszacowania rezerwy na niewypłacone i świadczenia.

Zapisy dotyczące zasad szacowania najlepszego oszacowania dla szkód, które dopiero zajdą mają zastosowanie do najlepszego oszacowania rezerwy składek. Najlepsze oszacowanie rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia jest ustalane według takich samych zasad jak najlepsze oszacowanie dla szkód

zaszłych, a niewypłaconych w przypadku zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym).

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

W przypadku tych zobowiązań rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ustalane są łącznie tzn. nie oblicza się osobno marginesu ryzyka.

Towarzystwo ustala wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na podstawie ceny rynkowej instrumentów finansowych wykorzystywanych przy odwzorowaniu, dla umów ubezpieczenia, dla których odwzorowanie przepływów uznaje się za wiarygodne a instrumenty finansowe wykorzystywane w odwzorowaniu mają wiarygodną wartość rynkową. W grudniu 2018 roku portfel ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym został wygaszony, stąd na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość zobowiązań z tytułu ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym osiągnęła wartość zerową.

IV.2.2 Zasady wyceny marginesu ryzyka

Margines ryzyka obliczany jest zgodnie z zapisami artykułów 37-39 Rozporządzenia delegowanego, przy zastosowaniu podejścia wykorzystującego koszt kapitału. Margines ryzyka opiera się na wyliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej. Towarzystwo prognozuje wymogi na kolejne lata dla każdego modułu ryzyka (z wyjątkiem ryzyka rynkowego) przy wykorzystaniu odpowiednich czynników ryzyka.

IV.2.3 Dodatkowe oświadczenia dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Towarzystwo nie stosuje:

- uproszczonych metod do obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- korekty dopasowującej, o której mowa w art. 77b Dyrektywy,
- korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d Dyrektywy,
- przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 308c Dyrektywy,
- przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 308d Dyrektywy.

IV.2.4 Istotne zmiany w założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego

W ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w okresie sprawozdawczym w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wśród istotnych zmian w przyjętych założeniach należy wymienić w zakresie najlepszego oszacowania rezerwy z tytułu ubezpieczeń na życie oraz rezerwy składek aktualizację założeń dotyczących kosztów oraz aktualizację wskaźników rezygnacji z umów w oparciu o zgromadzone dane historyczne. W przypadku najlepszego oszacowania rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia aktualizacji uległ rozkład oczekiwanych wypłat odszkodowań i świadczeń. W ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych obliczanych łącznie nie zaszły istotne zmiany w przyjętych założeniach w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

IV.2.5 Niepewność związana z wartością utworzonych rezerw

Niepewność związana z wartością utworzonych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest związana z niepewnością w zakresie:

- terminów, częstotliwości i dotkliwości zdarzeń ubezpieczeniowych,
- kwot roszczeń, w tym niepewność dotycząca inflacji roszczeń i okresu potrzebnego na uregulowanie i wypłacenie roszczeń,
- kwoty wydatków, o których mowa w Artykule 78 Rozporządzenia delegowanego,
- zmian w otoczeniu ekonomicznym oraz zachowań ubezpieczających.

W celu ograniczenia ryzyka związanego z niepewnością Towarzystwo przeprowadza analizę historycznych wskaźników śmiertelności, wypowiedzeń i rezygnacji klientów, a także ostrożnie szacuje oczekiwania inflacyjne.

IV.2.6 Istotne różnice między wyceną rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności a wyceną dla celów rachunkowości

Różnice jakościowe w wycenie przedstawia poniższa tabela – odpowiednio dla najlepszego oszacowania rezerwy z tytułu ubezpieczeń na życie, rezerwy składek oraz rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia.

Tabela 32. Porównanie metodologii wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności oraz dla celów rachunkowości.

Najlepsze oszacowanie	Dla celów wypłacalności	Dla celów rachunkowości
Rezerwa z tytułu ubezpieczeń na życie	przyszłe świadczenia i koszty przy oczekiwanej realizacji oraz prognozowanych rezygnacjach z umów, przy uwzględnieniu wypłat prowizji dla pośredników oraz opcji i gwarancji dla ubezpieczonych przewidzianych w umowach ubezpieczenia	przyszłe świadczenia nie uwzględniają przewidywanych rezygnacji z umów
	dyskonto przy użyciu struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA	dyskonto stałą stopą procentową
	przyszłe składki wyceniane na aktualizowanych co roku założeniach uwzględniających przewidywane rezygnacje z umów	przyszłe składki nie uwzględniają przewidywanych rezygnacji z umów
Rezerwa składek	przyszłe świadczenia i koszty przy planowanej szkodowości oraz prognozowanych rezygnacjach z umów, przy uwzględnieniu inkasa prowizji dla pośredników oraz premii i rabatów dla ubezpieczonych	część przypisu przypadająca na przyszłe okresy, rozłożona proporcjonalnie do ponoszonego ryzyka; może być interpretowana jako przyszłe świadczenia i koszty przy założeniu braku rezygnacji z umów i szkodowości 100%, bez uwzględnienia inkasa prowizji dla pośredników
	przyszłe składki przy uwzględnieniu inkasa	brak odpowiednika
	dyskonto przy użyciu struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA	brak odpowiednika
Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	przyszłe świadczenia	przyszłe świadczenia z marginesem bezpieczeństwa
	Koszty likwidacji szkód: 1) koszt likwidacji szkody przypadający na 1 zł wypłaconych odszkodowań	Koszty likwidacji szkód: 1) ryczałtowy koszt likwidacji szkody przypadający na jedną szkodę – w przypadku rezerwy na koszty likwidacji szkód zgłoszonych i niewypłaconych, 2) koszt likwidacji szkody przypadający na 1 zł wypłaconych odszkodowań – w przypadku rezerwy na koszty likwidacji dla szkód zaistniałych i niezgłoszonych

Najlepsze oszacowanie	Dla celów wypłacalności	Dla celów rachunkowości
	Inflacja kosztów w oparciu o dane rynkowe	brak odpowiednika
	dyskonto przy użyciu struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA	brak odpowiednika

Różnice ilościowe w wycenie z dokładnością do linii biznesowych zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 33. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ujęciu brutto na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)

Linia biznesowa	Rezerwy - wycena dla celów wypłacalności	W tym: najlepsze oszacowanie	W tym: margines ryzyka	W tym: RTU liczone jako całość	Rezerwy - wycena dla celów rachunkowości
[2] Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	3 190	2 709	482	0	4 767
[30] Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach	18 673	18 126	546	0	20 136
[31] Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia związane z UFK	0	0	0	0	0
[32] Pozostałe ubezpieczenia na życie	-7 509	-17 914	10 405	0	37 289
Suma	14 353	2 921	11 433	0	62 192

IV.2.7 Kwoty należne z tytułu reasekuracji

Kwoty należne z tytułu reasekuracji oblicza się oddzielnie dla rezerwy składek, rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia oraz rezerwy z tytułu ubezpieczeń na życie metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W projekcji uwzględnia się przepływy takie jak: wypłaty świadczeń, płatności z tytułu wydatków, płatności składek (i wszelkie dodatkowe przepływy, które wynikają z tych składek), płatności pomiędzy zakładem ubezpieczeń a pośrednikami. Przepływy te obejmują pełny okres trwania wszystkich wpływów i wypływów koniecznych do uregulowania zobowiązań dotyczących rozpoznanych umów ubezpieczenia i umów reasekuracji w dacie wyceny. Przepływy zdyskontowane są zgodnie ze strukturą terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowaną przez EIOPA.

Kwoty należne podlegają korekcie z tytułu oczekiwanej straty wynikające z niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Korekta ta uwzględnia ocenę prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, stopę odzysku oraz samą wartość kwot należnych od danego kontrahenta. Korektę oblicza się osobno dla każdego kontrahenta i każdej linii biznesowej.

Tabela 34. Wartość kwot należnych z umów reasekuracji (w tys. zł)

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2017	31.12.2018
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	-2 183	-2 666
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0	0
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	0	0
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0	0

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2017	31.12.2018
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	-2 183	-2 666
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	-2 183	-2 666
Na życie związanych z wartością indeksu i związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0	0

Szczegółowe informacje dotyczące kwot należnych z umów reasekuracji w podziale na poszczególne linie biznesowe zostały zaprezentowane w Załączniku 3 oraz w Załączniku 4.

IV.3 Inne zobowiązania

Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są wyceniane w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji.

Wycena zobowiązań dokonywana jest w sposób hierarchiczny, tzn.:

- przy wykorzystaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych składników zobowiązań,
- jeśli korzystanie z cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych zobowiązań nie jest możliwe, pod uwagę brane są ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych składników zobowiązań z zastosowaniem korekt odzwierciedlających różnice,
- w pozostałych przypadkach korzysta się z alternatywnych metod wyceny (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej), przy czym w maksymalny sposób wykorzystuje się potrzebne do wyceny informacje rynkowe, minimalizując wykorzystanie parametrów specyficznych dla podmiotu.

Po początkowym ujęciu, przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się korekt uwzględniających zmianę zdolności kredytowej Spółki.

Tabela 35. Zobowiązania w ujęciu wyceny do celów wypłacalności (dane w tys. zł).

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2017	31.12.2018
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	2 901	3 190
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	6 260	11 163
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	313	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	2 567	2 863
Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0	0
Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	R0770	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	7 844	7 896
Instrumenty pochodne	R0790	0	0

Pozycja	Symbol pozycji	31.12.2017	31.12.2018
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	1	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń (w tym wobec ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)	R0820	3 223	4 993
Zobowiązania z tytułu reasekuracji	R0830	1 173	993
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	R0840	1 210	1 558
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0	0
Zobowiązania ogółem	R0900	25 493	32 657

IV.3.1 Wycena zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
2 863	2 871	-8

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Rezerwy tworzy się na zdarzenia przyszłe, którego konsekwencją jest wydatkowanie w przyszłości środków pieniężnych, a związane jest głównie z ujęciem kosztów związanych z wynagrodzeniami (premie pracownicze, premie sprzedażowe, przewidywane do poniesienia inne koszty).

Wycenia się je w wysokości jak najbardziej zbliżonych szacunków nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązków. W sprawozdaniu dla potrzeb wypłacalności wykazuje się je w wysokości oszacowanych przyszłych kosztów do poniesienia w przyszłości i są zgodne z wyceną przyjętą w sprawozdaniu statutowym.

Rezerwy na niewykorzystane urlopy

Źródłem danych do wyliczenia rezerwy urlopowej są jednostkowe dane dotyczące liczby dni urlopu wypoczynkowego (zaległego i bieżącego) pracownika oraz wynagrodzenie stanowiące podstawę do wyliczenia rezerwy, zawarte w systemie kadrowo-płacowym.

Rezerwy na inne obowiązkowe świadczenia dla pracowników

Źródłem danych do wyliczenia rezerw na świadczenia pracownicze takich jak nagrody jubileuszowe, oprawy emerytalne, odprawy pośmiertne czy odprawy rentowe są dane dotyczące cech poszczególnych pracowników takich jak staż pracy, wiek, płeć, podstawa świadczeń pracowniczych.

Poniższa tabela przedstawia wartości rezerwy na urlopy oraz rezerw na świadczenia pracownicze dla celów wypłacalności na koniec okresu sprawozdawczego.

Tabela 36. Rezerwa na niewykorzystane urlopy i rezerwa na świadczenia pracownicze do celów wypłacalności (dane w tys. zł)

Pozycja	31.12.2017	31.12.2018
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	183	157
Rezerwa na świadczenia pracownicze, w tym:	271	285
Nagrody jubileuszowe	219	230
Odprawa emerytalna	36	38
Odprawa rentowa	2	2

Pozycja	31.12.2017	31.12.2018
Odprawa pośmiertna	14	14

Rezerwy na wynagrodzenia

Towarzystwo tworzy rezerwy na wynagrodzenia obejmujące w szczególności: rezerwę na nagrody uznaniowe dla pracowników podlegających rocznej ocenie okresowej oraz rezerwy na wypłatę premii (w tym premii rocznej dla osób Zarządzających).

Szczegółowe zasady ustalania wysokości poszczególnych rezerw wynikają z przyjętych w Towarzystwie zasad premiowania. Zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa, ustalone na dzień 31 grudnia 2018 r. rezerwy na wynagrodzenia odpowiadają ich wartości godziwej.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Pozostałe rezerwy dla potrzeb wypłacalności wyceniono analogicznie jak w sprawozdaniu statutowym.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
7 896	657	7 238

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Obejmuje różnice przejściowe wiarygodnie prognozowanych różnic wynikających z odmiennego momentu rozliczania obciążenia podatkowego.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Dla potrzeb wypłacalności dokonano kompensaty aktywów z rezerwami odmiennie niż w sprawozdaniu statutowym, w którym aktywa i rezerwy obejmujące odmienny moment rozliczania obciążenia podatku dochodowego wykazuje się oddzielnie.

Zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Ujęcie wg Wypłacalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
0	0	0

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wypłacalności

Zobowiązania obejmujące płatności z tytułu kart kredytowych, dla których identyfikuje się brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a godziwą wynikający z krótkoterminowego charakteru instrumentu, przyjęto, że wartość wykazywana w sprawozdaniu statutowym jest w przybliżeniu zgodna z godziwą.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wypłacalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla potrzeb wypłacalności jest analogiczna jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej

Pozycja	Ujęcie wg Wyłącalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	993	993	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	4 993	4 993	0

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wylącalności

Brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań powoduje, że do ich wyceny do wartości godziwej wykorzystywane są alternatywne metody wyceny. Wycenę do wartości godziwej ustalono w oparciu o przeprowadzone analizy wpływu przeterminowania na wartość rynkową zobowiązania, uwzględniając wartości pieniądza w czasie oraz weryfikacji istotności wpływu dyskonta na datę bilansową. O ile występujące różnice uznano za istotne, zobowiązania podlegały korekcie. Do dyskontowania zobowiązań Towarzystwo wykorzystuje strukturę terminową stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowaną przez EIOPA.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wylącalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Zobowiązania wobec ubezpieczających powstałe w wyniku dokonywanych wpłat a nierozliczonych jeszcze w dacie sporządzania sprawozdania finansowego oraz zobowiązania z tytułu reasekuracji stanowiące zobowiązania Towarzystwa z tytułu udziału reasekuratora w składkach, które rozliczane są zgodnie z terminami wynikającymi z zawartych umów w sprawozdaniach statutowych nie są umniejszane o zastosowanie dyskonta.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Ujęcie wg Wyłącalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
1 558	1 558	0

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wylącalności

Wycenę do wartości godziwej przeprowadzono z uwzględnieniem analizy oczekiwanego terminu ich zapłaty oraz przeterminowania. Wykazywane są w wartości zgodnej ze sprawozdaniem statutowym.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wylącalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Wycena dla celów wylącalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdania statutowego.

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

Ujęcie wg Wyłącalność II	Ujęcie wg PSR	Różnica
0	2	-2

A. Zasady stosowane przy wycenie na potrzeby wylącalności

Rozliczenia międzyokresowe przychodów, które służą rozliczaniu w czasie dla celów wylącalności wyceniono w wartości zerowej. Na okres sprawozdawczy Towarzystwo nie wykazuje zobowiązań z tytułu leasingu finansowego i operacyjnego.

B. Różnice pomiędzy zasadami stosowanymi przy wycenie do celów wylącalności i przy wycenie na potrzeby sprawozdania finansowego

Dla celów wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwo zarachowane prowizje reasekuracyjne wyceniło w wartości zerowej. Różnice w wycenie spowodowały zmniejszenie pozycji wycenianych dla celów sprawozdania statutowego. Ponadto dokonano eliminacji stanu zobowiązań funduszu prewencyjnego oraz zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2018r. w bilansie Spółki nie występowały zobowiązania warunkowe.

IV.3.2 Źródła powstania rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego tworzy się w odniesieniu do możliwych do odliczenia przyszłych zysków podatkowych możliwych do odliczenia w przyszłości.

Podstawą do tworzenia aktywów są różnice przejściowe obejmujące głównie wycenę lokat oraz rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałe rezerwy obejmujące koszty administracyjne.

Różnice przejściowe między podatkową a bilansową wartością instrumentów finansowych mogą podlegać odwróceniu już w kolejnym roku podatkowym w momencie ich zbycia odmiennie od aktywów ustalanych na świadczenia pracownicze, których realizacja odbywa się w długim terminie także w momencie wypłaty świadczenia lub utraty przez pracownika prawa do tego świadczenia. Ustalone w sprawozdaniu statutowym aktywa korygowane są w związku ze zmianą metod wyceny dla potrzeb wypłacalności oraz wyeliminowaniem niektórych pozycji.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest ujmowana dla wszystkich przejściowych różnic do opodatkowania.

Dodatnie różnice przejściowe są ustalane metodą bilansową z uwzględnieniem różnic pomiędzy wartością księgową a wartością podatkową aktywów i pasywów.

Podstawą ustalenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego są różnice przejściowe wynikające głównie z wyceny lokat, oraz pozostałych pozycji.

Ustalona rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie podlega dyskontowaniu.

Ustalona w bilansie statutowym rezerwa jest korygowana na potrzeby sprawozdania o wypłacalności w związku ze zmianą metod wyceny aktywów i zobowiązań oraz eliminacją niektórych pozycji pochodzących ze sprawozdania statutowego.

Wyniki wyceny aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego prezentowane są w bilansie statutowym bez kompensowania, jako aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu podatku odroczonego. W sprawozdaniu dla celów wypłacalności oraz na potrzeby kalkulacji wysokości środków własnych dokonywana jest kompensata, a skompensowana wartość została ujęta w zobowiązaniach.

Tabela 37. Źródła powstania rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (dane w tys. zł)

Pozycja	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Instrumenty finansowe	235	657
Inne rezerwy	546	0
Wartości zaprezentowane w sprawozdaniu statutowym	780	657
Kompensata dla potrzeb wypłacalności	0	-123

Pozycja	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego
Różnice wynikające z wyceny aktywów dla potrzeb wypłacalności	0	-1 073
Różnice wynikające z wyceny zobowiązań dla potrzeb wypłacalności	0	9 091
Wartość ujęta dla celów wypłacalności	0	7 896

IV.3.3 Informacje na temat stosowanych założeń i ocen, w tym dotyczących przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania

Towarzystwo na bieżąco dokonuje przeglądu metod wyceny możliwych do zastosowania dla poszczególnych zobowiązań, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki rynku oraz charakteru rozpatrywanych zobowiązań.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Brak aktywnego rynku dla tego typu zobowiązań powoduje, że do ich wyceny do wartości godziwej wykorzystywane są alternatywne metody wyceny.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów zobowiązań wiąże się z ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej.

Zmienność otoczenia gospodarczego powoduje także, że wartość zobowiązań ustalona na dzień bilansowy, przy ewentualnej zmianie tych współczynników, mogłaby odbiegać od rzeczywistej wartości, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wszystkie poniższe zobowiązania zostały wycenione do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny.

Pozostałe rezerwy

Rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz pozostałe świadczenia

Niepewność wyceny rezerwy na niewykorzystane urlopy wiąże się z przyjętymi przez Towarzystwo, aktualnymi na dzień bilansowy: liczbą niewykorzystanych dni urlopu oraz poziomem wynagrodzeń poszczególnych pracowników, które w przyszłości mogą ulec zmianie. Ponadto niepewność rezerwy na świadczenia pracownicze jest związana z przyjętymi przez Towarzystwo założeniami dotyczącymi fluktuacji pracowników, programu nagród jubileuszowych czy założeniami dotyczącymi śmiertelności, inwalidztwa i stopy dyskontowej.

Rezerwy na wynagrodzenia

Szczegółowe zasady ustalania wysokości poszczególnych rezerw wynikają z przyjętych w Towarzystwie zasad premiowania. Towarzystwo nie identyfikuje braku informacji na temat ostatecznej realizacji poszczególnych parametrów będących podstawą do wyznaczenia nagród i premii, która powodowałaby niepewność w zakresie wyceny rezerw na wynagrodzenia.

Inne rezerwy

Towarzystwo utworzyło inne rezerwy związane z zarachowaniem odpowiednich kosztów do okresu sprawozdawczego i nie identyfikuje braku informacji na temat ostatecznej realizacji poniesienia tych kosztów.

IV.4 Alternatywne metody wyceny

Towarzystwo dokonując wyceny aktywów i zobowiązań kieruje się hierarchią wyceny wskazaną w sekcji IV 3. Jeżeli nie jest możliwe zastosowanie do wyceny cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych lub podobnych aktywów albo zobowiązań Towarzystwo stosuje alternatywne metody wyceny.

Wartość godziwa aktywów i pozostałych zobowiązań, dla których konieczne jest zastosowanie alternatywnych metod wyceny, wymaga dokonania estymacji oraz przyjęcia określonych założeń.

Szacunki i założenia przyjmowane do wyceny oparte są na doświadczeniu wynikającym z analiz danych historycznych możliwych do zaobserwowania, które mogą ulegać zmianom na skutek przyszłych zdarzeń wynikających ze zmian otoczenia, przyjmowane jednak na dzień sporządzania sprawozdania uwzględniają zakładaną niepewność i poziom ryzyka.

Aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz uzasadnieniem zastosowania tych metod przedstawiają odpowiednio poniższe tabele.

Tabela 38. Alternatywne metody wyceny stosowane dla aktywów

Rodzaj aktywa	Opis metody wyceny oraz uzasadnienie jej stosowania
Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego	Wyposażenie gr. 8 – wyceny dokonuje się na podstawie przeglądu, a w konsekwencji ustalenia średniego czasu używania wyposażenia na podstawie danych historycznych, dla nowych przedmiotów. Dla wyposażenia w pełni zamortyzowanego, które jest używane przez Towarzystwo, wycenę przeprowadza się w oparciu o wskaźnik ustalony na podstawie rzeczywistego okresu użytkowania oraz przeprowadzanej analizy możliwości sprzedaży tych składników majątku.
Obligacje komunalne	Wartość godziwą obligacji komunalnych, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny przy wykorzystaniu analizy podmiotów porównywalnych pod względem charakteru działalności oraz wielkości emitenta, którego obligacje były przedmiotem niedawnej transakcji, ustala się poprzez dodanie do stopy wolnej od ryzyka marży z momentu zakupu instrumentu, wraz z korektą o zmianę ryzyka kredytowego
Obligacje korporacyjne	Jeżeli nie było możliwe ustalenie ceny przy wykorzystaniu analizy podmiotów porównywalnych pod względem charakteru działalności oraz wielkości emitenta, którego obligacje były przedmiotem niedawnej transakcji, wartość godziwą ustala się poprzez dodanie do stopy wolnej od ryzyka marży z momentu zakupu instrumentu, wraz z korektą o zmianę ryzyka kredytowego.
Fundusze inwestycyjne	Z uwagi na brak aktywnego rynku, wartość godziwą posiadanych jednostek uczestnictwa ustala się w oparciu o ceny publikowane przez fundusz inwestycyjny, ustalone przez fundusz inwestycyjny na podstawie wartości aktywów netto tego funduszu, przypadających na jednostkę. Wyceny tej dokonuje się wg ceny publikowanej przez fundusz na podstawie ostatnich dostępnych informacji.
Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne	Ze względu na brak aktywnego i regularnego rynku depozyty bankowe wycenia się do wartości godziwej z zastosowaniem metody oczekiwanych przyszłych przepływów dyskontowanych bieżącymi stopami rynku międzybankowego. Jeżeli w wyniku, przeprowadzonych analiz różnice pomiędzy sprawozdaniem statutowym są nieistotne, prezentuje się je w wielkości ujętej w sprawozdaniu statutowym.
Należności z tytułu ubezpieczeń (w tym od ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)	Wycena do wartości godziwej ustala się na podstawie kwoty wymaganej zapłaty skorygowanej o odpisy o odpisy aktualizujące z uwzględnieniem dyskonta prognozowanych przepływów pieniężnych obejmujących spodziewane koszty egzekucji tych należności (monitorowania, windykacji przedsądowej) o ile wpływ jest istotny.
Należności z tytułu reasekuracji	Wycenę do wartości godziwej ustala się na podstawie kwoty wymaganej zapłaty skorygowanej o odpisy aktualizujące z uwzględnieniem dyskonta prognozowanych przepływów pieniężnych.
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	Pozostałe należności wycenia się według wartości godziwej obejmując należności zarówno wymagalne jak i przeterminowane, przy uwzględnieniu odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Tabela 39. Alternatywne metody wyceny stosowane dla zobowiązań

Rodzaj zobowiązania	Opis metody wyceny oraz uzasadnienie jej stosowania
Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników	Wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy uznaje się zgodnie z MSR 19 na bazie memoriałowej. Koszty odpraw emerytalnych i świadczeń pośmiertnych oszacowane metodami aktuarialnymi rozpoznaje się memoriałowo zgodnie z MSR 19 przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Rezerwy na odprawy emerytalne i świadczenia pośmiertne szacowane są metodami aktuarialnymi z zastosowaniem odpowiednich technik i założeń aktuarialnych (stopy dyskontowe, wskaźnik śmiertelności, przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń, wskaźniki rotacji pracowników, inwalidztwa).
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	Zobowiązanie (karty kredytowe), dla których identyfikuje się brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a godziwą, wynikający z krótkoterminowego charakteru instrumentu, przyjmuje się w wartości wykazywanej w sprawozdaniu statutowym, jako w przybliżeniu zgodnej z wyceną godziwą.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń (w tym wobec ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)	Wycenę do wartości godziwej ustalono w oparciu o przeprowadzone analizy wpływu przeterminowania na wartość rynkową zobowiązania, uwzględniając wartości pieniądza w czasie oraz weryfikacji istotności wpływu dyskonta na datę bilansową. O ile występujące różnice uznano za istotne, zobowiązania podlegały korekcie.
Zobowiązania z tytułu reasekuracji	Wycenę do wartości godziwej ustala się w oparciu o przeprowadzone analizy wpływu przeterminowania na wartość rynkową zobowiązania uwzględniając wartości pieniądza w czasie oraz weryfikacji istotności wpływu dyskonta na datę bilansową. O ile występujące różnice uznano za istotne, zobowiązania podlegały korekcie.
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	Wycenę do wartości godziwej przeprowadza się z uwzględnieniem analizy oczekiwanego terminu ich zapłaty oraz przeterminowania.

Niepewność występująca przy zastosowaniu alternatywnych metod

Ustalenie wartości godziwej aktywów i pozostałych zobowiązań, dla których konieczne jest zastosowanie alternatywnych metod wyceny oparte są na analizach zarówno danych historycznych, jak i danych możliwych do zaobserwowania na rynku. Niepewność w wycenie ustala się także poprzez okresową ich weryfikację z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń oraz bieżącą obserwację zmian otoczenia rynkowego,

1. Pozostałe środki trwałe podlegają analizie mającej na celu zweryfikowanie, czy istnieją przesłanki mogące wskazywać na istotne odchylenia między wartością godziwą a wartością netto, generują niepewność w zakresie zmienności cen i oceny stopnia ich zużycia.
2. Obligacje korporacyjne oraz komunalne, a także pozostałe aktywa finansowe wyznaczone na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych z zastosowaniem stopy wolnej od ryzyka, generują niepewność w zakresie zmienności stóp procentowych.
3. Aktywa wyceniane na bazie danych pochodzących z platformy Bloomberg generują niepewność zmienności stóp procentowych, kursów walut, ratingów.
4. Należności i zobowiązania generują niepewność związaną z przyjętymi założeniami w zakresie ustalania odpisów aktualizujących oraz ryzykiem kontrahenta i ryzykiem stopy procentowej.

Towarzystwo uznaje, że zastosowane alternatywne metody wyceny aktywów i zobowiązań są adekwatne w odniesieniu do danych wynikających ze zgromadzonych doświadczeń.

IV.5 Wszelkie inne informacje

IV.5.1 Korekta bilansu otwarcia 2018 roku

Wszelkie dane zaprezentowane w stosunku do okresu porównawczego (31.12.2017 r.) uwzględniają korekty wprowadzone na bilans otwarcia 2018 roku do sprawozdania statutowego zidentyfikowane podczas badania audytowego za 2018 rok. Wpływ korekty sprawozdania statutowego na poszczególne pozycje bilansu dla celów wypłacalności zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 40. Wpływ korekty bilansu otwarcia 2018 roku sprawozdania statutowego na pozycje bilansu dla celów wypłacalności na dzień 31.12.2017.

Pozycja	Symbol pozycji	przed korektą	po korekcie
Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego	R0060	670	1 347
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	100 163	100 008
Aktywa ogółem	R0500	100 882	101 403
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	7 725	7 844
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń (w tym wobec ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)	R0820	1 916	3 223
Zobowiązania ogółem	R0900	24 066	25 493
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	76 816	75 911

Towarzystwu nie są znane inne istotne informacje dotyczące wyceny dla celów wypłacalności, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organu nadzoru.

Rozdział V

Zarządzanie kapitałem

V.1 Środki własne

Głównym celem zarządzania kapitałem jest utrzymanie odpowiedniego jego poziomu na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) oraz kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR). Co najmniej raz w roku Towarzystwo przeprowadza ocenę własnych ryzyk i wypłacalności (ORSA), w ramach której przeprowadza projekcję wymogów kapitałowych oraz środków własnych. Spójnie z planowaniem biznesowym, przyjmuje się 3-letni horyzont oceny. Wyniki uzyskane w procesie ORSA stanowią bazę do przygotowania średnioterminowego planu zarządzania kapitałem. Poza przewidzianym harmonogramem, ORSA przeprowadzana jest na wniosek Komitetu Zarządzania Ryzykiem w przypadku, gdy ocena ta niezbędna jest do podjęcia decyzji mogącej w istotny sposób wpłynąć na profil ryzyka Towarzystwa.

Najważniejsze informacje dotyczące podstawowych środków własnych dla okresu sprawozdawczego oraz dla okresu porównawczego przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 41. Struktura, wysokość i jakość dostępnych środków własnych (w tys. zł)

Podstawowe środki własne	Kategoria	31.12.2017	31.12.2018
Zwykły kapitał zakładowy	1 - nieograniczone	27 000	27 000
Rezerwa uzgodnieniowa	1 - nieograniczone	46 207	50 766
Suma		73 207	77 766

Tabela 42. Rezerwa uzgodnieniowa (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2017	31.12.2018
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	75 911	78 115
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	2 704	349
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	27 000	27 000
Rezerwa uzgodnieniowa	46 207	50 766

Do kategorii 1 – nieograniczone klasyfikuje się zwykły kapitał zakładowy oraz rezerwę uzgodnieniową. Są to środki własne najwyższej jakości charakteryzujące się nieograniczonym czasem trwania. W pozycji zwykły kapitał zakładowy wykazuje się w pełni opłacony kapitał podstawowy, na który składają się akcje imienne. Natomiast na rezerwę uzgodnieniową składają się nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami pomniejszona o pozostałe pozycje podstawowych środków własnych oraz przewidywane wypłaty dywidendy, wypłaty z zysku lub inne obciążenia (jeśli występują). Na dzień 31 grudnia 2018 roku Towarzystwo przewiduje, że w 2019 roku obciążenie z tytułu podatku od instytucji finansowych wyniesie 349 tys. zł.

Tabela 43. Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu SCR i MCR (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2017	31.12.2018
Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu SCR, w tym:	73 207	77 766
Kategoria 1 - nieograniczone	73 207	77 766
Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu MCR, w tym:	73 207	77 766
Kategoria 1 - nieograniczone	73 207	77 766

W 2018 r. wzrostowi uległa wartość rezerwy uzgodnieniowej, która w całości zalicza się do Kategorii 1 – nieograniczone. Wzrost ten odzwierciedla dodatni wynik finansowy Towarzystwa.

Wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy kapitałem własnym (statutowym) a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami (dla celów wypłacalności)

Tabela 44. Różnice pomiędzy kapitałem własnym (statutowym) a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami (dla celów wypłacalności) na dzień 31.12.2018 r. (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2018
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	78 115
Kapitał własny	43 931
Różnica	34 184

Do najważniejszych czynników wpływających na różnice pomiędzy kapitałem własnym (statutowym) a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami można zaliczyć:

- odpis aktywowanych kosztów akwizycji oraz wartości niematerialnych i prawnych (ujemny wpływ);
- zwiększenie rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ze względu na dodatnie zmiany nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami po zmianie metody wyceny ze statutowej na tę według Wypłacalności II (ujemny wpływ);
- zmniejszenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym wynikające ze zmiany statutowej metody wyceny rezerw na tę według Wypłacalności II (dodatni wpływ).

Dodatkowe informacje

- Towarzystwo nie posiada uzupełniających środków własnych.
- Towarzystwo nie posiada środków własnych, które podlegałyby przepisom przejściowym, o których mowa w art. 308b ust.9 i art. 308b ust.10 Dyrektywy Wypłacalność II.
- Towarzystwo nie posiada pozycji odliczanych od środków własnych.

V.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

V.2.1 Wymogi kapitałowe na koniec okresu sprawozdawczego

Do obliczenia wymogów kapitałowych w okresie sprawozdawczym Towarzystwo stosowało formułę standardową. Na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) wyniósł 28 128 tys. zł, a minimalny wymóg kapitałowy (MCR) wyniósł 16 026 tys. zł.

V.2.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności w podziale na moduły ryzyka

Tabela 45. Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności (dane w tys. zł)

Pozycja	31.12.2017	31.12.2018
Ryzyko rynkowe	6 557	6 074
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	264	268
Ryzyko w ubezpieczeniach na życie	24 939	24 658
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	8 239	8 768
Ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie	0	0
Efekt dywersyfikacji	-9 183	-9 162
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (BSCR)	30 817	30 607
Ryzyko operacyjne	2 134	2 267
Korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0	0

Pozycja	31.12.2017	31.12.2018
Korekta z tytułu zdolności podatków odroczonych do pokrywania strat	-4 710	-4 746
SCR – kapitałowy wymóg wypłacalności	28 240	28 128

V.2.3 Analiza istotnych zmian wymogów kapitałowych w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym pozycja kapitałowa Towarzystwa była stabilna. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wskaźnik pokrycia SCR osiągnął wartość 276,5%, a wskaźnik pokrycia MCR 485,3%. Dodatkowo, w każdym z kwartałów 2018 roku wskaźnik pokrycia SCR kształtował się na poziomie przewyższającym 265%, a wskaźnik pokrycia MCR powyżej 480%.

W rozważanym okresie odnotowano niżej wymienione istotne zmiany wymogów kapitałowych:

- spadek ryzyka rynkowego – wynikający głównie ze spadku ryzyka stopy procentowej z powodu obniżenia struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA;
- wzrost ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych – spowodowany wzrostem w linii biznesowej 2. szacunkowej składki zarobionej na udziale własnym w kolejnych 12 miesiącach (miara ryzyka składki), wzrostem najlepszego oszacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym (miara ryzyka rezerw) oraz wzrostem liczebności grupy ubezpieczonych będących podstawą do naliczenia ryzyka koncentracji wypadków (część ryzyka katastroficznego);
- wzrost minimalnego wymogu kapitałowego – wynikający ze wzrostu kursu euro wykorzystywanego do obliczenia absolutnego MCR.

V.2.4 Uproszczenia

Do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) na dzień 31 grudnia 2018 r. wykorzystane zostały następujące uproszczenia:

- Moduł ryzyka niewykonania przez kontrahenta – uproszczone obliczenia wielkości efektu ograniczenia ryzyka dla umów reasekuracji (zgodnie z artykułem 107 Aktu delegowanego).

V.2.5 Parametry specyficzne

Towarzystwo nie stosuje parametrów specyficznych do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) w rozumieniu art. 104 ust. 7. Dyrektywy 2009/138/WE.

V.2.6 Dane wejściowe wykorzystane do obliczenia MCR

Towarzystwo wyznacza Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) zgodnie z zapisami rozdziału VII Rozporządzenia delegowanego. Liniowy MCR zgodnie z formułą standardową obliczony został na bazie składowych zaprezentowanych w załączniku nr 10. W tabelach poniżej przedstawiono dane ilościowe na temat minimalnego wymogu kapitałowego Spółki na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego:

Tabela 46. Formuła liniowa dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń innych niż na życie (dane w tys. zł)

Lp.	Nazwa	31.12.2017	31.12.2018
1.	Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	0	0
2.	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	2 064	2 227
3.	Ubezpieczenia pracownicze	0	0
4.	Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych	0	0
5.	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	0	0

Lp.	Nazwa	31.12.2017	31.12.2018
6.	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	0	0
7.	Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	0	0
8.	Ubezpieczenia OC ogólnej	0	0
9.	Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	0	0
10.	Ubezpieczenia ochrony prawnej	0	0
11.	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	0	0
12.	Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	0	0
Liniowy MCR dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tyt. ubezpieczeń innych niż na życie		2 064	2 227

Tabela 47. Formuła liniowa dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie (dane w tys. zł)

Lp.	Pozycja	31.12.2017	31.12.2018
		Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe bez marginesu ryzyka (netto)	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe bez marginesu ryzyka (netto)
1.	Zobowiązania z udziałem w zyskach - świadczenia gwarantowane	15 345	18 195
2.	Zobowiązania z udziałem w zyskach - przyszłe świadczenia uznaniowe	0	0
3.	Zobowiązania dla świadczeń związanych z wartością indeksu i z UFK	313	0
4.	Zobowiązania dla pozostałych świadczeń	0	0
		Suma na ryzyku	Suma na ryzyku
5.	Całkowita suma na ryzyku	6 828 418	6 833 927
Liniowy MCR dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tyt. ubezpieczeń na życie		5 350	5 457

Tak uzyskany minimalny wymóg kapitałowy w wysokości 7 684 tys. zł (jako suma wartości z formuły liniowej dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń innych niż na życie oraz ze zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie), ulega następnie podwyższeniu do poziomu 16 026 tys. zł, który odpowiada wartości absolutnego MCR.

Tabela 48. Kalkulacja Minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) (w tys. zł)

Pozycja	31.12.2017	31.12.2018
Liniowy MCR	7 414	7 684
Ograniczenie górne MCR	12 708	12 658
Ograniczenie dolne MCR	7 060	7 032
Łączny MCR	7 414	7 684
Absolutny MCR	15 724	16 026
MCR - Minimalny wymóg kapitałowy	15 724	16 026

V.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Nie dotyczy. Towarzystwo nie stosuje podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

V.4 Różnice między formułą standardową a modelem wewnętrznym

Nie dotyczy. Towarzystwo stosuje formułę standardową do wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

V.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

W każdym z kwartałów oraz na koniec 2018 r. Towarzystwo posiadało wystarczające środki własne na pokrycie zarówno minimalnego wymogu kapitałowego, jak i kapitałowego wymogu wypłacalności.

V.6 Wszelkie inne informacje

V.6.1 Korekta bilansu otwarcia 2018 roku

Wszelkie dane zaprezentowane w stosunku do okresu porównawczego (31.12.2017 r.) uwzględniają korekty wprowadzone na bilans otwarcia 2018 roku do sprawozdania statutowego zidentyfikowane podczas badania audytowego za 2018 rok. Korekta sprawozdania statutowego wpłynęła na pozycję kapitałową Spółki w następujący sposób:

Tabela 49. Wpływ korekty bilansu otwarcia 2018 roku sprawozdania statutowego na pozycję kapitałową na dzień 31.12.2017.

Pozycja	przed korektą	po korekcie
Dopuszczone środki własne na pokrycie SCR	74 109	73 207
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	28 193	28 240
Wskaźnik pokrycia SCR	262,9%	259,2%

Towarzystwu nie są znane inne istotne informacje dotyczące zarządzania kapitałem, które mogą wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tego dokumentu, w tym organu nadzoru.

Załączniki

Integralną częścią niniejszego sprawozdania są następujące załączniki:

Załącznik 1. Aktywa i zobowiązania (S.02.01.02)

Załącznik 2. Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (S.05.01.02)

Załącznik 3. Składki, odszkodowania i świadczenia wg kraju (S.05.02.01)

Załącznik 4. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (S.12.01.02)

Załącznik 5. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż na życie (S.17.01.02)

Załącznik 6. Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (S.19.01.21)

Załącznik 7. Wpływ środków w zakresie gwarancji długoterminowych i środków przejściowych (S.22.01.21)

Załącznik 8. Środki własne (S.23.01.01)

Załącznik 9. Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową (S.25.01.21)

Załącznik 10. Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczeń na życie (S.28.01.01)

Załącznik nr 1

S.02.01.02

Pozycje bilansowe [tys. zł]

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
		C0010
Aktywa		
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwale) wykorzystywane na użytek własny	R0060	1 315
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	110 104
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	0
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	70 737
Obligacje państwowe	R0140	54 742
Obligacje korporacyjne	R0150	15 995
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	31 969
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	7 397
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	-2 666
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	0
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	-2 666
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	-2 666
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0

Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	864
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	547
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	329
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	279
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0
Aktywa ogółem	R0500	110 772
Zobowiązania		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	3 190
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	3 190
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	2 709
Margines ryzyka	R0590	482
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	11 163
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	11 163
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	212
Margines ryzyka	R0680	10 951
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	2 863
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	7 896
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	4 993
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	993
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	1 558
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane niewłączone do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane niewłączone do BOF	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0
Zobowiązania ogółem	R0900	32 657
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	78 115

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych [tys. zł]

		Linie biznesowe dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna)											Linie biznesowe dla przejętej reasekuracji nieproporcjonalnej				Ogółem	
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólne	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Zdrowie	Ofiara (wypadku)	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe		Nieruchomości
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150		C0160
Składki przypisane																		
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	0	22 038	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					22 038
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130													0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0140	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
Netto	R0200	0	22 023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22 023
Składki zarobione																		
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	0	21 964	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					21 964
Brutto – przyjęta reasekuracja	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0

proporcjonalna																		
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230													0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0240	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
Netto	R0300	0	21 948	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21 948
Odszkodowania i świadczenia																		
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	0	11 156	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					11 156
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330													0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0340	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0400	0	11 156	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11 156
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430													0	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	0	12 437	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 437
Pozostałe koszty	R1200																	0
Koszty ogółem	R1300																	12 437

		Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	
Składki przypisane										
Brutto	R1410	0	4 727	10	38 520	0	0	0	0	43 257
Udział zakładów reasekuracji	R1420	0	29	2	1 517	0	0	0	0	1 548
Netto	R1500	0	4 698	8	37 003	0	0	0	0	41 709
Składki zarobione										
Brutto	R1510	0	4 728	10	38 485	0	0	0	0	43 223
Udział zakładów reasekuracji	R1520	0	29	2	1 517	0	0	0	0	1 548
Netto	R1600	0	4 699	8	36 968	0	0	0	0	41 675
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R1610	0	2 587	306	7 615	0	0	0	0	10 508
Udział zakładów reasekuracji	R1620	0	1	0	712	0	0	0	0	713
Netto	R1700	0	2 586	306	6 903	0	0	0	0	9 795
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto	R1710	0	-883	312	-2 966	0	0	0	0	-3 536
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	0	-32	0	0	0	0	-32
Netto	R1800	0	-883	312	-2 934	0	0	0	0	-3 505
Koszty poniesione	R1900	0	858	87	22 986	0	0	0	0	23 931
Pozostałe koszty	R2500									0
Koszty ogółem	R2600									23 931

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju [tys. zł]**Ubezpieczenia inne niż na życie**

		Kraj siedziby	Najważniejsze pięć krajów i kraj siedziby
		C0010	C0070
		C0080	C0140
Składki przypisane			
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	22 038	22 038
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0140	15	15
Netto	R0200	22 023	22 023
Składki zarobione			
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	21 964	21 964
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	0	0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0240	15	15
Netto	R0300	21 948	21 948
Odszkodowania i świadczenia			
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	11 156	11 156
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	0	0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0340	0	0
Netto	R0400	11 156	11 156
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych			
Brutto – bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0
Brutto – przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	0	0
Brutto – przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0
Netto	R0500	0	0
Koszty poniesione	R0550	12 437	12 437
Pozostałe koszty	R1200		0
Koszty ogółem	R1300		12 437

Ubezpieczenia na życie

		Kraj siedziby	Najważniejsze pięć krajów i kraj siedziby
		C0150	C0210
		C0220	C0280
Składki przypisane			
Brutto	R1410	43 257	43 257
Udział zakładów reasekuracji	R1420	1 548	1 548
Netto	R1500	41 709	41 709
Składki przypisane			
Brutto	R1510	43 223	43 223
Udział zakładów reasekuracji	R1520	1 548	1 548
Netto	R1600	41 675	41 675
Składki przypisane			
Brutto	R1610	10 508	10 508
Udział zakładów reasekuracji	R1620	713	713
Netto	R1700	9 795	9 795
Składki przypisane			
Brutto	R1710	-3 536	-3 536
Udział zakładów reasekuracji	R1720	-32	-32
Netto	R1800	-3 505	-3 505
Koszty poniesione	R1900	23 931	23 931
Pozostałe koszty	R2500		0
Koszty ogółem	R2600		23 931

Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie [tys. zł]

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym		Pozostałe ubezpieczenia na życie		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)	
		C0020	C0030	Umowy bez opcji i gwarancji C0040	Umowy z opcjami i gwarancjami C0050	C0060	Umowy bez opcji i gwarancji C0070				Umowy z opcjami i gwarancjami C0080	C0090				C0100
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0010	0	0			0			0	0	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieceniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0		0	0	0	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																
Najlepsze oszacowanie																
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	18 126		0	0		-8 133	-9 782	0	0	212		0	0	0	0

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta - Ogółem	R008 0	-68		0	0		-2 042	-556		0	0		-2 666		0	0		0	0	0
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej	R009 0	18 195		0	0		-6 091	-9 226		0	0		2 878		0	0		0	0	0
Marginies ryzyka	R0100	546	0				10 405			0	0		10 951	0				0	0	0
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																				
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0				0			0	0		0	0				0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0		0	0		0	0		0		0	0		0	0	0
Marginies ryzyka	R0130	0	0				0			0	0		0	0				0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ogółem	R020 0	18 673	0				-7 509			0	0		11 163	0				0	0	0

Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie [tys. zł]

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna											Przejęta reasekuracja nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych		Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieceniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																		
Najlepsze oszacowanie																		
Rezerwy składek																		
Brutto	R0060	0	-113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-113

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	0	-113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-113
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia																		
Brutto	R0160	0	2 821	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 821
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	0	2 821	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 821
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	0	2 709	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 709
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	0	2 709	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 709
Margines ryzyka	R0280	0	482	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	482
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem																		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0320	0	3 190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 190

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	0	3 190	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 190

Załącznik nr 6

S.19.01.21

Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych. Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie

Rok szkody	Z0020	1 – Rok zajścia szkody
-------------------	-------	------------------------

Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej) (wartość bezwzględna) [tys. PLN]

		Rok zmiany											W bieżącym roku		Suma lat (skumulowana)
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	C0170	C0180	
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0170	C0180	
Wcześniejsze lata	R0100											0		0	
N-9	R0160	3 281	596	24	15	7	0	0	0	0	0		0	3 922	
N-8	R0170	3 930	1 030	75	6	0	0	0	0	0			0	5 040	
N-7	R0180	5 416	1 629	96	18	2	0	0	0				0	7 162	
N-6	R0190	7 927	1 923	124	29	4	0	0					0	10 007	
N-5	R0200	8 785	1 599	149	32	0	0						0	10 565	
N-4	R0210	8 061	1 690	140	27	8							8	9 926	
N-3	R0220	8 156	1 485	93	27								27	9 761	
N-2	R0230	8 792	1 650	202									202	10 644	
N-1	R0240	8 964	1 639										1 639	10 603	
N	R0250	9 058											9 058	9 058	
Ogółem	R0260												10 934	86 687	

Niezdyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (wartość bezwzględna) [tys. PLN]

		Rok zmiany										Koniec roku (dane zdyskontowane)		
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +		
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0360	
Wcześniejsze lata	R0100											0	R0100	0
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		R0160	0
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	0	0			R0170	0
N-7	R0180	0	0	0	0	0	2	0	0				R0180	0
N-6	R0190	0	0	0	0	3	0	0					R0190	0
N-5	R0200	0	0	0	23	41	17						R0200	17
N-4	R0210	0	0	48	34	6							R0210	6
N-3	R0220	0	181	74	23								R0220	23
N-2	R0230	2 642	347	68									R0230	68
N-1	R0240	2 079	277										R0240	277
N	R0250	2 436											R0250	2 432
	Ogółem												R0260	2 821

Załącznik nr 7

S.22.01.21

Wpływ środków w zakresie gwarancji długoterminowych i środków przejściowych

Towarzystwo nie stosuje środków dotyczących gwarancji długoterminowych lub przepisów przejściowych, dlatego załącznik S.22.01.21 nie jest prezentowany.

Załącznik nr 8

S.23.01.01

Środki własne [tys. zł]

		Ogółem	Tier 1 - nieograniczone	Tier 1 - ograniczone	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	27 000	27 000		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki Członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/Członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	50 766	50 766			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	77 766	77 766	0	0	0
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wzywano i który może być wzywany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki Członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wzywano i które mogą być wzywane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wzywano i które mogą być wzywane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0

Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od Członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od Członków – inne niż zgodne z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	77 766	77 766	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	77 766	77 766	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	77 766	77 766	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	77 766	77 766	0	0	
SCR	R0580	28 128				
MCR	R0600	16 026				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	276,47%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	485,25%				

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	78 115
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	349
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	27 000
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	50 766
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	36 338
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	744
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	37 082

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową [tys. zł]

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0090	C0120
Ryzyko rynkowe	R0010	6 074		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	268		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	24 658	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	8 768	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0	brak	brak
Dywersyfikacja	R0060	-9 162		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	30 607		

		Wartość
		C0100
Obliscanie kapitałowego wymogu wypłacalności		
Ryzyko operacyjne	R0130	2 267
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieceniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatników dochodowych do pokrywania strat	R0150	-4 746
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	28 128
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	28 128
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Załącznik nr 10

S.28.01.01

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie [tys. zł]

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		C0010
MCRNL Wynik	R0010	2 227

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	2 709	22 023
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	0	0
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	0	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040
MCRL Wynik	R0200	5 457

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	18 195	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		6 833 927

		Ogólne obliczenie MCR
		C0070
Liniowy MCR	R0300	7 684
SCR	R0310	28 128
Górny próg MCR	R0320	12 658
Dolny próg MCR	R0330	7 032
Łączny MCR	R0340	7 684
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	16 026
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	16 026

Spis tabel

Tabela 1. Struktura własności kapitału na dzień 31 grudnia 2018 r.	11
Tabela 2. Struktura własności kapitału na dzień 31 grudnia 2017 r.	12
Tabela 3. Działalność prowadzona przez Towarzystwo	13
Tabela 4. Wyniki z działalności ubezpieczeniowej za 2017 i 2018 r. (dane w tys. zł)	15
Tabela 5. Przychody i koszty działalności lokacyjnej za lata 2017 i 2018 (dane w tys. zł, kalkulacja zgodna z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego).....	18
Tabela 6. Struktura portfela lokat aktywów sporządzona dla celów wypłacalności (dane w tys. zł)	18
Tabela 7. Pozostałe koszty i przychody operacyjne za lata 2017 i 2018 (dane w tys. zł).....	19
Tabela 8. Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny za lata 2017 i 2018 (dane w tys. zł).....	19
Tabela 9. Transakcje ze spółkami powiązаныmi (dane w tys. zł).....	20
Tabela 10. Dywidendy wypłacone za rok 2016 i 2017 (dane w tys. zł)	20
Tabela 11. Matryca ryzyka.....	39
Tabela 12. Metody pomiaru.....	40
Tabela 13. Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności przed i po dywersyfikacji na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)	47
Tabela 14. Kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł).....	48
Tabela 15. Scenariusze testowe przeprowadzone w ramach ORSA w 2018 r.	48
Tabela 16. Wskaźniki pokrycia SCR dla scenariusza bazowego oraz dla scenariuszy alternatywnych uzyskane w ramach ORSA w 2018 r.	49
Tabela 17. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego (przed dywersyfikacją między modułami ryzyka) na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)	50
Tabela 18. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie przed dywersyfikacją między podmodułami ryzyka (dane w tys. zł)	51
Tabela 19. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie przed dywersyfikacją między podmodułami ryzyka (dane w tys. zł)	51
Tabela 20. Wrażliwość ryzyka związanego z rezygnacjami z umów na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)	51
Tabela 21. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych przed dywersyfikacją między podmodułami ryzyka (dane w tys. zł)	52
Tabela 22. Ekspozycja na poszczególne ryzyka rynkowe na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)	53
Tabela 23. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka rynkowego na dzień 31 grudnia 2018 r. w podziale na podmoduły (dane w tys. zł).....	53
Tabela 24. Wrażliwość ryzyka stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł).....	53
Tabela 25. Wrażliwość ryzyka koncentracji aktywów na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł).....	54
Tabela 26. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)	54
Tabela 27. Struktura portfela aktywów na dzień 31 grudnia 2018 r. wg skali płynności (1 - płynność najwyższa, 5 - płynność najniższa)	56
Tabela 28. Ekspozycja na ryzyko operacyjne na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)	57
Tabela 29. Wrażliwość ryzyka operacyjnego na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)	59
Tabela 30. Aktywa dla celów wypłacalności (w tys. zł)	62
Tabela 31. Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności (w tys. zł).....	70
Tabela 32. Porównanie metodologii wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności oraz dla celów rachunkowości	75
Tabela 33. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ujęciu brutto na dzień 31 grudnia 2018 r. (dane w tys. zł)	76
Tabela 34. Wartość kwot należnych z umów reasekuracji (w tys. zł)	76
Tabela 35. Zobowiązania w ujęciu wyceny do celów wypłacalności (dane w tys. zł).	77

Tabela 36. Rezerwa na niewykorzystane urlopy i rezerwa na świadczenia pracownicze do celów wypłacalności (dane w tys. zł)	78
Tabela 37. Źródła powstania rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (dane w tys. zł)	81
Tabela 38. Alternatywne metody wyceny stosowane dla aktywów	83
Tabela 39. Alternatywne metody wyceny stosowane dla zobowiązań	84
Tabela 40. Wpływ korekty bilansu otwarcia 2018 roku sprawozdania statutowego na pozycje bilansu dla celów wypłacalności na dzień 31.12.2017.	85
Tabela 41. Struktura, wysokość i jakość dostępnych środków własnych (w tys. zł)	87
Tabela 42. Rezerwa uzgodnieniowa (w tys. zł)	87
Tabela 43. Dopuszczone środki własne na pokrycie wymogu SCR i MCR (w tys. zł)	87
Tabela 44. Różnice pomiędzy kapitałem własnym (statutowym) a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami (dla celów wypłacalności) na dzień 31.12.2018 r. (w tys. zł)	88
Tabela 45. Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności (dane w tys. zł)	88
Tabela 46. Formuła liniowa dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń innych niż na życie (dane w tys. zł) ..	89
Tabela 47. Formuła liniowa dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie (dane w tys. zł)	90
Tabela 48. Kalkulacja Minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) (w tys. zł)	90
Tabela 49. Wpływ korekty bilansu otwarcia 2018 roku sprawozdania statutowego na pozycję kapitałową na dzień 31.12.2017.	91